(I.)

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1902 ÁPRIL 3. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE:

NAGY IMRE,

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

13.

KIADTA: A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

DEBRECZEN, VÁROSI NYOMDA.

1902. — 642.

(I.)

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1902 ÁPRIL 3. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE:

NAGY IMRE,

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

KIADTA: A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE.

DEBRECZEN, VÁROSI NYOMDA.

1902. — 642.

A nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye 1902 április 3. napján Nagy-Szalontán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Széll Kálmán esperes és gróf Tisza István világi tanácsbíró elnöklete alatt:

I. Tanácsbírák:

Lelkészi részről:	Világi részről:
Balog Ambrus	Dr. Balogh Elek
Dr. Márk Ferencz	Hadházy Kálmán
Nagy Imre	gróf Tisza Kálmán.
Böszörményi Lajos	
Sípos Imre	
Hajdú Elek.	

II. Jegyzők:

Nagy Imre és Csécsi Imre lelkészi. Hadházy Kálmán és Sütő Antal világi részről.

III. Számvevőszéki tagok:

Dr. Márk Ferencz, Bagdi János (egyházmegyei pénztárnok is), Szikszay Lajos (egyházmegyei ügyész is).

IV. Lelkészek:

Szabó István geszti, Bagdi János anti, Onody Sándor m.-gyáni, Buday János b.-böszörményi, Kolumbán Áron kötegyáni, Csák József komádii, Unghváry Gyula tamásdai, Bódogh János bajji, Szondy Géza k.-peregi, Fogarassy Bálint ágyai, Szabó Imre m.-sasi, Diószegi Mihály gyantai, Boros Gábor árpádi, Bugyi Sándor erdő-gyaraki, Nagy Endre s.-keresztúri lelkész, Nagy Lajos szemlaki h.-lelkésztanító.

V. Tanítói testület képviselői:

Kiss Gábor, Varga Károly.

VI. Egyházak világi képviselői:

Kálmándi Mihály és Gyulai Lajos N.-Szalontáról, Makai István Ugráról, Kővágó Antal Bajjról, Megyeri József Komádiból, K. Deák Ferencz Mező-Gyánból, Képíró Lajos Sarkadról.

Széll Kálmán esperes, a fájdalom hangján s minden jelenlevőnek szívét mélyen meghatva mondja el a gyűlést megnyitó gyászimáját és beszédét, amint következik:

„Isten jó Atyánk! Egybegyültünk a te nevedben, hogy a te földi országodnak, az anyaszentegyháznak, és annak veteményes kertjeinek, az iskoláknak ügyeiről tanácskozzunk.

Oh de lelki gyászban gyülekeztünk ide, — hiszen temetéséről jöttünk annak, ki fejünknek koronája volt; — a te beláthatatlan útaid szerint azt kellett elveszítenünk, ki majdnem félszázadon át bölcs vezérünk, — nemes példaadónk, — egyházmegyénknek kiváló buzgóságú, szeretve tisztelt gondnoka volt.

Mi Urunk Istenünk! Te vagy az erőnek, a kegyelemnek, a vígasztalásnak egyedüli és örök kútfeje! Oh lásd meg lelkünk igaz bánatát, dicsőítsd meg rajtunk a te mindenható erődet, s a te áldott Szent Lelked által építsd meg a mi nagy romlásunkat. Közelebb ihless meg minket a te erőddel, hogy mostani tanácskozásunkban lehessünk a te országodnak igaz és hív munkásai, és a mi munkánkon láttassék meg a te földi országodnak építése. Ámen.“

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Midőn egyházmegyénknek, az e. törvény értelmében — a mai napra egybehívott közgyűlését megnyitni szerencsém van,

bánatos lélekkel jelentem be, hogy egyházmegyénk szeretve tisztelt gondnoka Tisza Kálmán, f. é. márczius 23-án meghalt. Elég csak a nevét kimondani, hogy a nagy veszteség fájdalmát, minden magyar ember, és a magyarországi református egyház minden tagja érezze.

Mert a megboldogult 72 esztendőre terjedő hosszú, megáldatott földi életében, mintaképe volt a családja, vallása és egyháza, hazája és nemzete, s koronás királya iránti igaz hűségnek, s nemes

példát adott a kötelesség buzgó és lelkiismeretes betöltésében.

Ifjúsága hajnalán, mint nem egészen 25 éves ifjút választotta meg őt egyházmegyénk gondnokául, 1855. julius havában, s azóta majdnem félszázadon át, 46 esztendeig volt egyházmegyénk kiváló buzgóságú, szeretve tisztelt gondnoka, aki még akkor is, midőn a haza és nemzet érdekében kifejtett nagy tevékenysége, miniszterelnöki sok oldalú elfoglaltsága, egész a leroskadásig megterhelték, még akkor is kereste az alkalmat, és áron is megvette azt, hogy a mi szerény egyházmegyénk gyűlésein részt vehessen, egyházi és iskolai ügyeink intézésében bölcs tanácsával vezessen, nemes példaadásával tanítson.

Koporsójára egyházmegyénk nevében koszorút tettem, mélyen érzett tiszteletünk és hálánk jeléül, s körlevélben kértem, hogy temetésén, mely Budapesten márczius 25-én, Geszten márczius 26-án volt, minél többen jelenjünk meg; s valóban utolsó útján, a geszti sírbolthoz, tömegesen kísértük el s ott a végbúcsúnál még egyszer kifejeztem egyházmegyénk szívből fakadó örök háláját, s ünnepélyes fogadást tettem, hogy áldásban őrizzük meg az ő nagy nevét, hálás kegyelettel emlegetjük elévűlhetetlen érdemeit és ha lankadunk a buzgóságban, a kötelesség teljesítésében: reá, az ő példájára, az ő dicsőült szellemére nézünk, hogy erőt, kitartást és buzgóságot nyerjünk.

Ezzel a bánatos bejelentéssel nyitom meg egyházmegyénk közgyűlését, melegen üdvözölve annak minden alkotó tagját".

Tárgyalás előtt:

Elnöklő esperes gróf Tisza István — hivatalára nézve legidősebb világi tanácsbirót — kéri fel társelnökül, ki ezen felhivás folytán elfoglalja a társelnöki széket.

1. A tanitói testület képviselői s az egyházak megjelent küldöttei beadják megbizó leveleiket.

Neveik felolvasása után a fentirt sorrendben igazoltatnak.

2. Esperes jelenti, hogy Benedek László egyházmegyei tanácsbiró hivatalos elfoglaltatása, Szabó József b.-sebesi lelkész halaszthatatlan teendői s Juhász Sándor szentleányfalvi lelkész betegsége miatt nem jelenhetett meg a gyülésen.

Sajnos tudomásul szolgál.

3. Az esperes által kinyomatott s a gyülés tagjai közt kiosztott tárgysorozat,

felolvastatottnak tekintetvén a tanácskozás sorrendjéül szolgál.

4. Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok halála felett érzett nagy veszteségünkben, az egyházmegyei közgyűlés minden tagja által átérzett közös gyász leverő hatása alatt, szívből fakadt bánatos szavakkal terjeszti elő esperes a következőket:

„Az elnöki megnyitóban foglalt gyászos bejelentés alapján felkérem a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlést, hogy

a nagyszalontai egyházmegye 46 éven át kiváló buzgóságú, szeretve tisztelt gondnoka gyászos elhunyta fölött, fejezze ki mélyen érzett fájdalmát és a megboldogult iránti örök háláját, annak kijelentésével, hogy az ő nagy nevét áldásban örökíti meg, az ő elévülhetetlen érdemeit hálás kegyelettel vési emlékébe;

ezen mélyen érzett fájdalmat és a megboldogult iránti örök háláját tolmácsolja, a gyászoló családhoz intézendő részvétiratában;

végül vegye jóváhagyó tudomásul, hogy a megboldogult koporsójára, esperes, egyházmegyénk nevében koszorút tett és körlevélben hívta föl egyházmegyénket a temetésen leendő megjelenésre.“

Egyházmegyénk közgyűlése esperes előterjesztéséhez hozzájárúl;

46 éven át hű és buzgó gondnoka **Tisza Kálmán** halálát — mint nagy veszteségét — kesergő szívvel gyászolja;

történelmi nevének, nagy alakjának emlékét örök hálával őrzi meg;

elévülhetetlen érdemeit áldásban örökíti meg;

fájdalmának s a megboldogult iránt érzett örök hálájának a gyászoló családhoz intézendő részvétirat alakjában való tolmácsolásával lelkészi főjegyzőjét bízza meg;

helyeslő tudomásúl veszi, hogy megboldogult nagy halottunk koporsójára, esperes, az egyházmegye nevében koszorút tett s a temetésen megjelenésre körlevélben hívta fel egyházmegyénket.

Végül közös nagy gyászának kifejezéseként, a Széll Kálmán esperes által Budapesten a halottas háznál márczius 25-én tartott imát, a geszti sírbolt előtt, márczius 26-án mondott búcsúbeszédet, melyekkel együtt érez s melyekben együtt gyászol esperesével s hálás kegyelettel együtt emlegeti vele nagy gondnokának, egyházmegyénk csaknem félszázados vezetésében kifejtett fáradhatatlan bölcs munkásságát s örökíti meg kiváló érdemeit: egész terjedelmökben jegyzőkönyvébe veszi föl.

Tisza Kálmán koporsójánál Budapesten 1902. márcz. 25-én tartott imádság.

Életnek és halálnak szabados Ura, mindenható Isten!

Kezünket ajakunkra téve: sirunk és zokogunk e gyászos koporsónál, mely a Te mindenható hatalmadat és búsúlásod emésztő erejét hírdeti...

A fájdalomtól megtépett lelkünk, ama legnagyobb szenvedővel, isteni mesterünkkel együtt rebegi: én Istenem! én Istenem! miérthagytál el

engemet!... s megtörve, bánatos vergődésében Hozzád, az erőnek, a kegyelemnek, a vigasztalásnak egyedüli s örök kútfejéhez emelkedik s esdve kér Tőled enyhületet, megnyugtatást, vigasztalást...

Oh mert, ama gyászkoporsóban a Te igaz és hív szolgád nyúgoszik, aki hetvenkét esztendőre terjedt hosszú és megáldatott földi életében: a Te hatalmad nagy voltáról, a Te lelked örök erőiről tett tanúbizonyságot...

Az a melegen érző szív, a mely igaz és önfeláldozó szeretettel fűzte magához, igaz és önfeláldozó szeretete által tette boldoggá övéit, mintaszerű családi életében;

az a nagy nemes lélek, a mely erőiben fokról-fokra fejlődve, mint amaz evangéliomi égő gyertya, mindig a közjóra világolt s majdnem félszázadon át, vallása és egyháza, hazája és nemzete közügyeinek vezérlő szolgálatában emésztette föl önmagát:

az a valódi kötelességérzet, a melyet buzgó lelkesedésében akadály soha meg nem hűtött, kitartó tevékenységében sem jelenvalók, sem következendők, hítének és meggyőződésének útjáról el nem tántoríthattak:

mindez óh Atyánk! a Te isteni erődnek kisugárzása volt, a melyekben és a melyek által a Te hatalmad nagy voltáról tett amaz elhunyt, mint a Te igaz és hív szolgád, mint az általad reá bízott talentomoknak hű sáfára, egész életében tanúbizonyságot.

Ez által lett ő, szerető és szeretett családjának pátriarchája, hazájának, egyházának bölcs vezére, nemes példaadója.

Életnek és halálnak szabados Ura, mindenható Isten! Kinek egy szavadra a föld megrendül s a Libánus czédrusai töredeznek: a Te búsúlásod emésztő erejét érezzük e gyászkoporsónál, melyben a család szerető és szeretett pátriarchája, evangéliom szerint reformált egyházunk és édes

magyar hazánk egyik bölcs vezére és nemes példaadója nyugoszik...

S mint egykor a tanítványok, midőn Jézus aluvék, a háborgó tengeren megfélemlének s kiáltának a mesterhez: Uram! tarts meg minket, mert elveszünk, megfélemlünk mi is, midőn egyházunknak és hazánknak ezen hű és nagy fia elaludt és kiáltunk: Uram! tarts meg minket, mert elveszünk!" Kiáltunk: Uram! kötözd be sebeinket és vigasztalj meg minket, mert fejünknek koronája esett le!

Sorsunk igazgatója, bölcs és nagy Isten! ama gyászkoporsónál nemcsak hatalmad nagy voltát, nemcsak búsúlásod emésztő erejét, érezzük, hanem egyben áldva imádunk azon gondviselő kegyelmedért, hogy őt adtad nekünk, egyházunknak hazánknak, nemzetünknek s megengedted, hogy ezeknek hív és búzgó szolgálatában majdnem egy félszázadot tölthessen; áldva imádunk mindazon lelki és testi áldásidért, melyeket reá árasztottál, az erőért, az egészségért, a melylyel megáldottad, a csöndes megnyúgovás, a keresztyéni tűrő reménység lelkéért, a melylyel őt megpróbáltatása idején megerősítetted s azon kegyelmedért, hogy hűsége jutalmául őt magadhoz szólítottad.

Kegyelemnek Istene, jó Atyánk! A Te erődet, a Te kegyelmednek mindenható erejét kérjük a mély gyászra hívott családra! A bánatos özvegyre, ki negyvenkét éves boldog és megáldott házassági életében a legnagyobb megelégedésig mindent birt az elhunytban, a szerető gyermekekre és unokákra, kik a legjobb édes Atyát s a példás, gyöngéd szerető nagyatyát siratják...

Oh jertek menjünk az Urhoz! Ő az, ki megtépett, ő az, ki bekötheti sziveitek vérző sebét..

Találjatok enyhülést, megnyugovást abban, hogy az isteni gondviselés nektek adta és ennyi ideig engedte birnotok azt, aki mindnyájunknak, vallásunknak és egyházunknak, hazánknak és

nemzetünknek: öröme, dicsekvése és féltett kincse volt ..

Találjatok vigasztalást abban, hogy boldogok a halottak, kik az Urban halnak el, mert ők megnyugosznak szenvedéseiktől, fájdalmaiktól és az ő cselekedeteiknek jutalma követi őket ..

Találjatok vigasztalást a halhatatlanság édes és fölemelő hitében s a viszonttalálkozás boldogító reményében.

Kegyelemnek Istene, jó Atyánk! a Te erődet, a Te vigasztalásodnak Szent Lelkét kérjük mindazokra, kik lelki gyászban jöttek e koporsóhoz, hogy igazat adjanak az igaznak s tanúbizonyságot tegyenek az elhunyt nagy érdemeiről, melyeket egyházunk, hazánk, nemzetünk, közszolgálatában szerzett...

Életnek és halálnak szabados Ura, mindenható Isten! Ha bölcs tetszésed szerint Magadhoz hívtad, jutalmának elvételére azt, ki családjának, egyházának, hazájának ilyen kiváló oszlopa volt: a Te gondviselésed csodálatos erejével pótold ki az utána támadt ürességet! Uram! bocsásd ki a Te lelkedet, hogy az megújítson mindeneket és tűzoszlopként járjon mi előttünk ..

Ama hív szolgádat pedig bocsásd el Uram, immár békességgel! megpihent testének adj csöndes nyugodalmat, Hozzád megtért lelkének adj örök boldogságot, a mi édes Megváltónk, a Jézus Krisztus érdeme által. Ámen.

* * *

Mi atyánk, ki vagy a mennyekben stb.

Könnyek között, a fájdalom meleg könnyei között válunk meg Tőled s kisérünk el utolsó útadon dicsőült halottunk!!

Hetvenkét esztendőre terjedt hosszú, megáldatott földi életedben, mintaképe voltál a családod, vallásod és egyházad, hazád és nemzeted s koronás királyod iránti igaz hűségnek; nemes példát

adtál a kötelesség buzgó és lelkiismeretes teljesítésében;

ezért halljuk koporsód felett az isteni Lélek ama fölemelő szavát: „Tudom a te cselekedetidet, fáradtságodat, tűrésedet; teherrel megterheltettél és elszenvedted; az én nevemért munkálódtál és nem fáradtál el; semmit se félj azokban, a melyeket szenvedendő vagy .. Légy hív mindhalálig és méked adom az életnek koronáját.“ (Jelen. 2. 2., 3., 10.)

Dicsőült halottunk, te hív voltál mind halálig: menj azért és élj az életnek örök jutalmával. Ámen.

Geszten, a sírboltnál 1902. márczius 26-án tartott búcsúszó.

Csak egy szót még, búcsú szavát, istenhozzádját, a nagyszalontai reformált egyházmegyének, melynek a megboldogult majdnem félszázadon át kiváló buzgóságú, szeretve tisztelt gondnoka volt ..

Ifjusága hajnalán, mint nem egészen 25 éves ifjút választotta őt meg a nagyszalontai egyházmegye gondnokául, 1855 julius havában. És ő, az akkori válságos időben, kiváló felelőséggel járó, ezen bizalmi állását, olyan buzgó lelkesedéssel, — második természetévé vált olyan nemes kötelességérzettel, — olyan bölcs tapintattal töltötte be, hogy ezen kiváló érdemei által, rövid pár év alatt az egész magyar-reformált egyháznak és a hazai mindkét protestáns egyháznak vezérférfiává avatta föl magát.

Negyvenhat éven át viselte ezen egyházmegyei gondnokságot, kiváló súlyt fektetett arra, — megtartotta azt akkor is, midőn a dunántúli reformált egyházkerület főgondnokává választotta, — mert, mint ismételve nyilvánítá: szívéhez forrott az az egyházmegye, a mely neki az első alkalmat adta arra, hogy a közügynek szolgálhasson, hogy hőn szeretett egyházáért munkálkodhassék ..

És munkálkodott is .. Hogy közvetlenül megismerhesse egyházmegyéje ügyeit: személyesen meglátogatott minden egyházat; az egyházmegye hatósága alatt levő szalontai gymnasium közvizsgáin rendszeresen részt vett. Majd később, midőn a haza és nemzet érdekében kifejtett kiváló tevékenysége és miniszterelnöki sokoldalú elfoglaltsága, egész a leroskadásig megterhelték: még akkor is kereste az alkalmat, áron is megvette azt, hogy a mi szerény egyházmegyénk gyűlésein jelen lehessen, az egyházi és iskolai ügyek intézésében bölcs tanácsával vezessen, nemes példaadásával tanítson.

Épen ezért egyházmegyénk is örömmel és büszkeséggel vallotta őt, mint szeretve tisztelt gondnokát: bölcs vezérének nemes, példaadójának.

Bölcs vezérünk, nemes példaadónk! nehány nappal ezelőtt még buzgó imádságban könyörögtünk egészséged helyreálltáért ..

És most, midőn az Ur, az ő beláthatatlan útai szerint, hűséged jutalmának elvételére — magához hívott, most: áldásban őrizzük meg nagy nevedet; hálás kegyelettel emlegetjük elévülhetetlen érdemeidet; és ha lankadunk a buzgóságban, a kötelesség teljesítésében: Reád, a te példádra, dicsőült szellemedre nézünk, hogy erőt, kitartást s buzgóságot nyerjünk ..

Dicsőült halottunk! hadd mondjam még egyszer, egyházmegyénk szeretve tisztelt gondnoka! midőn most utolsó útadon elkisértünk őseidhez, fogadd egyházmegyénk szívből fakadó, örök háláját .. aludd csöndesen ama hosszú éjszakát s lelked éljen az igazak örök jutalmával! Ámen.

5. Az egyházmegyei gondnoki állás betöltésére nézve elnöklő esperes előterjesztéséhez képest:

fölhívja egyházmegyénk közgyűlése a kebelbeli egyházak presbytériumait, hogy egyházmegyei gondnokra adandó szabályszerüleg kiállított szavazataikat, f. é. julius hó 1-ső napjáig küldjék be az esperesi hivatalhoz.

A szavazatok felbontásával s számbavételével — eshetőleg az újabb szavazások elrendelésével — esperes elnöklete alatt Nagy Imre és Hadházy Kálmán egyházmegyei főjegyzőket, Böszörményi Lajos és Dr. Balogh Elek egyházmegyei tanácsbírákat — mint küldöttséget megbízza, azzal, hogy e tárgyú jelentésöket a közelebb tartandó egyházmegyei közgyűléshez terjesszék be.

6. Beterjesztetett a következő esperesi jelentés az egyházmegye valláserkölcsi és anyagi állapotáról:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénknek az 1901. évi valláserkölcsi és anyagi állapotát feltüntető jelentésemet, — a hozzám beérkezett adatok alapján, — a következőkben van szerencsém beterjeszteni.

I. Valláserkölcsi állapot.

A közönséges istentisztelet gyakolása általában megnyugtató. Ünnepnapokon és vasárnapok délelőttjén egyházmegyénk minden egyházában, hitelveink szerinti egyházi beszéd tartatik; vasárnap délután 24 egyházban káté magyarázat, 5 egyházban biblia magyarázat, 8 egyházban felváltva e kettő, 6 egyházban egyszerű imádság tartatik, 2 egyházban nincsen istentisztelet.

Köznap reggelenként mindennap tartatik istentisztelet 31 egyházban, hetenként kétszer 8 egyházban, csak bűnbánati héten 6 egyházban.

Köznap délután naponkint tartatik istentisztelet 2 egyházban, 43 egyházban nem.

A nagy munkaidő szünetelése alatt köznapokon biblia magyarázat tartatott 35 egyházban, 10 egyházban nem.

A konfirmácziói oktatás a törvényszerű előkészítés mellett a tanév utolsó felében tartatott s abban minden 12 éves gyermek részesült.

Úrvacsorával élők száma: 40.338. Betegeknek az úrvacsora kívánatukra kiszolgáltatik rendes úrvacsora osztáskor s esetleg máskor is.

Nazarénusok vannak 9 egyházban, nincsenek 36-ban.

Baptisták vannak 14 egyházban, nincsenek 31-ben.

Felekezetnélküliek vannak 11 egyházban, nincsenek

34-ben. Ezeknek száma pontosan ki nem mutatható, mert a kitérési anyakönyv csupán a kitérők számát igazolja, de az abban történt időközi változást, szaporodást, vagy fogyást, semmi rendelkezésünkre álló adat nem bizonyítja.

Az egyházi szertartást mellőzték és pedig:

1. a keresztelést 25, (megkereszteltetett 3256) tehát a szülöttek 0·70 %-a;

2. az esketést 83, (megesküdött 696) tehát az ujházasok: 10·65 %-a;

3. a temetést 22, (igénybe vette 2055) tehát az elhaltak: 1·05 %-a.

Ha már ezen adatokat egybe hasonlítjuk az 1900. éviekkel, azt találjuk, hogy a keresztelést mellőzők száma kevesbedett 0·24 %-kal; az esküvést mellőzők száma emelkedett: 1·60 %-kal; az egyházi szertartás nélkül temetkezők száma szaporodott: 0·14 %-kal.

1901-ben a kitértek száma: 11; felekezetnélkülivé lett: 18; és így ezeknek a száma több a tavalyinál 13-al.

Az 1901-ben áttértek száma: 32, ugyanannyi mint tavaly.

Törvénytelen szülöttek száma: 299—3256 közül, tehát a szülöttek 9·01 %-a, s így a tavalyihoz viszonyítva emelkedett 0·96 %-kal.

Viszálkodó házasok száma 20 egyházban: 46.

Vadházasok száma 34 egyházban: 260.

A szegényekről gondoskodás van 31 egyházban, melyekben egyházmegyénk 21/1895 sz. végzése foganatosításával a szegényalap állaga: 6542 korona 05 fillér, s ezek a szegények és árvák segélyezésére 2315 korona 15 fillért fordítottak; a szegényekről nincsen gondoskodás 14 egyházban.

Ingyen iskolázás van 13 egyházban.

A kegyes adományok és hagyományok összege 30 anya- és 2 leányegyházban: 26.925 korona 69 fillér, 1356 liter buza, 247·05 liter aljgabona és pedig részletezve:

Ágyán, templomalapra: Krasznai János 5·80. Egy egyháztag 64 korona; egyházfentartási alapra többen 915 liter buza; Szintyén egyházfentartási alapra többektől 441 liter buza, 247·05 liter tengeri és 1 kor. 60 fillér. *Aradon:* Gaál Ferencz 40, k. özv. Ortutay Gyuláné 60 k. Többen: 1584 kor. 66 fillér. *Árpád:* a tulkai pusztát bérlő társaság adománya 3600 kor. *Belényes:* Perselypénz 37·13; egy bál jövedelme 126 k. 28 fill. *Belényes-Újlak:* perselypénz 26·96; özv. Molnár Ferenczné az úrasztalára egy cserépkancsót: 1·60; többen úrasztala ellátására 14 k. 35 fillért. *Berek-Böször-*

mény: Budai János 100 k., Szikszay Lajos és neje Fónagy Aranka: úrasztali terítő 40 k., özv. Horváth Ferenczné egy kenyértakaró 10 k., Szathmári Mihály 20 k. Helybeli dalárda: 12 korona. Pál Istvánné 4 k., perselypénz 76 k. 56 fillér. *Boros-Sebes:* perselypénz 55·29: Máté József 24 k., Hunyadi György egy asztalterítő 2·40. Derecskei József 12 korona., özv. Dobay György 1 kor., Füves Józsefné: 8 korona. *Csermő:* perselypénz 36·21; egy hangverseny jövedelme: 106 k., ez alkalommal adományoztak Báró Solymossy Lajos 10 kor., Tisza Kálmán 10 k., Lovassy Ferencz 10 k., Czárán Gyula, Inekey Lászlóné 10 k., Bitó Ferenczné 6 k., Széll Kálmán 3 k., Hadházy Kálmán 2 k., Báró Solymossy Lajos 50 k., egy másik hangverseny jövedelme 64 korona. — *Erdő-Gyarakon:* A község iskolai szükségek fedezésére 1000 korona. *Erdőhegyen:* Bayer Györgyné szószékterítő 80 k., Bakonyi Jánosné 20 k., Kisjenői takarékpénztár 20 k., lelkész. adománya 24 k. *Fekete-Gyarmat:* Mareg Gyula az úrasztalára egy kancsó: 50 kor., Nagy Sára végrendeletileg hagyományozott 800 koronát. *Geszt:* Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok, esedékes egyházi adóján felül az egyház segélyezésére: 200 kor., Tisza Kálmánné Dégenfeld Ilona grófnő az iskolás gyermekeknek bibliákat, énekeskönyveket adott: 25 kor., gróf Tisza Istvánné az iskolásoknak ruhaneműeket, könyveket 100 kor. Ezenkivül az úrasztalát egész éven át ellátta kenyérrel és borral. Biró Mihály 50 kor. Perselypénz 117 kor. 34 fillér. *Gyanta:* Szabó János orgona-alapra: 20 kor., Berke Sándor 2 kor. *Kis-Peregen:* Szondy Géza: 1142 koronát oly kikötéssel ajándékozott az egyháznak, hogy abból a lelkészi lak javíttassék ki. *Komádiban:* a község a szegény gyermekek ruházására 50 kor. és új toronyórára: 400 k., perselypénz 23 k. 62 fillér. *Kötegyán:* Sarkadi takarékpénztár iskolás gyermekek jutalmazására: 30 kor., helybeli műkedvelők adománya orgona alapra 60 kor., ugyanezen czélra Balogh László 10 kor. Sarkadi Gábor és neje Domján Ilona egy új nagyharangot készíttettek 2816 k., egy kisebb harangra többen 260 k., a községi képviselő testület egy új toronyórát készíttetett 1000 kor. *Gyorok:* Torony- és templomépítés hiányzó fedezésére önkéntes adakozásból 816 k., perselypénz 83 k. 31 fill. — Veress Károly szalontai építész új harangokra 100 kor. *Mezőgyán:* K. Bugyi Sándor és neje Tenkei Katalin az egyházi szegény alapnak: 200 k., ugyan-e czélra ezúttal harmadízben D. Bugyi Sándor: 200 kor., K. Oláh Ferenczné orgona-alapra 20 k., Szarka

Jánosné az úrasztalára egy terítő 6 k. *Nagy-Harsány:* perselypénz 100 k. 12 fillér, az olvasó kör az egyház folyó szükségeire 50 kor., ifjúsági zenekar: 10 kor. Nyiri Imre szegény alapra 9 k., Illyés és Oláh Mihály 13 k. 44 fill. *Nagy-Szalontán:* perselypénz 504 k. 57 fill. Széll Kálmán 40 éves lelkészsége alkalmából az elemi iskolai és gymn. tanulók segélyezésére tett eddigi alapítványának kiegészítésére 1000 kor. Nagy-Szalonta város 40,000 koronás ezredévi alapítványának évi kamata népiskolai czélra 1500 k. Ercsey Sándor alapítvány évi kamata 750 k. Lovassy Ferencz alapítvány évi kamata 250 k. Balogh Mihály hagyománya 40 k. Bonczos László hagyománya 40 k. Lajos Mihályé: 200 k. Szász Györgynéé 60 k. Szőllősi Imre: 20 k. Bonczos Mihály hagyománya új templomra: 2000 k. Szalontai takarékpénztár adománya elemi iskolai tanulóknak 89 k. *Ókány:* Miss Jane Buchanan (Edinburgból) 100 kor., egyesek új harangra: 84 k. *Pankotán:* népbank: 40 k. *Lippa:* szegények és árvák részére 50 k., közszükségletre 3 egyháztag 17 k. 20 fill., építkezési alapra gyűjtés 560 k. 07 fill., többen úrvacsora ellátására 12 k. *Remete:* Szabó Péter és neje szegény alapra 20 kor., Tőzsér Miklós 10 kor., Dobsa Lajos 10 kor., Szatmáry István lelkész 8 korona. *Sarkad:* szegény s árva gyermekek számára: Czeglédi Sándor 8 kor., III. temetk. társ. 10 kor, IV. temetk. társ. 10 k., sarkadvidéki takarékpénztár: 130 k., Elek Pál: 20 k., Zakar Ferencz örökösei 50 k., a 3 egyházi takarékmagtár-alap: 420 k., ugyanez szegény iskolásoknak 168 k. Orgona-alapra: V. temetk. társ. 20 kor., sarkadvidéki tak. pénztár: 100 k., sarkadi daloskör 40 k., egy magát megnevezni nem akaró vallásos lelkű nő 100 k. Temető-alapra 40 k. *Sarkad-Keresztur:* sarkadvidéki takarékpénztár szegény gyermekek jutalmazására 10 k. *Szentleányfalván* Hajdú István: 45 k. *Tamásda:* Báró Lipthay Frigyes a lelkészlakhoz téglát, cserepet 644 k., Tamásda község 519 k. 10 fill., Szenes Gábor: 20 k., Kenderesi János 20 k., Unghváry Gyula 60 k., a lelkészlak építésénél közmunkát teljesítettek az egyháztagok: 198 k. értékben. *Tárkány:* perselypénz 62 k. 46 fill., új harangra egyesek: 121 k. 98 fillér. *Nyégerfalván:* perselypénz: 17 k. 22 fill., egyesek adománya 49 k. 32 fillér. *Tenke:* perselypénz: 60 k., harangalap: 90 kor. Ezenkivül az úrasztala több helyen részint egész éven át, részint egyes alkalmakkor egyes buzgó egyháztagok adományából láttatott el kenyérrel és borral, u. m. Ágyán, Árpádon, Bajjon, Belényesen, B.-Ujlakon, B.-Böszörményben, B.-Sebessen,

E.-Gyarakon, F.-Gyarmaton, Fenesen, K.-Apátiban, Homorogon, Gyorokon, Mezőgyánban, M.-Sason, Nagy-Szalontán, Pankotán; S.-Kereszturon, Szentleányfalván, Tárkányban, Nyégerfalván, Ugrán és Vadászon.

II. Az egyház külélete.

A presbyteriumok minden egyes egyházban az egyházi törvény értelmében vannak szervezve; a presbyterek száma: 709.

A presbyteri gyűlések jegyzőkönyveit az e czélra választott egyházi jegyzők vezetik, csupán kivételes esetekben a lelkészek.

Az egyházközségi közgyűlést, egyházkerületünk szabályrendelete értelmében a 2000 lelken alóli egyházközségekben az egyházközség tagjai alkotják; a 2000 lelken felüli egyházközségekben az egyházközségi közgyülés szervezve van az egyházkerületi szabályrendelet értelmében, 11 helyen.

Az anyakönyvek minden egyházban jó állapotban vannak.

Körleveles jegyzőkönyv van 43 helyen; 2 helyen, ugymint Csermőn és Lippán a küldött körlevelek eredetiben őriztetnek.

Postakönyv és lelkészi napló van minden helyen.

Az egyházi levéltár rendezve van 37 helyen, rendezés alatt van 5 helyen, nincs rendezve 3 helyen.

Leltár van minden egyházban, vagyonkönyv van 19 egyházban, 26 egyházban nincs.

Az ingatlanok telekkönyvezve vannak mind a 45 egyházban.

Az egyházi számadások rendelet szerint vezettetnek mind a 45 egyházban.

A gondnoki számadások megvizsgáltattak az illető presbyteriumok által a f. év első negyedében s általam bekivántatván, az egyházmegyei számvevőszék felülvizsgálata alá terjesztettek, mely is e tárgyu jelentését az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

A gondnoki számadások eredményeképen:

a) bevétel:	185,578 k. 21 fill;	buza:	229,394 liter;	aljgabona:	124,056 liter;
b) kiadás:	164,743 k. 77 fill;	buza:	196,068 liter;	aljgabona:	102,867 liter;
c) maradvány:	21,371 k. 08 fill;	buza:	33,326 liter;	aljgabona:	21,189 liter;
4 egyházban tulkiadás:	535 k. 64 fill; tehát				
tényleges maradvány:	20,834 k. 44 fill;				
d) követelés:	59,183 k. 17 fill;	buza:	16,019 liter;	aljgabona:	14,552 liter;
e) alapitvány:	83,872 k. 14 fill;	buza:	3,384 liter;	aljgabona:	12,607 liter;
f) adósság:	80,613 k. 87 fillér, melyben, a törlesztéses kölcsönök is benfoglaltatnak.				

Az egyházi hivatalnokok ki vannak fizetve 37 egyházban; nincsenek kifizetve 8 helyen, u. m.: B.-Ujlak, Csermő, Fekete-Tót, Fenes, Homorog, Lippa, Tárkány, Ugra.

A közadók, egyházmegyei és kerületi illetékek, ki vannak fizetve 32 egyházban, hátrálékban vannak 13 egyházban, u. m. Belényes, B.-Ujlak, B.-Böszörmény, Csermő, Fenes, Gyanta, Kis-Pereg, K.-Apáti, Homorog, Sarkadkeresztur, Szentleányfalva, Vadász, a hátrálékok összege: 945 k. 76 fillér.

Az egyházi adókulcs 34 egyházban osztályba sorozás, 11 egyházban párbér alapján van.

A kivetett egyházi adó fedezi a szükségletet 35 egyházban, nem fedezi 10 egyházban.

A templom állapota: 38 egyházban jó, — 5 egyházban kielégítő; 2-ben rossz, u. m.: Agyán és K.-Apátiban.

Az iskola épületek: 31 egyházban jó, — 9 egyházban kielégítő, 2 egyházban rossz állapotban van, u. m.: Bél-zerinden és K.-Apátiban. — Aradon az iskolák községi, Fekete-Tóton és Lippán állami épületben vannak.

A lelkészi lakás 35 egyházban jó, 8-ban kielégítő, 2 helyen, u. m.: Csermőn és Lippán rossz.

Az egyházi épületek mind a 45 egyházban a Fonciére pesti biztosító intézetnél vannak biztosítva 806,366 korona értékig, — 1690 kor. 29 fillér évi díj mellett, a mely mindenütt pontosan ki van fizetve.

A temető 33 egyházban az egyház, 12 helyen a község tulajdonát képezi, — fásítva, árkolva 44 helyütt, nincs 1 helyen, u. m. Fekete-Tóton.

Uj építkezés történt 18 egyházban: 22,421 k. 79 fillér értékben és pedig: Árpádon iskola javításra, melléképület és ürszék készítésére: 902 k. 42 fillér. Bél-Zerinden lelkészlak gyökeres javítására 1444 k. B.-Böszörményben iskola újonnan építésére 4100 korona. Fekete-Gyarmaton templom-kerítés, lelkészlak-kerítés s új kapu készítésre 329 k. 40 fill. Fenesen fiiskolánál melléképületre 56 k. 88 fill. Geszten toronyórára: 680 k. Kis-Peregen lelkészi lakás gyökeres javítására 1174 kor. Német-Peregen iskolán új ajtóra 36 k. Komádiban toronyórára: 1370 kor. K.-Apátiban lelkész lakon új kút 120 kor. Homorogon lelkészi lakáson új istálló 383 k. 52 fill. Ménes-Gyorokon templom, torony újból építtetett s a lelkészi lakás kibővíttetett 7012 k. 70 fill. Mező-Gyánban a templom, lelkészlak és iskolák új csatornával láttattak el 725 k. 23 fillér. Pankotán az iskolához új ürszék s melléképületek: 680 kor. Szemlakon

templom, torony alapos javítása 940 k. Tamásdán a lelkész lakás újonnan építtetett 2091 k. Ugrán az iskolához új pincze: 156 k. 64 fill. Vadászon a fitanítói lakáson melléképület s a leányiskola teteje javittatott: 360 korona.

Az egyházi épületek javítására és fentartására fordíttatott 13,861 kor. 74 fillér és pedig: Ágyán: 319 k. 15 fill.; Anton: 73 k. 72 fill.; Aradon: 212 k. 22 fill.; Árpádon: 225 k. 76 fill.; Bajjon: 244 k. 57 fill.; Belényesen: 151 k. 50 fill.; Belényes-Újlakon: 90 k.; Bélzerinden: 38 k. 80 fill.; B.-Böszörményben: 247 k.; Boros-Sebesen: 82 k. 57 fill.; Erdőgyarakon: 495 k.; Erdőhegyen: 650 k.; F.-Gyarmaton: 100 k.; Fenesen: 124 k. 44 fill.; Geszten: 612 k.; Gyantán: 30 k.; Kis-Peregen: 210 k.; Német-Peregen: 20 k.; Komádiban: 1255 k. 27 fill.; K.-Apáti: 78 k.; Kötegyán: 956 k.; Homorog: 144 k. 89 fill.; M.-Gyorokon: 122 k.; Mező-Gyán: 525 k. 96 fill.; Mező-Sason: 907 k. 62 fill.; N.-Harsányon: 536 k. 48 fill.; Nagy-Szalontán: 1053 k. 75 fill.; Nagy-Zerind: 200 k.; Okány: 420 k.; Pankota: 830 k.; Lippa: 22 k. 42 fill.; Remete: 200 k.; Sarkad: 711 k. 30 fill.; Sarkadkeresztur: 166 k. 12 fill.; Szakáll: 200 k.; Szemlak: 78 k.; Szentleányfalva: 82 k. 53 fill.; Tamásda: 50 k.; Tárkány: 200 k.; Nyégerfalva: 100 k.; Tenke: 260 k.; Ugra: 328 k. 67 fill.; Vadász: 1446 kor.

III. Népiskolai adatok:

Tankötelesek 6—12 évig: 9824; ezek közül:
feljár . . . . 9108; tehát a tankötelesek 92·72%-a;
nemjár . . . . 716; tehát a tankötelesek 7·28%-a;
Tankötelesek 13—15 évig: 3218; ezek közül:
feljár . . . . 2528; tehát a tankötelesek 78·50%-a;
nemjár . . . . 690; tehát a tankötelesek 21·50%-a.
Az iskola 21 helyen 6 osztályú, 21 helyen 5 osztályú, 3 helyen 4 osztályú.

Konfirmáltak száma: 1024; tehát a lélekszám 1·20%-a.

Az egyházkerületi tanterv megtartatik minden iskolában, valamint a kerületi kiadványok is használtatnak mindenütt.

Az iskolának:

a) felszerelése: teljes 20 helyen; hiányos: 25 helyen.

b) ajtók, ablakok elhelyezése: szabályos 44 helyen; nem az 1 helyen (Tárkány).

c) a tanterem az egészségügyi szabályoknak megfelel mind a 45 helyen.

d) űrszék van mind a 45 helyen.

A nem felekezetünk iskoláiba járó ev. ref. növendékek vallásos oktatásáról mindenütt van gondoskodás.

IV. Egyházi hivatalnokok, tisztviselők.

A presbyterek és egyházi tisztviselők tisztökben buzgón járnak el: 29 egyházban, kielégitően 16 egyházban. Gyakorolják az istenházát 43 egyházban, hanyagolják 2 egyházban (Fekete-Tót, K.-Apáti.)

Az egyházi hivatalnokok között a viszony jó 41 egyházban, kielégitő 2 egyházban, rossz 2 egyházban.

V. Népmozgalmi adatok.

Született: a) törvényes	fi	1566;	nő	1391; együtt =	2957;
b) törvénytelen	fi	153;	„	146; „ =	299;
Áttért	fi	16;	„	16; „ =	32;
Szaporodási alap	fi	1735;	nő	1553; együtt =	3288;
Meghalt	fi	1062;	„	993; „ =	2055;
Kitért	fi	5;	„	6; „ =	11;
Felekezetnélkülivé lett	fi	7;	„	11; „ =	18;
Fogyási alap	fi	1074;	nő	1010; együtt =	2084;
Tehát szaporodás	fi	661;	„	543; „ =	1204;
Népesség 1901. decz. 31-én	fi	41020;	„	42109; „ =	83129;

Tehát a szaporodási alap: 3288, a lélekszámnak: 3·90%-a.

A fogyási alap: 2084, a lélekszámnak: 2·50%-a.

A szaporodás és fogyás között a különbség: 1·40%-a.

Házasságra lépett 779 pár. (Ebből nem esküdött meg 83.)

Ebből tisztán ev. ref.: 586; vegyes vallásu: 110.

A vegyes házasságkötésnél gyermekeire nézve megegyezett javunkra: 34 pár; kárunkra 15 pár; egyezségre nem lépett 61 pár.

Tehát házasságot kötött 779, a lélekszám 0·93%-a.

VI. A népmozgalmi adatok összesitése.

Egyházmegyénkben 45 anyaegyház, 6 leányegyház, 231 fiókegyház, illetőleg szórvány és 3 missziói kör van. Ezekben a lelkek száma 83129. A születteké 3256, vagyis 3·90%; a meghaltak 2055, vagyis 2·50%; az ujházasoké 779, vagyis 0·93%; a konfirmáltaké 1024, vagyis 1·20%.

A negyvenöt anyaegyházban van 46 rendes lelkészi állomás, ezek közül egy betöltés alatt állván, a rendes lelkészek száma 45; helyettes lelkész van 1, ki egyszersmind tanitó is; segédlelkész van 4, kik közül 1 vallástanár is, 1 tanitó is.

Van egy helyen községi, 7 helyen állami iskola, a melyekben az illető lelkészek és 3 leányegyházban az erre felhatalmazott állami tanitók, kik ev. ref. vallásuak, végzik a vallástanitást.

Nyilvántartás végett van szerencsém bejelenteni, hogy egyházmegyénk az elmult 1901-ik esztendőben az országos ev. ref közalapból ideiglenes segélyül nyert 350 koronát, tőkesegélyül 4785 koronát, missziói segélyül 1700 koronát, lelkészi állomások fölsegélyezésére tőkesegély évjáradékul 490 koronát, rendes államsegélyül 1966 koronát, a tiszántúli ev. ref. segélyegylettől 500 koronát, egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk a br. Baldácsy alapitványból 102 koronát, egyházmegyei házipénztárunk tűzkárbiztosítási jutalékúl 85 koronát és végül 17 lelkész fizetése állami kiegészítéséül 4660 korona 84 fillért nyert a tiszántúli ev. ref. egyházkerület elnöksége útján.

A nagyváradi tanítónőképző intézet javára egyházmegyénkből 1901. évről 151 korona folyt be hozzám, mely összeget a következő nyugta mellett tettem át az intézet pénztárnokához:

Nyugta: 151 azaz Egyszázötvenegy koronáról mely, összegből
34 koronát a 242. sz. Ertsey Rózsika gyüjtő ivén 11 tag 1901. évi 2—2 koronás évjáradéka és 6 tag 1902. évi 2—2 koronás járadéka fejében.
74 „ Nagyszalontáról 37 tag 2—2 kor. 1901. évi tagdij fejében.
8 „ Homorogról 4 tag egyszersmindenkori ajánlataképen.
6 „ Nagy-Harsányról 3 tag 1901. évi tagsági díjaképen.
4 „ Ágyáról 2 „ „ „ „ „
2 „ M.-Sasról 1 „ „ „ „ „
4 „ Kötegyánról 1 „ „ „ „ „
2 „ M.-Gyánról 1 „ „ „ „ „
17 „ S.-Kereszturról 17 „ „ „ „ „

összesen: 151 koronát, mint Széll Kálmán esperes ur által a Nagyváradon felállítandó tanítóképző javára befizetett pénzt a mai napon postai uton vettem s annak átvételét elismerem.

Sulyok,
ideiglenes pénztárnok.

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Midőn egyházmegyénk valláserkölcsi és anyagi állapotát a fentebbiekben van szerencsém feltüntetni, tisztelettel kérem:

1. hogy az 5/1901. sz. egyházmegyei végzés megujításával hivja fel egyházmegyénk közgyűlése a lelkészeket,

tanítókat és presbyteriumokat, miszerint a valláserkölcsi élet ápolása és fejlesztése érdekében saját hatásköreikben mindent megtenni buzgólkodjanak, kiváló gondot fordítván arra, hogy ünnep- és vasárnapokon, ugy délelőtt, mint délután mindenütt rendszeres istentisztelet tartassék és pedig vasárnap délutánonként káté- vagy bibliamagyarázattal, hétköznap reggelenként mindenütt könyörgésből álló istentisztelet tartassék, a nagyobb munkaidő szünetelése vagy elvégzése szakában pedig legalább november végétől márcz. 15-ig hetenként egyszer biblia-magyarázat is tartassék; továbbá a konfirmáczió a törvényszerű előkészítés után, minden gyülekezetünkben jelentőségének megfelelő ünnepélyességgel tartassék meg, minden 12 évet betöltött gyermek részesíttetvén abban;

2) hogy a szegények és árvák segélyezéséről és gondozásáról szóló 21/1895. sz. egyházmegyei végzés pontos foganatosítására kötelezze egyházmegyénk közgyűlése, minden egyház presbyteriumát, hogy így az egyházi törvény 27. §. 7. pontja és a 98., 99. és 100. §§-ai értelmében, minden egyház presbyteriuma gondoskodjék szegény- és árvaalap képzéséről s a szeretet ezen munkájának gyakorlása által is tegyen tanúbizonyságot arról, hogy ev. ref. egyházunk magasztos hivatását érzi és gyakorolni is akarja.

Végül fölkérem a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlést, hogy az ezen jelentésemben részletezett épitkezéseket, adományokat és hagyományokat tudomásul venni s a buzgó adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítani méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1902 márcz 14.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes."

Egyházmegyénk közgyűlése a nagy gondossággal szerkesztett esperesi jelentést, — mely előzetesen kinyomatva, a gyülés minden alkotó tagjának megküldetett — felolvasottnak jelentvén, tudomásul veszi, jegyzőkönyvében kinyomatja.

Esperes által 1. és 2. pont alatt tett indítványokat elfogadja; s a midőn az 5/1901. sz. egyházmegyei végzés megújításával, az egyházak lelkészeit, tanítóit s presbyteriumait, a valláserkölcsi élet ápolásának és fejlesztésének érdekében fokozottabb munkásság ki-

fejtésére hívja fel és kötelezi, ugyanakkor elrendeli, hogy ünnep- és vasárnapokon az Isten ígéje buzgón hírdettessék, vasárnap délután a heidelbergi káté magyaráztassék, téli évszakban hetenként legalább egyszer bibliamagyarázat tartassék, a konfirmált növendékek előkészítésénél s a konfirmáczió ünnepélyes megtartásánál lelkészek és tanítók kiváló buzgóságot fejtsenek ki, a presbyterek úgy a presbyteri gyűlések, mint főleg az istenitiszteletek látogatásában példás buzgóságot s az egyháztagok kötelességteljesítését illetőleg éber ellenőrzést tanúsítsanak; a szegény- és árvaalap képzését s fejlesztését mindenik egyház előljárósága, az egyház jól felfogott érdekében, törvényszabta kötelességének tekintse; s mindezeket illetőleg a szabályszerű egyházlátogatás alkalmával az ellenőrzést az eljáró küldöttségek az eddigi hűséggel és a részletekre is kiterjeszkedő alapossággal teljesítsék.

A felsorolt adományokért s építkezésekért e helyen is köszönetet mond a buzgó előljáróknak és a nemes szívű adakozóknak, kegyeletes szokása szerint külön is hálával emelvén ki

a) Árpádon a tulkai pusztát bérlő társaság 3600 koronás adományát;

b) Erdőgyarak községének 1000 korona segélyét;

c) Feketegyarmaton a Nagy Sára által végrendeletileg hagyományozott 800 koronát;

d) Geszten Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok 200 koronás egyházi segélyét;

e) Kisperegen Szondy Géza 1144 korona ajándékát;

f) Komádi község adományát, új toronyórára 400 korona, szegény gyermekek ruházására 50 kor., összesen 450 koronát;

g) Kötegyánban Sarkadi Gábor és neje Domján Ilona adományát, egy 2816 korona értékű új nagy harangot; a községi képviselőtestület adományát, egy 1000 koronáért készíttetett új toronyórát;

h) Mezőgyánban az egyházi szegény alapnak K. Bugyi Sándor és neje Tenkei Katalin által adott 200 koronát s a D. Bugyi Sándor által imár harmadizben ajándékozott 200 koronát;

i) Nagyszalontán Széll Kálmán által, 40 éves lelkészsége alkalmából az elemi iskolai és gymn. tanúlók segélyezésére tett eddigi alapítványának kiegészítésére adott 1000 koronát; Nagyszalonta város által 40.000 koronás ezredévi alapítványnak népiskolai czélra adott 1500 korona évi kamatát; Ercsey Sándor alapítványának 750 korona évi kamatát; Lovassy Ferencz alapítványának 250 korona évi kamatát; Lajos Mihályné 200 korona adományát; Bonczos Mihálynak az új templomra hagyományozott 2000—2000 koronáját;

k) Sarkadon a három egyházi takarékmagtár alap 420 korona adományát;

l) Tasnádon Báró Lipthay Frigyes adományát, mely szerint a lelkészlakhoz 644 korona értékű téglát és cserepet adott; Tamásda község 519 kor. 10 fill. segélyét.

7. Olvastatott esperesnek következő jelentése az elnökileg intézett ügyekről:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta, az elnökileg elintézett közérdekű ügyekről a következőkben van szerencsém beterjeszteni jelentésemet:

1. Aug. 30-án 519. sz. a., miután meggyőződést szereztem arról, hogy 2 izbeni pályázat meghírdetése után sem jelentkezett okl. tanító a b.-ujlaki tanítóságra, ilyennek hiányában Sarkadi Mihály gyantai volt kisegítő tanítót erősítettem meg ideiglenesen a presbyterium választása alapján a b.-ujlaki vegyes iskola tanítóságban.

2. Aug. 30-án 520. sz. a. a fenesi presbyterium választása alapján Nagy Sándor gyantai volt tanítót ideiglenesen megerősítettem a fenesi kántortanítóságban a f. 1901/2. tanévre azzal, hogy ennek folyamán képesítő vizsgát tenni köteles, mert különben ideiglenesen sem maradhat ezen állomáson.

3. Szept. 24-én 546. sz. a. az okányi presbyterium választása alapján K. Nagy Sándor okl. tanítót ideiglenesen megerősítettem az okányi kisebb fitanítóságban.

4. Szept. 20-án 547. sz. a. Kis Mihály okányi volt tanítót a fekete-gyarmati presbyterium választás alapján ideiglenesen megerősítettem a fekete-gyarmati fitanítóságban.

5. Szept. 14-én 557. sz. a. a kötegyáni presbyterium indokolt felterjesztése alapján felhatalmaztam Szendrei Gábort, ki a mult tanévben ideiglenesen volt alkalmazva a kötegyáni vegyes iskolánál, hogy a f. 1901/2-ik tanévben még próbául ideiglenes tanítóképen alkalmaztassék.

6. Szept. 24-én 565. sz. a., miután meggyőződést szereztem arról, hogy a meghirdetett pályázat daczára sem jelentkezett okl. tanító a k.-apátii tanítóságra, az egyházi törvény 429. §-a értelmében a k.-apátii presbyterium indokolt fölterjesztésére engedélyeztem, hogy a rendes tanító helyetteséül, ideiglenes tanítói minőségben Varga Pál 8 gymn. osztályt végzett egyén alkalmaztassék a folyó 1901—2. tanévre a k.-apátii egyházban, azon határozott kikötéssel, hogy ezen idő alatt ő a tanítói oklevelet megszerezni tartozik, mert különben ideiglenesen sem maradhat ezen állomásban tovább.

7. Szept. 29-én résztvettem a ménesgyoroki templom avatási ünnepélyén, ahol az avató imát végeztem.

8. Okt. 12-én 592. sz. a. a boros-sebesi presbyterium választása alapján Füzes József makói volt ideiglenes tanítót, — hiteles másolatban bemutatott oklevele és szolgálati bizonyítványa alapján ideiglenesen megerősítettem a boros-sebesi kántorsággal összekötött vegyes iskolatanítóságban.

9. 1902 jan. 7-én 12. sz. a., a gyantai ev. ref. presbyterium és egyházközségi közgyűlés indokolt fölterjesztése alapján engedélyt adtam arra, hogy a gyantai ev. ref. egyház, azon 650 frt kölcsöntartozása kifizetésére, — amelyet a gyantai kiházasítási egylettől ideiglenesen vett föl, részint a debreczeni főiskolánál levő építési évjáradék ajánlata egészben való kifizetésére, részint az egyház közszükségeinek fedezésére, — s amely 650 frt kölcsön, a gyantai kiházasítási egylet fölszámolása miatt haladéktalanul kifizetendő, — a nagyszalontai takarékpénztártól 7% kamatlább mellett 1300 koronás kölcsönt vehessen föl, — azon határozott kikötéssel, hogy ezen 1300 korona ideiglenes kölcsön, kizárólag a fent jelzett 650 frt kölcsön egészben való kifizetésére fordíttassék és 1903 julius 1-ig teljes egészében visszafizettessék a nagyszalontai takarékpénztárnak, — miről a gyantai presbyterium az esperesi hivatalhoz jelentést tenni köteles.

10. Febr. 5-én 63. sz. a. Lénárt Péter sonkolyosi lelkész elhalálozása folytán Sipos Imre belényesi lelkészt kértem föl és biztam meg, hogy a sonkolyosi ev. ref. egyházban felügyelő lelkészi minőségben végezze a lelkészi szolgálatokat, az újonnan választandó lelkész hivatalba állításáig.

11. Febr. 14-én 72. sz. a. a széplaki egyházközségi közgyűlés indokolt fölterjesztése alapján engedélyt adtam arra, hogy az egyház telke mellett levő 800 □ öl területű beltelket 650 koronáért megvegye, — amelyre fedezetül szolgál az egyháznak kötelezvényen kint levő 300 korona készpénze és 20 köböl kölcsön kiadott gabonája, — mivel azonban ezekből most pénzt nem csinálhat s a vételárt 8 nap alatt ki-kell fizetnie, engedélyeztem, hogy a szóban levő 650 koronát a nagyszalontai takarékpénztárból ideiglenesen kölcsönül felvehesse, — amely kölcsön legkésőbb 1903 aug. 1-ig, mulhatatlanul kifizetendő lesz, mire úgy felügyelő lelkészt Diószeghy Mihályt, mint a széplaki leányegyházat elköteleztem.

12. Febr. 26-án 73. sz. a. a csermői presbyterium és egyházközségi közgyűlés indokolt felterjesztése alapján engedélyt adtam arra, hogy a csermői egyház a közalapi hátralék és a lelkészi fizetés kifizethetésére 300 korona ideiglenes kölcsönt vehessen föl a helybeli hitelszövetkezettől azzal a kötelezettséggel, hogy ezen 300 kor. ideiglenes kölcsönt az 1902. év folyamán a kintlevő egyházi adóhátralékból kifizetni köteles.

13. Márcz. 17-én 147. sz. a. a mezősasi presbyteriumnak indokolt fölterjesztése alapján engedélyt adtam arra, hogy halaszthatatlan közszükségek fedezésére 200 kor. ideiglenes kölcsönt vehessen föl azon határozott kikötéssel, hogy ezen 200 kor. ideiglenes kölcsönt, még ezen év folyamán, a hátrálékos egyházi adóból kifizetni s annak megtörténtéről hozzám, a f. év decz. 1-ig jelentést tenni köteles.

14. Márcz. 17-én 151. sz. a., a mezőgyáni presbyterium indokolt fölterjesztése alapján engedélyeztem, hogy a 725 kor. 23 fill. csatornázási költség a fáskerti alap 1901. évi kamata: 208 kor. 08 fillérből, — a templomépítési költség készpénzéből 117 kor. 15 fillérből és az egyházi szegényalapból felveendő 400 koronás kölcsönből fizettessék ki. Ezen 400 kor. kölcsön tartozását pedig az egyház a templomépítési költség meglevő készpénzéből 62 kor. 69 fillérből s az e czímen még kintlevő hátralékból fedezze még ezen év folyamán.

15. Végül részvéttel jelentem be, hogy Lénárt Péter sonkolyosi lelkész f. 1902 jan. 31-én életének 66-ik évében és Hajnal Imre anti tanító f. é. febr. 26-án életének 41-ik, hivataloskodásának 15-ik évében elhunyt. Nyúgodjanak békében!

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1902 márczius 20.

Széll Kálmán,
ev. ref. esperes."

Az esperesi intézkedések jóváhagyó tudomásul vétetnek s megerősíttetnek.

a) A gyantai egyház köteles 1300 korona takarékpénztári kölcsönéből a gyantai kiházasítási egylettel szemben fennálló 650 frt tartozását egészben kifizetni s e kölcsönt 1903 julius 1-ig a nagyszalontai takarékpénztárnál letörleszteni; köteles ez eljárásáról annak idejében a számvevőszék útján egyházmegyénk közgyűléséhez is jelentést tenni a gondnoki számadás kapcsában.

b) A széplaki leányegyháznak megengedi egyházmegyénk közgyűlése, hogy az egyház telke mellett levő 800 □ öl terűletű beltelket 650 koronáért megvegye s 300 korona készpénzét 20 köböl kölcsön kiadott gabonája árát a vételár fedezésére fordítsa; engedélyezi, hogy a vételár kifizetésére a nagyszalontai takarékpénztárból 650 korona ideiglenes kölcsönt vehessen föl: kötelezvén a leányegyház előljáróságát, hogy e takarékpénztári kölcsönt legkésőbb 1903 augusztus 1-ig mulhatatlanul törlessze le és erről számvevőszék útján egyházmegyénk közgyűléséhez annak idejében a gondnoki számadás kapcsában jelentést tegyen.

c) A cserműi egyháznak megengedi egyházmegyénk közgyűlése, hogy a közalapi hátrálék és a lelkészi fizetés lerovására, a helybeli hitelszövetkezettől 300 korona ideiglenes kölcsönt vehessen föl; de ugyanekkor kötelezi is az egyház előljáróit arra, hogy e kölcsönt a f. 1902. év folyamán a kint levő egyházi adóhátralékból törlessze le, sőt egyetemes egyházmegyei hátráléktartozását is fizesse be s mindezekről a számvevőszék ut-

ján a f. 1902. évi gondnoki számadás kapcsában egyházmegyénk közgyűléséhez jelentést tegyen.

d) A mezősasi presbyterium az egyház közszükségeinek fedezésére fölvett 200 koronás kölcsönt, az egyházi adóhátralékból még ez év folyamán letörleszteni köteles s erről a f. 1902. évi gondnoki számadás kapcsában a számvevőszék útján egyházmegyénk közgyűléséhez jelentést tenni.

e) A mezőgyáni presbyteriumnak megengedi egyházmegyénk közgyűlése, hogy a 725 kor. 23 fillér csatornázási költséget, a fáskerti alap 1901. évi kamata 208 kor. 08 fillérből, 117 kor. 15 fillér templomépitési pénzből s az egyházi szegényalapból költsön veendő 400 koronából fizesse ki; de e 400 korona szegényalapi pénzt köteles lesz még ez év folyamán visszatéríteni s erről a számvevőszék útján a gondnoki számadás kapcsában annak idejében egyházmegyei közgyűlésünkhöz jelenteni.

8. Olvastatott az esperesnek a scontro ügyekről beterjesztett következő jelentése:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

A scontró ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni.

1. 1901. okt. 31-én 632. sz. a. Kisperegi lelkész hivatkozással a 79/1901. sz. egyházmegyei végzésre jelenti, hogy úgy a kisperegi, mint a németperegi 1900. évi gondnoki számadás felszerelésében mutatkozó hiányokat kipótolták s e pótlás igazolásául beterjeszti a németperegi számadáshoz 1. és a kisperegi számadáshoz tartozó 8 drb igazoló okmányt.

2. Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk közelebbi közgyűlése óta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium a következő egyházakban szolgáló tanitók részére engedélyezett államsegélyt részint tanítói fizetés kiegészitésére, részint első ötödéves korpótlék fedezésére:

a) ugrai tanitó Rózsa Ferencz első 5-öd éves korpótléka fejében évi 100 koronát, 1901. okt. 15-én 66.031 sz. rendeletében,

b) pankotai tanító Kalkó Károly részére 1901 nov. 12-én 76.843 sz. rendeletében folyóvá tette 1901 szept. 1-től kezdve az előbbi tanító részére utalványozott 428 korona államsegélyt fizetése kiegészitésére,

c) szakáli tanitó Kálmán Béla tanítói fizetésének 800 koronára való kiegészítésére 425 kor. államsegélyt az 1901. decz. 12-én kelt 83.425. sz. rendeletében,

d) Hajnal Imre anti tanító részére első ötödéves korpótléka fejében évi 100 koronát f. 1902. évi január 11-én kelt 83.428/1901. sz. rendeletében.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1902. márcz. 20.

Széll Kálmán.
ev. ref. esperes."

Tudomásúl vétetik.

9. Esperes beterjeszti számadását az általa továbbitott hivatalos pénzekről:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta a következő hivatalos pénzeket továbbítottam:

Sorszám	Idő	Okmány szám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
	1901.						
1	szept. 6.	526	Az 50/1901. sz. egyházm. végzés 7. pontja alatti takarékpénztárba betett államsegélyt kivettem	760	—	—	—
			Ebből:				
2	„ 6.	526/1	Csermői egyháznak segély . .	—	—	200	—
3	„ 7.	526/2	Sipos Imre lelkésznek vallástanításért	—	—	90	—
4	„ 7.	526 3	Magyar-csékei leányegyháznak	—	—	100	—
5	„ 10.	526/4	Szintyei leányegyháznak . .	—	—	170	—
6	„ 15.	526/5	Lippai egyháznak	—	—	200	—
7	decz. 23.	720	Egyh. ker. pénztárb. a ref. segélyegyleti segély	500	—	—	—
			Ebből:				
8	„ 24.	ad 720	Gyantai lelkésznek fuvardíj .	—	—	100	—
9	„ 24.	ad 720/1	Vadászi „ „ .	—	—	100	—
10	„ 28.	720/2	Kisházai leányegyháznak imaház építésére	—	—	100	—
11	„ 28.	720/3	Magyar-csékei leányegyháznak alakulási költségre. . . .	—	—	100	—
12	„ 28.	720/4	Szintyei leányegyháznak . .	—	—	100	—
	1902.						
13	január 20.	32	Egyh. ker. pénztárnok br. Baldácsy alapból jutalék a gyámintézetnek	102	—	—	—
14	„ 20.	ad 32	Egyh. megyei lelkészi gyámint. pénztárnak ezen összeg . .	—	—	102	—
			Összesen	1362	—	1362	—

. . . Tiszteletem kifejezése mellett vagyok

Nagy-Szalontán, 1902. márcz. 20.

Széll Kálmán,

ev. ref. esperes.“

Egyházmegyénk közgyűlése ezen számadás megvizsgálására Kolunbán Áron és Onody Sándor lelkészeket küldötte ki, kik is megbizatásukban eljárván: beadott jelentésükben igazolják azt, hogy esperesnek, az 1901. szeptember 6-tól 1902 február 20-ig terjedő időről az általa továbbitott hivatalos pénzekről összeállított számadását rendben levőnek, a megfelelő okmányokkal teljesen felszereltnek s így kifogástalannak találták, minélfogva es-

peresnek az említett időről a felmentvény megadását véleményezik.

Egyházmegyénk közgyűlése, a számvizsgálók jelentése alapján, esperesnek a felmentvényt, a szokásos fentartással, a nevezett időről megadja, a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni, az okmányokkal együtt levéltárba tétetni elrendeli.

10. A lelkészi gyámintézet választmánya beterjeszti f. 1902. év február 10-én Nagyszalontán tartott gyűlésének 1. sz. alatt hozott végzését, mely szerint a Nagy Imre számvevő által előzőleg megvizsgált s az 1901. évről szóló pénztári számadást a választmány felülvizsgálta, okmányaival egyeztette, az értékkötelezvényeket egyenkint számbavette. A számadást teljesen rendben vezetettnek találta s ennek alapján pénztárnokot az 1901. évi számadás terhe alól — a fentartandók fentartásával — elismerés kifejezése mellett — fölmentendőnek véleményezi.

Kapcsolatban ezzel beterjesztetett lelkészgyámintézeti pénztárnoknak az országos lelkészi gyámintézetbe befizetett járulékokról szóló s az 1901. évet illetőleg a 1. gy. int. választmány által megvizsgált és jóváhagyott számadása.

Egyházmegyénk közgyűlése, a lelkészgyámintézeti választmány határozata alapján, dr. Márk Ferencz pénztárnokot az 1901. évi számadás terhe alól elismerésének kifejezésével s a szokott fentartással fölmenti és jóváhagyott számadását a hátrálékosok kimutatásával, valamint a lelkészgyámintézeti pénztárnak az országos lelkészi gyámintézetbe befizetett járulékokról szóló 1901. évi számadását is jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

„Számadás,

a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztáráról 1901. jan. 1-től 1901. decz. 31-ig.

Tételszáma	Tétel megnevezése	Egyes összeg kor.	Egyes összeg fill.	Főösszeg kor.	Főösszeg fill.
	I. Tényleges vagyon.				
	A) *Bevétel.*				
1	Tényleges vagyon 1901. jan. 1-én kötvények, készpénz és betétben . . .	—	—	141304	72
	Ehhez jött az 1901. év folyamán:				
2	Kötvényeken az elhelyezett tőkék után 8 és 7%-kal, a takarékpénzt. betét után 5%	8710	67	—	—
3	Régibb kamatokból	2802	44	—	—
4	1901. évi tagdíjakból	2649	29	—	—
5	Régibb tagdíjakból	52	71	—	—
6	Önkéntes adomány, államsegély és Baldácsi alapból	1327	14	—	—
7	Késedelmi kamatokból	285	71	15827	96
	Összes tényleges bevétel	—	—	157132	68
	B) *Kiadás.*				
	Gyámdíjul 1901-ről:				
1	Özv. Diószegi Endrénének	165	—	—	—
2	„ Bihari Istvánnénak	220	—	—	—
3	„ Kiss Károlynénak	330	—	—	—
4	„ Csomor Jánosnénak	294	—	—	—
5	„ Kincses Pálnénak	330	—	—	—
6	„ Kutassy Ferenczénének	220	—	—	—
7	„ Szaniszló Gáborné és gyermekének	362	—	—	—
8	„ Nagy Sándornénak	440	—	—	—
9	„ Pápay Lajosnénak	330	—	—	—
10	Tömöry Margitnak	165	—	—	—
11	Gál Mihálynak	220	—	—	—
12	Özv. Böszörményi Pálnénak	440	—	—	—
13	„ Nagy Péternének	440	—	—	—
14	„ Kiss Györgyné és gyermekeinek .	385	—	—	—
15	„ Szilágyi Sándorné és gyermekének	275	—	—	—
16	„ ágyai Nagy Sándorné és gyermekének	550	—	—	—
17	„ Tabajdy Lajosné és gyermekének	495	—	—	—
	Átvitel	5661	—	—	—

Tételszáma	Tétel megnevezése	Egyes összeg kor.	Egyes összeg fill.	Főösszeg kor.	Főösszeg fill.
	Áthozat	5661	—	—	—
18	Özv. Dobray Ferenczné nek	440	—	—	—
19	„ Szondy Imrénének	293	30	—	—
20	Az országos lelkészi gyámintézetnek belépési és tagdíjjárulék czímen . .	3084	38	—	—
21	A nagyváradi ref. nőtanítóképző intézetnek 2-dik részlet	150	—	—	—
22	Nyugták, ellennyugták, postaportó s Hadházy jogtudó által tett kiadások	219	62	—	—
23	Pénztárnok tiszteletdíja 1901-ről . .	600	—	10448	30
	Levonva a kiadást a bevételből, lesz a pénztár tényleges állapota . . .	—	—	146684	38
	Ez összeg következőleg van elhelyezve :				
1	Kötvényeken 8 és 7%-ra	145233	38	—	—
2	Takarékpénztári betétben	686	35	—	—
3	Készpénzben	764	65	146684	38
	II. Hátralék követelések.				
1	1901. évi kamatban	2996	54	—	—
2	Régebbről	363	71	—	—
3	Késedelmi kamatban	238	98	3599	23
	Összes vagyonállag 1901. decz. 31-én	—	—	150283	61

szóval: Egyszázötvenezerkettőszáznyolczvanhárom korona 61 fillér.

Okány, 1902. január 10.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Dr. Márk Ferencz 1901. évről vezetett s a pénztári napló 83—84. lapjain látható jelen számadását, a melyet előzőleg Nagy Imre számvevő f. 1902. január 22., 23. és 24. napjain megvizsgált, a mai napon tartott választmányi ülésen is megvizsgáltuk, okmányaival egyeztettük s azt teljesen rendben vezetettnek találtuk s ennek alapján Dr. Márk Ferencz pénztárnokot, a fentebbi időről vezetett számadás terhe alól, a fentartandók fentartásával, elismerés kifejezése mellett, felmentendőnek véleményezzük.

Kelt N.-Szalontán, 1902. február 10-én.

Nagy Imre, számvevő. *Szikszay Lajos*, vál. elnök.

Széll Kálmán, Böszörményi L., Balog Ambrus, Hadházy K.,
választmányi tagok."

„Kimutatása

azon egyéneknek, kik a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába 1901 és előző évekről kamathátrálékkal tartoznak 1902 április 1-ig.

Sorsz.	Hátralékosok neve, lakása	Kor.	fill.
1	Cs. Szabó Bálint és Bálint Mária ugrai lakosok	54	92
2	Nyeste István homorogi lelkész 42 kor. tagdíj hátrálékkal együtt	53	20
3	Bai Mihály harsányi lakos	51	16
4	Ölyüs Imre sarkadi lakos	49	44
5	Horváth László sarkadi lakos . . .	39	28
6	K. Tóth József harsányi lakos . . .	36	40
7	Kincses Gábor okányi lakos	35	84
8	Balog Ferencz harsányi lakos . . .	34	52
9	Király Károly okányi lakos	33	92
10	Illyés Sándorné n.-szalontai lakos . .	33	28
11	Kis János ugrai lakos	29	92
12	Erős József ugrai lakos	25	56
13	Tóth Sándorné, Szőllősi Zsuzsánna n.-szalontai lakos	25	44
14	Bertalan Rebeka ugrai lakos	23	88
15	G. Nagy Sándorné ugrai lakos . . .	22	40
16	Szabó Gergely harsányi lakos . . .	18	32
17	Bálint László ugrai lakos	17	84
18	Máté László harsányi lakos	16	96
19	Szilágyi Mihály harsányi lakos . . .	16	96
20	Pásztor József harsányi lakos . . .	16	96
21	Bereczki András harsányi lakos . .	16	96
22	Szilágyi Ferencz tamásdai lakos . .	16	96
23	Pálfy József okányi lakos	16	96
24	Farkas Sándor tamásdai lakos . . .	16	96
25	Kincses Péter okányi lakos	16	—
26	Szijjártó Sándorné árpádi lakos . . .	15	38
27	Szabó Bálint ugrai lakos	14	88
28	Szász József okányi lakos	14	80
29	b. Nagy József ugrai lakos	13	36
30	sz. Nagy Lajos harsányi lakos . . .	12	48
31	Gyulai Dániel ugrai lakos	12	48
	Átvitel:	803	42

Sorsz.	Hátralékosok neve, lakása	Kor.	fill.
	Áthozat:	803	42
32	Makai István ugrai lakos	12	48
33	Lagzi János szintyei lakos	11	—
34	Vas József ugrai lakos	10	70
35	Gulyás László ugrai lakos	10	34
36	Farkas Károly tamásdai lakos . . .	10	—
37	Tamásdai ev. ref. egyház	10	—
38	Gyenge István árpádi lakos	8	32
39	Ladányi Károly okányi lakos . . .	8	—
40	Kovács Lajos ugrai lakos	8	48
41	Petróczi Sándor harsányi lakos . . .	8	32
42	Ifj. Simon István okányi lakos . . .	6	64
43	Gyantai ev. ref. egyház	4	40
44	Bálint Sándor ugrai lakos	4	—
45	Tóth Gergely mezőgyáni lakos . . .	3	36
46	P. Székely Gábor okányi lakos . . .	3	40
47	Vas Sándor ugrai lakos	1	40
48	Hadi János ágyai lakos	1	12
	Összesen:	925	38

Okány, 1902 április 1.

Márk Ferencz.
gyámintézeti pénztárnok.

Száma-

az országos ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet 1901-ik évi

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1901. év január hó 1-én		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
1	Ágyai lelkész Fogarássy Bálint .	—	—	—	—
	A radna-lippai és ágyai lelkészi javadalom közötti különbség	—	—	—	—
	A Radna-Lippán élvezett kongrua után 1899 és 1900 évekről	—	—	—	—
2	Anti lelkész Bagdi János . . .	—	—	—	—
3	Arpádi „ Boros Gábor . . .	—	—	—	—
4	Aradi „ Csécsi Imre . . .	—	—	—	—
5	Bajji „ Bódogh János . .	—	—	—	—
6	Belényesi „ Sipos Imre . . .	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
7	Belényes-újlaki lelk. Sipos János . . .	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
8	Bélzerindi lelkész Váczi Dezső . . .	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
9	B.-böszörményi lelk. Budai János . . .	—	—	—	—
10	B.-zsadányi „ Nagy Béniámin . .	—	—	—	—
11	B.-sebessi „ Szabó József . . .	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
12	Csermői lelkész Vadas Gyula . . .	29	50	—	—
	kongruája után is	—	—	—	—
13	Erdőgyaraki lelkész Bugyi János . . .	—	—	—	—
14	Erdőhegyi „ Csiha Márton . .	—	—	—	—
15	F.-gyarmati „ Szücs József . . .	—	—	—	—
16	F.-tóthi „ Józsa Károly . . .	24	91	14	23
	ágyai lelkészség után	26	95	15	40
	kongruája	—	—	—	—
17	Fenesi lelkész Nagy Márton . . .	—	—	—	—
18	Geszti „ Szabó István . . .	—	—	—	—
	Átvitel	81	36	29	63

dási-ív

járulékairól a tiszántúli egyházkerület nagyszalontai egyházmegyéjében.

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett								
$2^1/_2$%-os tagsági díj fejében		Összesen		10%-os belépési járulék fejében		$2^1/_2$%-os tagsági díj fejében		Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1901. év deczember 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1901. évben fizetett		Jegyzet
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	
						VI. évről						
—	—	—	—	—	—	46	20	—	—	—	—	
—	—	—	—	94	80	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	36	34	16	66	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	42	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	42	60	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	54	76	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	43	50	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	34	70	—	—	—	—	
—	—	—	—	3	73	2	80	—	—	—	20	
—	—	—	—	—	—	31	70	—	—	—	—	
—	—	—	—	20	77	15	52	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	23	04	—	—	—	—	
—	—	—	—	39	74	29	75	—	—	—	40	
—	—	—	—	—	—	63	46	—	—	—	36	
—	—	—	—	—	—	41	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	24	60	—	—	—	—	
—	—	—	—	27	53	20	62	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	133	56	—	—	
				III. évről		III. évről						
—	—	—	—	46	40	34	80	—	—	—	—	
						VI. évről						
—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	22	
—	—	—	—	—	—	50	30	—	—	—	26	
—	—	—	—	—	—	IV. évről						
10	68	24	91	—	—	21	36	—	—	—	—	
11	55	26	95	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	11	11	—	—	1	15	
				II. évről		II. évről						
—	—	—	—	51	74	38	80	—	—	—	—	
						VI. évről						
—	—	—	—	—	—	51	84	—	—	—	—	
22	23	51	86	321	05	792	72	133	56	2	59	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátráléka a folyó 1901. év január hó 1-én		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	81	36	29	63
19	Gyantai „ Diószeghy Mihály	—	—	—	—
20	Kis-peregi „ Szondy Géza	—	—	—	—
	A szentleányfalvi és kis-peregi javadalom közötti különbözetért	—	—	—	—
	Szentleányfalvai kongruája után 1899 és 1900. évekről	—	—	—	—
21	Komádii lelkész Csák József	—	—	—	—
22	K.-apátii „ Patóh Károly	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
23	Kötegyáni lelkész Kolumbán Áron	—	—	—	—
24	M.-homorogi „ Nyeste István	—	—	—	—
25	M.-gyoroki „ Hunyadi László	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
26	M.-gyáni lelkész Ónody Sándor	—	—	—	—
27	M.-sassi „ Szabó Imre	—	—	—	—
	A fényes-litkei és m.-sassi javadalom közötti különbözet után is	—	—	—	—
28	N.-harsányi lelkész Dávid Gyula	—	—	—	—
29	N.-szalontai „ Széll Kálmán	—	—	—	—
30	N.-szalontai „ Böszörményi Lajos	—	—	—	—
31	N.-zerindi „ Bán József	—	—	—	—
32	Okányi „ Márk Ferencz	—	—	—	—
33	Pankotai „ Kócsa Károly	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
34	Radna-lippai lelk. Virágos Sándor	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
35	Remetei lelkész Szathmáry István	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
36	Sarkadi lelkész Balogh Ambrus	—	—	—	—
37	S.-keresztúri „ Nagy Endre	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
38	Sonkolyosi lelkész Nagy Elek	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
	Átvitel	81	36	29	63

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								Jegyzet
fizetett				Ebből fizetett				Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1901. év deczember 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1901. évben fizetett		
2½%-os tagsági díj fejében		Összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében						
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	
22	23	51	86	321	05	792	72	133	56	2	59	
						V. évről						
						49	44					
						VI. évről						
						66	60					
				118	60							
				25	63	12	80					
						82	94				36	
						29	50					
				19	52	14	63				32	
						62	46					
								45	36			
						28	44					
				13	47	10	05					
						59	60					
								83	20			
						48	20					
						89	74					
						89	74					
						57	16					
						65	70					
						VI. évről						
						32	40					
				13	33	9	97				30	
				I. évről		I. évről						
				30	—	22	50					
				36	34	9	08					
						VI. évről						
						23	92					
				44	42	33	30					
						110	76					
						30	80					
				18	78	14	02					
						24	—					
				53	88	40	42					
22	23	51	86	695	02	1910	89	262	12	3	57	

Sorszám	I. Egyházközség és gyámintézeti tag neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1901. év január hó 1-én		Ebből: 10%-os belépési járulék fejében	
		korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	81	36	29	63
39	Szakáli lelkész Kálmán Béla . . .	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
40	Szemlaki lelkész Bendrich József . .	4	44	—	—
	kongruája	—	—	—	—
41	Tamásdai lelkész Unghváry Gyula .	—	—	—	—
	kongruája	—	—	—	—
42	Tárkányi lelkész Győri József . . .	—	—	—	—
43	Tenkei „ Bernáth Lajos . . .	—	—	—	—
44	Ugrai „ Nagy Imre . . .	—	—	—	—
45	Vadászi „ Hajdu Elek . . .	—	—	—	—
	Összesen	85	80	29	63
	Hátralékul maradt 1901. deczemb. 31-én	—	—	—	—

rovata				III. Folyó évi járulékok rovata								
fizetett				Ebből fizetett								
2½%-os tagsági díj fejében		Összesen		10%-os belépési járulék fejében		2½%-os tagsági díj fejében		Összes tartozásaiból hátralékban maradt a folyó 1901. év decemberi 31-én		5%-os késedelmi kamat fejében a folyó 1901. évben fizetett		Jegyzet
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	
22	23	51	86	695	02	1910	89	262	12	3	57	
						V. évről						
—	—	—	—	—	—	22	74	—	—	—	—	
—	—	—	—	39	91	29	92	—	—	—	—	
						VI. évről						
4	44	4	44	—	—	32	44	—	—	—	—	
—	—	—	—	9	58	7	20	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	30	76	—	—	—	—	
—	—	—	—	23	44	14	05	—	—	—	30	
—	—	—	—	—	—	49	04	—	—	—	20	
—	—	—	—	—	—	56	80	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	55	46	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	46	36	—	—	—	40	
26	67	56	30	767	95	2255	66	262	12	4	47	
29	50	—	—	75	31	157	31	262	12	—	—	

Az 1901. év folyamán befolyt:

1. Hátrálékból	56 kor.	30 fill.	
2. 10%-os belépési járulékból	767 „	95 „	
3. 2 és ½%-os tagdíj járulékból	2255 „	66 „	
4. Késedelmi kamatból	4 „	47 „	
Összesen:	3084 kor.	38 fill.	

Befizetetlenül maradt:

1. Hátrálékból	29 kor.	50 fill.
2. 10%-os járulékból	75 „	31 „
3. 2 és ½%-os tagdij járulékból	157 „	31 „
Összesen:	262 kor.	12 fill.

Ezen 3084 korona 38 fillér a következő összegekben küldetett fel a magyar földhitelintézethez:

1. 1901. jan. 29-én	2221. sz. nyugta szer.	57·15 fil.;	ennek posta portója	—·20 fil.
2. „ nov. 4-én	19600. „ „ „	2275·84 „	„ „ „	—·96 „
3. „ decz. 3-án	21765. „ „ „	330·75 „	„ „ „	—·60 „
4. „ „ 30-án	23338. „ „ „	420·64 „	„ „ „	—·60 „
Összesen:		3084·38 fil.;	ennek posta portója	2·36 fil.
Tehát a kiadások főösszege ezen				3084·38 fil-rel
Összesen:				3086·74 fil.

Ezen 3086 korona 74 fillérből fizetett:

1. a) Az egyházmegyei gyámintézet tagjai után 10%-os belépési járulékot	98 kor.	14 fillt.		
b) 2 és ½%-os tagdíjul	2196 „	05 „		
c) Postai viteldíjban	2 „	36 „		
Összesen:	2296 kor.	55 fill.	azaz	2296 kor. 55 fill.
2. A 16. és 34. sz. nem tagok	182 kor.	25 fillt.		
3. Egyes tagok felemelt javadalom után 10%-ot	603 „	47 „		
4. Késedelmi kamat	4 „	47 „		
Összesen:	790 kor.	19 fill.	azaz	790 „ 19 „
Főösszeg:				3086 kor. 74 fill.

Okány, 1902 január 14.

Márk Ferencz,
gyámintézeti pénztárnok.

Ezen számadást, úgy a kirovás alapjául szolgáló, hatóságilag jóváhagyott „kimutatással“, mint a befizetést igazoló okmányokkal összehasonlítottuk és azt teljesen rendben levőnek és fölszereltnek találtuk; miért is Márk Ferencz pénztárnokot ezen számadás terhe alól elismerés kifejezése mellett fölmentendőnek véleményezzük, azzal, hogy az ezen számadásban kitüntetett összegből

98 kor.	14 fillér,	mint belépési járulék,	
2196 „	05 „	mint tagdíj összege,	
2 „	36 „	mint postai viteldíj,	

tehát főösszegében 2296 kor. 55 fillér a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárából fedeztetett:

182 kor. 25 fillér, mint nem egyházmegyei gyámintézeti tagok díja,
603 „ 47 „ mint egyházmegyei gyámintézeti tagok felemelt javadalma után esedékes 10%-os járulék,
4 „ 47 „ mint késedelmi kamat,
tehát főösszegében: 790 kor. 19 fillér az egyes tagok által fizettetett.

Kelt Nagyszalontán, 1902. január 18-án.

Szikszay Lajos,
elnök.

Széll Kálmán, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán,
vál. tagok.

11. A lelkészgyámintézeti választmány javaslatba hozza, hogy miután azon öt évi időtartam, melyre az özvegyek és árvák gyámdíjosztaléka megállapíttatott, lejárt s a pénztár állása megengedi, hogy az özvegyek és árvák gyámdíjosztaléka, egy-egy negyedrész 120 koronára felemeltessék, az egyházmegyei közgyűlés az egynegyedrész gyámdíjosztalékot 110 koronáról 120 koronára emelje.

Az indokolt előterjesztés alapján örömmel járúl egyházmegyénk közgyűlése a lelkészgyámintézeti választmány javaslatához s a lelkészi özvegyek és árvák gyámdíjosztalékának egynegyedrészét (110 kor. helyett) 120 koronában állapítja meg a f. 1902. év január 1-től kezdődőleg és ennek foganatosítására a lelkészgyámintézeti pénztárnokot jelen végzéssel útasítja.

12. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár számadásának megvizsgálásáról Balog Ambrus és Szücs József számvizsgálók a következő jelentést terjesztik be:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

91—1902. számú esperesi megbizás következtében Bagdi János egyházmegyei pénztárnok által 1901. évről vezetett számadásokat átvizsgáltuk és vizsgálatunk eredményéről a következőkben van szerencsénk jelentésünket megtenni:

I. Egyetemes egyházi költség.

Bevétel	3503	kor.	48 fill.
Kiadás	3524	„	76 „
Tulkiadás (hiány):	21	kor.	28 fill.

Ezen tulkiadás — mint hiány — az 1902. évi számadásba átvitetett s fedezetet ott nyert.

II. Vegyesek.

Bevétel	774	kor.	30 fill.
Kiadás	276	„	94 „
Maradvány:	497	kor.	36 fill.

III. Értékek.

4116. sz. n.-szalontai tak.-p.-tári könyvben	4220	kor.	98 fill.
3 drb kötvényen	750	„	— „
3864. sz. n.-szalontai tak.-p.-t. könyvön tűzkárbiztosítási jutalék	485	„	64 „
Összesen:	5456	kor.	62 fill.

A számadást minden tételében nyugtákkal és ellennyugtákkal igazoltnak és helyesen vezetettnek, az értékeket és a készpénzt meglevőknek találtuk, e szerint számadó pénztárnok részére a felmentvényt, elismerés kifejezése mellett, a szokásos fentartással megadhatónak véleményezzük.

A hátrálékok kimutatását pénztárnok csatolja.

Javasoljuk, hogy rendelje el egyházmegyei közgyűlésünk, hogy minden egyházmegyei hátrálékos tartozás után, különösen pedig az egyetemes egyházi költségek és a bekeblezési illetékek után legkevesebb 6%-os késedelmi kamat szedessék, mert némely egyházak és belső hivatalnokok úgy látszik, mintha valóságos számításból halogatnák tartozásaik kellő időben való lerovását.

Pénztárnok elkészítette a régi adókulcs szerint való költségelőirányzatot is. Szükséglet 3608 kor. Fedezet 5299 kor., — de ebben benne van 1745 kor. 06 fillér kint levő követelés is, — továbbá a 3018 kor. 12 fillér előirott egyházi költségek teljes befizetésére sem lehet csalatkozás nélkül számítani.

Ezen költségelőirányzat mellőzését, a 64—1901. sz. egyházmegyei végzésben elfogadott költségelőirányzat alkalmazását tisztelettel ajánljuk.

Sarkad, 1902. márczius 10-ik napján.

Balog Ambrus,
Szücs József.

Egyházmegyei közgyűlésünk Bagdi János egyházmegyei pénztárnok 1901. évi számadását — a beterjesztett jelentés alapján — jóvá-

hagyja s számadó pénztárnokot az 1901. évi számadás terhe alól elismerésének kifejezésével, mindazáltal a szokott fentartással fölmenti és úgy a számadást, mint a hátrálékosok kimutatását, jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

A hátrálékkövetelések tárgyában, 14/1899. sz. végzésének megujítása s fentartása mellett útasítja pénztárnokot, hogy a f. é. október 1-ig ki nem fizetett hátrálékos tartozások, egyetemes egyházi költség, bekebelezési illeték-összegek után 6%-os késedelmi kamatot szedjen be s erről az adósokat előre értesítse; jövőre nézve pedig mindennemű egyházmegyei tartozás után, mely azon év deczember 31-ig be nem fizettetett az egyházmegye pénztárába, a következő év január 1-től 6%-os kamatot számitson fel és szedjen állandóan.

A beterjesztett költségelőiranyzat mellőzésével, fentartja egyházmegyénk közgyűlése a 64/1901. sz. végzésében elfogadott költségelőirányzatot s annak foganatositâsát elrendeli.

„Számadás

a n.-szalontai ev. ref. egyházmegye közigazgatási pénztárnoka által kezelt pénzekről, a közalap kivételével, az 1901. évről.

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		A) *Számadás az egyházmegyei pénztár értékeiről:*				
	1901.					
1	decz. 31.	A n.-szalontai takarékpénztárba elhelyezett 4116. sz. könyv értéke tőke és kamatokban . .	4220	98	—	—
2	„ 31.	Három drb kötvény értéke . .	750	—	—	—
		Összesen	4970	98	—	—
		Tűzkárbiztositási jutalék:				
1	decz. 31.	A n.-szalontai takarékpénztárba elhelyezett 3864. sz. könyv értéke tőke és kamatokban . .	485	64	—	—
		Összesen	485	64		

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		B) *Számadás az egyetemes egyházi költségekről:*				
	1901.					
1	január 1.	Számadási maradvány	—	—	—	—
2	„ 2.	Tárnok L.-tól kamatban 150 kor. tőke után	12	—	—	—
3	„ 22.	Postaköltség	—	—	—	40
4	„ 22.	F. Tóth egyet. költs. 1900. évi .	15	36	—	—
5	„ 27.	Egy félévi postafiók-díj . . .	—	—	6	—
6	február 5.	K.-Apáti egyet. költség. . . .	5	—	—	—
7	„ 9.	Szépfak „ „ 1900. évi	8	48	—	—
8	„ 25.	1900. évi őszi egyházker. gyűlés jkének árában (47 példány à 1 korona 80 fill.)	—	—	84	60
9	„ 25.	Postaköltség	—	—	—	20
10	„ 27.	Gyanta egyet. költség hátralék .	57	—	—	—
11	márcz. 3.	„ „ „ „ . .	57	—	—	—
12	„ 3.	Pénztárvizsgálóknak fuvardíjban .	—	—	10	—
13	„ 3.	Postaköltség	—	—	—	40
14	„ 30.	Tűzbiztosítási jutalék	85	—	—	—
15	„ 30.	Nyugtabélyegre	—	—	—	38
16	„ 31.	B.-Ujlak egyetemes költség. .	34	28	—	—
17	április 10.	B.-Böszörmény „ „ . . .	200	—	—	—
18	„ 11.	Esperesi napdij egyh.-m. gyűlésk.	—	—	8	—
19	„ 11.	Sípos J. t. bírónak napi díj . .	—	—	6	—
20	„ 11.	Balog A. t. bírónak napdíj . .	—	—	6	—
21	„ 11.	Nagy Imre t. „ „ . .	—	—	6	—
22	„ 11.	Böszörményi L. t. bírónak napdij	—	—	6	—
23	„ 11.	Márk F. t. bírónak	—	—	6	—
24	„ 11.	Hajdu E. t. bírónak.	—	—	6	—
25	„ 11.	Szondi Géza iskolalátogatónak útiköltség.	—	—	10	—
26	„ 11.	Sipos Imre iskolalátogatónak útiköltség	—	—	10	—
27	„ 11.	Bagdi János pénztárnoknak napdíj	—	—	6	—
28	„ 11.	Nagy Imre főjegyző tiszteletdíja .	—	—	42	—
29	„ 11.	Márk F. számvevőnek napi- és fuvardíj	—	—	10	—
30	„ 11.	Bagdi J. számvevőnek napi- és fuvardíj	—	—	10	—
31	„ 11.	Tűzkárbiztosítási jutalék két évről a 3864. sz. tak.-pénzt. könyvben elhelyezve	—	—	171	—
		Átvitel	474	12	404	98

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Áthozat	474	12	404	98
32	április 28.	Márk F. kerületi képviselőnek útiátalány	—	—	60	—
33	május 20.	Irodai szerekre nyugta szerint .	—	—	8	60
34	„ 20.	Hajdú E. egyházlátog. költség .	—	—	116	—
35	„ 23.	Balogh A. egyházker. képviselőnek útiátalány	—	—	60	—
36	„ 23.	Postaköltség	—	—	—	40
37	„ 23.	40 drb útalvány űrlapért . . .	—	—	—	40
38	„ 24.	Postaköltség	—	—	—	20
39	„ 28.	Egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvének nyomatási díjában . .	—	—	157	—
40	„ 28.	Postaköltség	—	—	—	40
41	junius 7.	Az egyházmegye szükségeinek fedezésére a 4116. sz. takarékpénztári könyvből kivétetett .	200	—	—	—
42	„ 7.	Postaköltség	—	—	—	41
43	„ 12.	Márk F. t. bírónak egyházlátogatási költség	—	—	52	80
44	„ 12.	Postaköltségre	—	—	20	—
45	aug. 12.	Tárkány egyet. költséghátralék .	24	24	—	—
46	„ 29.	Nagy J. t. bírónak gyűl. napdíj	—	—	6	—
47	„ 29.	Balogh A. „ „ „	—	—	6	—
48	„ 29.	Böszörményi L. „ „ „	—	—	6	—
49	„ 29.	Sipos I. „ „ „	—	—	6	—
50	„ 29.	Márk F. „ „ „	—	—	6	—
51	„ 29.	Hajdu E. „ „ „	—	—	6	—
52	„ 29.	Bagdi J. egyházm, pénztárnoknak napdíj	—	—	6	—
53	„ 29.	Bagdi J. számvevőnek napi- és fuvardíj	—	—	10	—
54	szept. 30.	Ónodi S.-tól kamat és késedelmi kamatban	48	52	—	—
55	októb. 6.	Sarkad egyet. költség	296	72	—	—
56	„ 6.	Lippa „ „ két évről .	15	04	—	—
57	„ 11.	Arad „ „	130	80	—	—
58	„ 14.	Augusztusi egyházmegyei közgyűl. jkvének nyomat. díja 100 péld.	—	—	121	—
59	„ 14.	Postaköltség	—	—	—	40
60	„ 20.	Szakál egyet. költség	6	96	—	—
61	„ 30.	M.-Sass „ „	59	60	—	—
62	„ 31.	Okány „ „	112	—	—	—
63	novemb. 2.	Postaköltség	—	—	1	—
64	„ 11.	Tamásda egyetemes költség . .	24	92	—	—
65	„ 12.	Ágya „ „ . .	65	44	—	—
		Átvitel	1458	36	1055	59

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Áthozat	1458	36	1055	59
66	nov. 13.	Ugra egyetemes költség . . .	71	04	—	—
67	„ 13.	Irószerekre főjegyzőnek. . . .	—	—	12	64
68	„ 13.	Főjegyző postaköltségeire . . .	—	—	—	65
69	„ 13.	Nagy J. egyházker. képviselőnek úti átalánya	—	—	60	—
70	„ 13.	Balogh A. egyházker. képviselőnek úti átalánya	—	—	60	—
71	„ 13.	Balogh A. t. bírónak egyházlátog. költség.	—	—	14	40
72	„ 13.	Postaköltség	—	—	—	20
73	„ 17.	Szemlak egyetemes költség . .	21	—	—	—
74	„ 19.	Ant „ „ . . .	43	92	—	—
75	„ 20.	Postaköltség	—	—	—	60
76	„ 25.	N.-Zerind egyet. költs. két évről	161	12	—	—
77	„ 27.	N.-Harsány „ „ 1901. évi	50	32	—	—
78	„ 27.	Kötegyán „ „ . . .	96	76	—	—
79	„ 27.	Komádi „ „ . . .	185	88	—	—
80	„ 28.	Egyházker. közigazg. költségre .	—	—	1474	—
81	„ 28.	Konventi jkv. 1901. évi április . .	—	—	21	15
82	„ 28.	Egyházker. jkv. 1901. májusi . .	—	—	68	15
83	„ 28.	Postaköltség	—	—	1	60
84	„ 30.	Zsadány egyetemes költség . .	70	44	—	—
85	„ 30.	Szintye „ „ . . .	8	40	—	—
86	decz. 1.	N.-Pereg „ „ hátralék	50	—	—	—
87	„ 2.	K.-Pereg „ „ „	160	—	—	—
88	„ 4.	Postaköltség	—	—	1	40
89	„ 4.	B.-Sebess egyetemes költség . .	14	32	—	—
90	„ 4.	Nyégerfalva „ „ . . .	8	64	—	—
91	„ 5.	Pankota „ „ . . .	16	40	—	—
92	„ 6.	Geszt „ „ . . .	61	44	—	—
93	„ 6.	F.-Gyarmat „ „ . . .	60	52	—	—
94	„ 8.	Postaköltség	—	—	—	60
95	„ 11.	„	—	—	—	20
96	„ 11.	Árpád egyetemes költség . . .	53	20	—	—
97	„ 11.	B.-Zerind „ „ . . .	15	12	—	—
98	„ 14.	Gyorok „ „ . . .	9	20	—	—
99	„ 14.	Bajj „ „ . . .	43	44	—	—
100	„ 14.	Remete „ „ . . .	27	28	—	—
101	„ 16.	Postaköltség	—	—	—	40
102	„ 17.	E.-Gyarak egyetemes költség . .	43	40	—	—
103	„ 18.	N.-Szalonta „ „ . . .	433	64	—	—
104	„ 18.	Nt. esperes úr tiszteletdíjának részletében	—	—	442	04
105	„ 19.	Esperesi tiszteletdíj kiegészítésére	—	—	157	96
		Átvitel	3163	84	3371	58

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Áthozat	3163	84	3271	58
106	decz. 19.	Postaköltség	—	—	—	40
107	„ 20.	Tenke egyetemes költség . .	76	40	—	—
108	„ 22.	Nt. esperes úrnak irodai költség és az egyházmegye helyett tett kiadások megtérítésére . . .	—	—	89	48
109	„ 22.	Esperes úrnak 1900. évről közalapi pénzek elküldésére posta költség	—	—	7	90
110	„ 22.	Esperes úrnak egyházlát. költség	—	—	34	40
111	„ 22.	Postaköltség	—	—	—	40
112	„ 27.	M.-Gyán. egyetemes költségekre .	68	68	—	—
113	„ 29.	Postaköltség	—	—	—	40
114	„ 30.	„	—	—	—	60
115	„ 31.	K.-Apáti egyetem. költs. . . .	68	—	—	—
116	„ 31.	S.-Keresztúr „ „ 1900. évi	40	40	—	—
117	„ 31.	Erdőhegy „ „ 1901. évr.	70	80	—	—
118	„ 31.	Postaköltség	—	—	—	40
119	„ 31.	F.-Tóth egyetemes költség . .	15	36	—	—
120	„ 31.	Böszörményi L. t. bírónak egyházlátogatási költségekre . . .	—	—	38	40
121	„ 31.	Postaköltség	—	—	—	20
122	„ 31.	„	—	—	—	40
		Összesen	3503	48	3524	76
		Mérleg:				
		Összes kiadás	3524	76	—	—
		Összes bevétel	3503	48	—	—
		Túlkiadás	21	28	—	—

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		C) *Számadás a vegyes bevételek és kiadásokról:*				
	1901.					
1	január 1.	Számadási maradvány	414	86	—	—
2	„ 17.	B.-Zsadány 100 drb ker. jegy . .	—	80	—	—
3	február 18.	Okány 300 drb ker. jegy . . .	2	40	—	—
4	április 15.	Tenke 100 db ker. és 50 db esk.-jegy	1	20	—	—
5	„ 20.	Komádi 500 drb ker. jegy . . .	4	—	—	—
6	junius 30.	Albert A. kebelezési illeték . .	4	20	—	—
7	aug. 12.	Tárkány „ „ . . .	4	20	—	—
8	„ 12.	Tárkány főiskolai kamat . . .	25	20	—	—
9	szept. 10.	K.-Gyán 100 drb ker. jegy . .	—	80	—	—
10	októb. 30.	M.-Sass kebelezési illeték . . .	25	20	—	—
11	nov. 11.	Tamásda „ „	14	70	—	—
12	„ 11.	Ungvári Gyula kebelezési illeték .	10	50	—	—
13	„ 12.	Agya „ „ .	25	20	—	—
14	„ 17.	Szemlak főiskolai kamat . . .	12	60	—	—
15	„ 20.	Fogarasi B. kebelezési illeték . .	25	20	—	—
16	„ 27.	Kolumbán S. „ „ . .	4	20	—	—
17	„ 27.	N.-Harsány supp. váltság . . .	2	—	—	—
18	„ 30.	Zsadány főiskolai kamat . .	55	44	—	—
19	decz. 4.	Nyégerfalva „ „ . .	4	20	—	—
20	„ 4.	Dobrosi L. kebelezési illeték . .	4	20	—	—
21	„ 6.	F.-Gyarmat főiskolai kamat . .	41	58	—	—
22	„ 11.	Árpád „ „ . .	21	—	—	—
23	„ 11.	B.-Zerind „ „ . .	16	80	—	—
24	„ 18.	N.-Szalonta kebelezési illeték . .	4	20	—	—
25	„ 18.	Borbély Imre „ „ . .	2	10	—	—
26	„ 18.	Stiglicz S. „ „ . .	2	10	—	—
27	„ 27.	M.-Gyán supp. váltság	3	32	—	—
28	„ 29.	Főiskolai pénztárnál elszámoltam	—	—	182	14
29	„ 29.	N.-Szalonta 600 drb ker. és esketési-jegy	4	80	—	—
30	„ 31.	Erdőhegy főiskolai kamat . . .	13	20	—	—
31	„ 31.	F. Tóth kebelezési illeték . . .	10	50	—	—
32	„ 31.	5000 drb kereszt.-jegy s nyomtatványokért	—	—	31	60
33	„ 31.	Józsa Károly kebelezési illeték .	10	50	—	—
34	„ 31.	Főiskolai pénztárnál elszámoltam kamat-járadékot	—	—	13	20
35	„ 31.	Postaköltség	—	—	—	10
36	„ 31.	Postaköltség	—	—	—	20
37	„ 31.	B.-Ujlak 100 drb ker.-jegy . .	—	80	—	—
38	„ 31.	Tenke 275 drb „ „ . . .	2	30	—	—
39	„ 31.	Pénztárnok 1% tiszteletdíja . .	—	—	49	70
		Összesen	774	30	276	94

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Bevétel kor.	Bevétel fil	Kiadás kor.	Kiadás fil
		Mérleg:				
		Összes bevétel	774	30		
		Összes kiadás	276	94		
		Számadási maradvány	497	36		
		Mérleg a két számadásnál:				
		Bevétel az egyetemes költségekből	3503	48	—	—
		Bevétel a vegyesekből	774	30	—	—
		Összes bevétel	4277	78		
		Kiadás az egyetemes költségekből	3524	76		
		Kiadás a vegyesekből	276	94		
		Összes kiadás	3801	70		
		Összes bevétel	4277	78		
		Összes kiadás	3801	70		
		Számadási maradvány	476	08		

szóval: Négyszázhetvenhat korona nyolcz fillér.

Ant, 1902. február 1.

Bagdi János,
egyházm. pénztárnok."

„A n.-szalontai ev. ref. egyházmegyében a hátralékok kimutatása 1901. decz. 31-ig.

Sorszám	Tartozók nevei	Egyetemes egyházi költség		Építési költség		Főiskolai kamat		Kebelezési illeték		Egyházi törv. könyv ára		Összesen	
		kor.	fill	kor.	fill	kor.	fill	kor.	fill	kor.	fill	kor.	fill
1	Belényes	102	64	—	—	—	—	—	—	—	—	102	64
2	B.-Ujlak	34	28	—	—	—	—	—	—	—	—	34	28
3	B.-Böszörmény	167	56	—	—	—	—	8	40	—	—	175	96
4	Fenes	142	08	—	—	—	—	—	—	—	—	142	08
5	Gyanta	57	—	—	—	—	—	25	20	—	—	82	20
6	K.-Pereg	124	04	—	—	—	—	42	—	1	20	167	24
7	N.-Pereg	119	44	—	—	—	—	—	—	—	—	119	44
8	K.-Apáti	29	72	—	—	—	—	—	—	—	—	29	72
9	M.-Homorog	72	24	—	—	—	—	—	—	—	—	72	24
10	S.-Keresztúr	40	40	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40
11	Sonkolyos	12	92	—	—	8	40	10	50	—	—	31	82
12	Jánosfalva	10	36	—	—	—	—	—	—	—	—	10	36
13	Szentleányfalva	177	60	—	—	—	—	12	60	1	20	191	40
14	Tamásda	21	64	—	—	—	—	—	—	—	—	21	64
15	Tárkány	47	92	—	—	25	—	—	—	—	—	72	92
16	Vadász	148	62	—	—	—	—	—	—	—	—	148	62
17	Csermő	128	48	17	40	—	—	10	50	—	—	156	38
18	Kisháza	15	84	—	—	—	—	—	—	—	—	15	84
19	Széplak	4	28	—	—	—	—	—	—	—	—	4	28
20	Halász Imre	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
21	Komjáti Antal	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
22	Asztalos Ferencz	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
23	Varga Sándor	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
24	Raffai Ilona	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
25	Diószegi Mihály	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
26	Csák József	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
27	Lengyel József	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
28	Szücs József	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
29	Précsényi Sándor	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
30	Szondi Géza	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
31	Szabó Imre	—	—	—	—	—	—	25	20	—	—	25	20
32	Lénárt Péter	—	—	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
33	Juhász Lajos	—	—	—	—	—	—	12	60	—	—	12	60
34	Peleskei Dániel	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
35	Sághi Péter	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
36	Vadas Gyula	—	—	—	—	—	—	10	50	—	—	10	50
	Összesen	1457	06	17	40	33	40	285	60	2	40	1795	86

Ant, 1902. február 8.

Bagdi János.
egyházmegyei pénztárnok.“

13. Egyházmegyénk közalapi bizottsága beterjeszti az 1901. évi számadások megvizsgálásáról és az 1902. évi járulékok megállapításáról szóló következő jelentését:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyházmegyei közalapi bizottság az *1901. évi közalapi járulékokról* szóló számadást a „Kezelési szabályok" értelmében megvizsgálta, teljesen rendben levőnek találta és mint ilyet, jóváhagyta.

„Számadás, az országos reform. egyházi

Tiszántúli ev. ref. egyházkerület

Sorszám	I. Egyházközség neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1901. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából befizetett a folyó 1901. évben	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	Ágya	—	—	—	—	—	—
	l. e. Szintye	—	—	—	—	—	—
2	Ant	—	—	—	—	—	—
3	Arad	—	—	—	—	—	—
	f. e. Új-Arad	—	—	—	—	—	—
4	Árpád	—	—	—	—	—	—
5	Bajj	—	—	—	—	—	—
6	Belényes	6	20	6	20	—	—
	f. e. Vaskóh	10	60	2	—	2	40
7	Belényes-Ujlak	25	—	—	—	25	—
8	Bélzerind	—	—	—	—	—	—
9	Berek-Böszörmény	174	60	—	—	174	60
10	Bihar-Zsadány	—	—	—	—	—	—
11	Boros-Sebes	—	—	—	—	—	—
12	Csermő	41	60	—	—	—	—
13	Erdőgyarak	—	—	—	—	—	—
14	Erdőhegy	—	—	—	—	—	—
15	Feketegyarmat	—	—	—	—	—	—
16	Feketetót és Győrös	59	80	—	—	59	20
17	Fenes	35	75	—	—	35	75
18	Geszt	—	—	—	—	—	—
19	Gyanta	55	60	—	—	55	60
	l. e. Kisháza	8	20	—	—	8	20
	l. e. Széplak	8	40	—	—	8	40
20	Kispereg	34	60	—	—	12	80
	l. e. Németpereg	30	40	—	—	30	40
21	Komádi	—	—	—	—	—	—
22	Kőrösszegapáti	32	40	—	—	32	40
23	Kötegyán	—	—	—	—	—	—
24	Magyar-Homorog	112	80	32	60	24	—
25	Ménes-Gyorok	—	—	—	—	—	—
26	Mező-Gyán	—	—	—	—	—	—
27	Mező-Sass	—	—	—	—	—	—
28	Nagy-Harsány	—	—	—	—	—	—
29	Nagy-Szalonta	141	—	27	40	113	60
	Átvitel	776	95	68	20	582	35

közalap 1901. évi járulékairól.

nagyszalontai ev. ref. egyházmegye.

III. Folyó évi járulékok rovata								IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1901. év decz. 31-én		Járuléka a folyó 1901. évre		Ebből befizetett a folyó 1901. évben		Ebből hátralék maradt a folyó 1901. év decz. 31-én		Tőke természetü adományok	
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
—	—	142	40	142	40	—	—	2	—
—	—	15	—	15	—	—	—	1	—
—	—	56	80	56	80	—	—	—	32
—	—	161	40	161	40	—	—	2	—
—	—	2	80	2	80	—	—	—	—
—	—	56	60	56	60	—	—	1	—
—	—	32	20	32	20	—	—	—	40
—	—	65	40	60	—	5	40	2	—
6	20	2	40	—	—	2	40	—	—
—	—	25	—	25	—	—	—	—	90
—	—	21	40	21	40	—	—	—	—
—	—	174	60	174	60	—	—	1	28
—	—	146	40	146	40	—	—	—	—
—	—	30	60	30	60	—	—	4	—
41	60	21	80	—	—	21	80	—	84
—	—	102	60	102	60	—	—	1	—
—	—	192	60	142	60	50	—	2	—
—	—	87	20	87	20	—	—	—	—
—	60	57	20	57	20	—	—	2	20
—	—	41	90	—	—	41	90	—	—
—	—	176	—	176	—	—	—	1	—
—	—	52	20	—	—	52	20	—	—
—	—	7	60	—	—	7	60	—	—
—	—	4	—	—	—	4	—	—	—
21	80	106	40	101	40	5	—	—	—
—	—	23	60	23	60	—	—	—	—
—	—	370	—	370	—	—	—	—	28
—	—	32	40	32	40	—	—	—	—
—	—	116	40	116	40	—	—	—	—
56	20	41	40	—	—	41	40	1	53
—	—	21	40	21	40	—	—	—	—
—	—	104	40	104	40	—	—	—	96
—	—	143	20	143	20	—	—	—	24
—	—	68	20	68	20	—	—	2	20
—	—	908	60	840	25	68	35	6	03
126	40	3612	10	3312	05	300	05	33	18

Sorszám	I. Egyházközség neve	II. Hátralékok: Összes hátraléka a folyó 1901. év jan. 1-én		Ebből töröltetett		Hátralékából befizetett a folyó 1901. évben	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	776	95	68	20	582	35
30	Nagy-Zerind	—	—	—	—	—	—
31	Okány	—	—	—	—	—	—
32	Pankota	—	—	—	—	—	—
33	Radna-Lippa	—	—	—	—	—	—
34	Remete	—	—	—	—	—	—
35	Sarkad	—	—	—	—	—	—
36	Sarkad-Keresztur	—	80	—	80	—	—
37	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—
	l. e. Jánosfalva	—	—	—	—	—	—
38	Szakál	—	40	—	40	—	—
39	Szemlak	—	—	—	—	—	—
40	Szent-Leányfalva	—	—	—	—	—	—
41	Tamásda	—	—	—	—	—	—
42	Tárkány	—	—	—	—	—	—
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	—	—
43	Tenke	—	—	—	—	—	—
44	Ugra	—	—	—	—	—	—
45	Vadász	—	—	—	—	—	—
	f. e. Simonyifalva	—	—	—	—	—	—
	f. e. Talpas	—	—	—	—	—	—
	Dobsa Lajos	—	—	—	—	—	—
	Összesen	778	15	69	40	582	35

rovata		III. Folyó évi járulékok rovata						IV.	
Hátraléka maradt a folyó 1901. év decz. 31-én		Járuléka a folyó 1901. évre		Ebből befizetett a folyó 1901. évben		Ebből hátralék maradt a folyó 1901. év decz. 31-én		Tőke természetü adományok	
korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
126	40	3612	10	3312	05	300	05	33	18
—	—	104	80	104	80	—	—	—	—
—	—	157	—	157	—	—	—	—	—
—	—	35	—	35	—	—	—	—	—
—	—	49	20	49	20	—	—	—	—
—	—	32	—	32	—	—	—	—	72
—	—	400	20	400	20	—	—	—	—
—	—	55	40	55	40	—	—	—	40
—	—	17	60	17	60	—	—	—	—
—	—	14	20	13	60	—	60	—	—
—	—	14	80	14	80	—	—	—	—
—	—	48	40	48	40	—	—	—	—
—	—	46	20	—	—	46	20	—	—
—	—	28	80	28	80	—	—	—	—
—	—	46	80	46	80	—	—	—	40
—	—	11	40	11	40	—	—	—	20
—	—	127	80	127	80	—	—	2	—
—	—	98	80	98	80	—	—	1	96
—	—	81	—	81	—	—	—	—	60
—	—	7	—	7	—	—	—	—	—
—	—	3	40	3	40	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
126	40	4991	90	4645	05	346	85	43	46

Az 1901. év folyamán.

befizettetett:		*maradt fizetetlen:*	
1. Hátralék	582·35	1. Hátralék	126·40
2. Járulék	4645·05	2. Járulék	346·85
3. Pereslypénz . . .	43·46	Összesen:	473·25
Összesen:	5270·86		

azaz Ötezerkettőszázhetven korona 86 fillér, mely is a következő részletekben küldetett föl a Magyar Fölhitelintézethez:

1.	1901. január	23. a	2036. sz. nyugta sz.	234·64;	ennek postai költsége		—·51
2.	„ márcz.	5. a	4161. „ „ „	203·05;	„ „ „		—·51
3.	„ nov.	4. a	20036. „ „ „	928·60;	„ „ „		1·11
4.	„ nov.	26. a	21450. „ „ „	375·20;	„ „ „		—·71
5.	„ decz.	4. a	21983. „ „ „	1113·80;	„ „ „		1·52
6.	„ „	9. a	22252. „ „ „	514·80;	„ „ „		—·71
7.	„ „	17. a	22777. „ „ „	985·69;	„ „ „		1·11
8.	„ „	18. a	22849. „ „ „	256·—;	„ „ „		- ·51
9.	„ „	31. a	350sz. 1902. „ „	395·20;	„ „ „		—·71
10.	1902. január	7 a	1285. sz. „ „	111·08;	„ „ „		—·51
11.	„ „	16. a	1872. „ „ „	152.80;	„ „ „		—·52
			Összesen:	5270·86;	ennek postai költsége		8·43

Ezen számadást, ugy egyes tételeiben, mint főösszegében okmányaival összehasonlítván, azt helyesen vezetettnek, teljesen felszereltnek találtuk s mint ilyet jóváhagytuk, azon kijelentéssel, hogy a Széll Kálmán esperes által előlegezett 8 kor. 43 fill. azaz Nyolcz korona 43 fillér részére az egyházmegye pénztárából kiutalványozandó.

Kelt Nagyszalontán, 1902. január hó 23-án.

Böszörményi Lajos,

Hadházy Kálmán,

egyházmegyei közalapi bizottsági tagok.

Van szerencsém továbbá jelenteni, hogy a hozzám beérkezett *1902. évi közalapi járulékokról* szóló bevallási íveket, az egyházmegyei közalapi bizottság felülvizsgálta és jóváhagyta. Az ekként jóváhagyott bevallási íveket az illető egyházak presbyteriumaihoz egy-egy példányban visszaküldöttem, egy-egy példányban pedig az egyházmegyei levéltár számára visszatartottam.

Bevallási iv, az országos reform. egyházi közalap 1902. évi járúlékairól.

Tiszántúli egyházkerület nagyszalontai, egyházmegye.

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1902. évi jan. 1-én		Hátralékából töröltetett		Járúléka a folyó 1902. évre	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	Ágya	—	—	—	—	137	60
	l. e. Szintye	—	—	—	—	12	80
2	Ant	—	—	—	—	56	60
3	Arad	—	—	—	—	162	—
	f. e. Új-Arad	—	—	—	—	2	80
4	Árpád	—	—	—	—	56	60
5	Bajj	—	—	—	—	32	40
6	Belényes	5	40	5	40	70	40
	f. e. Vaskóh	8	60	8	60	—	—
7	Belényes-Ujlak	—	—	—	—	25	—
8	Bél-Zerind	—	—	—	—	21	40
9	Berek-Böszörmény	—	—	—	—	176	20
10	Bihar-Zsadány	—	—	—	—	142	20
11	Boros-Sebes	—	—	—	—	31	40
12	Csermő	63	40	—	—	22	40
13	Erdő-Gyarak	—	—	—	—	103	60
14	Erdőhegy	50	—	50	—	142	20
15	Fekete-Gyarmat	—	—	—	—	86	40
16	Fekete-Tót és Győrös	—	60	—	60	60	—
17	Fenes	41	90	—	—	39	90
18	Geszt	—	—	—	—	176	—
19	Gyanta	52	20	—	—	51	40
	l. e. Kisháza	7	60	—	—	7	40
	l. e. Széplak	4	—	—	—	4	40
20	Kis-Pereg	26	80	3	60	112	20
	l. e. Német-Pereg	—	—	—	—	24	60
21	Komádi	—	—	—	—	372	40
22	Kőrösszeg-Apáti	—	—	—	—	32	40
23	Kötegyán	—	—	—	—	117	20
24	Magyar-Homorog	97	60	—	—	43	—
25	Ménes-Gyorok	—	—	—	—	22	—
26	Mező-Gyán	—	—	—	—	105	40
27	Mező-Sass	—	—	—	—	147	60
28	Nagy-Harsány	—	—	—	—	68	20
	Átvitel	358	10	68	20	2666	10

Sorszám	Egyházközség neve	Összes hátraléka a folyó 1902. évi jan. 1-én		Hátralékából töröltetett		Járúléka a folyó 1902. évre	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
	Áthozat	358	10	68	20	2666	10
29	Nagy-Szalonta	68	35	20	20	1102	80
30	Nagy-Zerind	—	—	—	—	104	80
31	Okány	—	—	—	—	158	—
32	Pankota	—	—	—	—	34	—
33	Radna-Lippa	—	—	—	—	39	20
34	Remete	—	—	—	—	32	—
35	Sarkad	—	—	—	—	398	60
36	Sarkad-Keresztur	—	—	—	—	60	20
37	Sonkolyos	—	—	—	—	17	60
	l. e. Jánosfalva	—	60	—	60	14	—
38	Szakál	—	—	—	—	12	60
39	Szemlak	—	—	—	—	48	40
40	Szent-Leányfalva	46	20	—	—	46	20
41	Tamásda	—	—	—	—	28	40
42	Tárkány	—	—	—	—	46	80
	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	11	40
43	Tenke	—	—	—	—	126	20
44	Ugra	—	—	—	—	96	—
45	Vadász	—	—	—	—	80	—
	f. e. Simonyifalva	—	—	—	—	6	—
	f. e. Talpas	—	—	—	—	3	60
	Összesen	473	25	89	—	5132	90

Midőn ezen jelentésem kapcsában az 1901. évi közalapi számadás és az 1902. évi bevallási ívek felülvizsgálásánál eljárt bizottságnak szives fáradozásáért köszönetemet nyilvánitom:

tisztelettel fölkérem a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlést, hogy ezen jelentést jóváhagyó tudomásul venni, továbbá a presbyteriumokat útasítani méltóztassék, hogy a hozzájok már megküldött bevallási íveken kitüntetett s kötelező erejűvé vált 1902. évi járulékot, illetőleg tartozást minden további sürgetés bevárása nélkül és az általuk legalkalmasabbnak vélt időben beszedni és azt a ref. ünnepi perselypénzzel együtt, legkésőbb f. évi decz. 1-ig az egyházmegye pénztárnokához beküldeni ismerjék állásukból folyó kötelességüknek.

Végül kérem, hogy a „Kezelési szabályok“ 15., 16. és 17. §-ai értelmében és az azokban megnevezett hatáskörrel az egyházmegyei közalapi bizottságot megválasztani méltóztassék.

Tiszteletem kifejezésével vagyok

Nagyszalontán, 1902. márcz. 17.

Széll Kálmán,

ev. ref. esperes.“

A jelentés szerint befolyt 5270 korona 86 fillér, mely is a magyar földhitelintézethez felküldetett. A felküldésért járó dijat 8 kor 43 fillért Széll Kálmán esperes előlegezte.

Az 1902-ik évi járulékok összege 5132 korona 90 fillér, ezenkivül hátralék 473 korona 25 fillér, melyből törültetett 89 korona.

Egyházmegyénk közgyűlése, midőn a jelentést jóváhagyó tudomásul veszi, azt az 1902. évi járulékokat feltüntető bevallási ívvel együtt egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatja, egyszersmind:

a) bevallási íveket felülvizsgáló bizottság tagjainak köszönetét nyilvánitja.

b) esperesnek az általa előlegezett 8 kor. 43 fill. postai viteldíjat egyházmegyénk közigazgatási pénztárából kiutalványozza.

c) a presbyteriumokat útasítja, hogy a hozzájok beküldött bevallási íveken kitüntetett tartozást a reformatio ünnepi perselypénzzel együtt legkésőbb f. évi deczember 1-ig az egyházmegye pénztárába szolgáltassák be.

Végül az egyházmegyei közalapi bizottság tagjaiul egy évi időtartamra dr. Balogh Elek és Böszörményi Lajos tanácsbirákat rendes, Hadházy Kálmán tanácsbirót póttagul, egyhangulag megválasztja.

14. A nagyváradi ev. ref. leányinternátus ig. bizottsága részéről Sulyok István biz. előadó az esperesi hivatal utján, beterjeszti az intézet gyűjtő, házi, tanitóképzői és alapitványi pénztárának 1901. évi felülvizsgált számadását a vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatok kapcsán, valamint az arra vonatkozó felhivást, hogy az egyházmegyei közgyűlés az 1902—1903. tanévvel kezdődő ujabb 5 évre az ig. bizottsági tagokat válassza meg. Előterjeszti végül

az ig. bizottság azon kérelmét, hogy a fentartó egyházmegyék esperesei az internátust érdeklő határozatokat az ig. bizottság elnökségével közölni sziveskedjenek, a mi egyébként a nagyszalontai egyházmegye részéről mindenkor megtétetett.

A kivonatok és számadások a következők:

Kivonat

a nagyváradi ev. ref. leányinternátus ig. bizottsága a 1902. évi márcz. 3-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

szám.

Olvastatott Miskolczy Árpád intézeti számvevőnek az intézet „házi pénztárá"-nak 1900—1901. tanévi számadása megvizsgálásáról véleményes jelentése.

A számvevő jelentését, mely szerint a „házi pénztár" bevétele 11.598 kor. 99 fillér, kiadása 10,914 kor. 91 fillér és igy a maradvány 684 kor. 08 fillért tett ki: az ig. bizottság tudomásul veszi s Némethy Károlynak, illetve örököseinek ezen számadási ág kötelezettsége alul a szokott óvások fentartása mellett a fölmentvényt megadja.

Megjegyzi azonban, hogy amennyiben e vizsgálat nem szabályszerűen készített számadás, hanem csak a pénztári napló alapján volt eszközölhető: a konstatált 684 kor. 08 fillér maradványon kivül az 1900—1901. tanév végén követelésben maradt befizetetlen ellátási díj fejében 613 korona, mely összeg, habár kevés hiján befizetést nyert: az 1901—1902. tanév bevételi rovatába előjegyzésbe veendő.

Megjegyzi továbbá, hogy a Nagyváradi Gazd. és Iparbank 7—349. sz. s a „házi pénztár"-t illető betétkönyvén foglalt 2758 kor. 18 fillérből 212 kor. azon oknál fogva, mivel 4 drb nyugta értéket elhalt Némethy Károly pénztárnok saját pénzéből fizetett ki: javára visszatérítendő, illetve: amennyiben ez összeg a leltár alkalmával más pénztár összege megállapításánál már számításba vétetett: oda áthelyezendő lesz.

Végül az igazgatónő felhívatik, hogy ez évi fizetésében jelentkező pénztári különbözet

megszüntetése végett jövőben márczius, junius, szeptember és deczember havi nyugtáit nem 83 korona 33 fillér, hanem 83 kor. 34 fillérről állítsa ki.

A számvizsgálat eredménye a fentartó egyházmegyék legközelebbi közgyűléséhez bejelentendő. K. m. f. *Sulyok*, előadó.

Kivonat

a nagyváradi ev. ref. leányinternátus ig. bizottsága 1902. évi márcz. 3-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

szám.

Olvastatott a „gyűjtőpénztár" 1901. évi számadásáról Miskolczy Árpád számvevő jelentése, mely szerint a bevétel: 19,124 kor. 72 fill., a kiadás: 74 kor. 89 fill. s pénztári maradvány készpénz és takarékbetétben 19,049 kor. 83 fill.; melyhez hozzászámítva az 500 kor. névértékű értékpapirt és 3250 kor. 80 fill. cselekvő követelést: az alap állaga az 1901. évi kamatok hozzácsatolása nélkül 22.800 kor. 63 fillért tesz ki.

A számvevő véleményezése folytán az ig. bizottság a „gyűjtőpénztár" 1901. évi számadását helyben hagyja s úgy Némethy Károly, mint Sulyok István ideiglenes pénztárnoknak, illetve örököseiknek a szokásos óvással a felmentvényt megadja és elnökséget felkéri, hogy az eredményről szokott módon a fentartó egyházmegyék legközelebbi közgyűléséhez előterjesztést tenni méltóztassék.

K. m. f. *Sulyok*. előadó.

Kivonat

a nagyváradi ev. ref. leányinternátus ig. bizottsága 1902. évi márcz. 3-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

szám.

Elnökség a Nagyváradon felállítandó tanítónőképző pénztári számadását 1901. jul. 10-től 1902. január 25-ig terjedő időről a számvevői vizsgálat kapcsán beterjeszti.

Amennyiben a pénztári számadás úgy 11,761 kor. 25 fillért kitevő bevételi, valamint 2 kor. 30 fillt feltüntető kiadási tételeiben kellően okmányolt és kifogástalan: annak tudomásúl vételével. hogy a 11,758 kor. 95 fill. takarékbetétet képez s a 6065 kor. ajánlati

követelés hozzászámításával az alap állaga 17,825 kor. 95 fillt tesz ki: a számadást helyben hagyván, az ig. bizottság Némethy Károly és Sulyok István pénztárnokoknak, a szokásos óvással a fölmentvényt megadja és elnökséget a számadásnak a fentartó egyházmegyékkel leendő közlésére felkéri.

K. m. f. *Sulyok*, előadó.

Kivonat

a nagyváradi ev. ref. leányinternátus ig. bizottsága 1902. évi márcz. 3-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

szám.

Az internátus tulajdonát képező alapokról az 1901. évi számadást a számvevő véleménye kapcsán az elnökség beterjeszti.

Szóban forgó számadást, mely szerint az időközi kamatok hozzácsatolása nélkül a) Ritoók-alap 3185 kor. 56 fill., b) Ullmann-alap 1033 kor. 82 fill., c) Nagyváradi Gazd. és Iparbank-alap 35 kor. és d) Némethy Károly-alap 100 koronát tesz ki: az ig. bizottság helyben hagyja és Némethy K. valamint Sulyok J. id. pénztárnoknak a szókott óvások fentartása mellett a fölmentvényt megadja.

Egyidejűleg elrendeli, hogy a Gazd. és Iparbank, ugyszintén a Némethy K. emlékére kezelt alapok, amennyiben a czél megnevezése, vagy bármely kikötés nélkül tétettek: a tanítónőképző pénztárába beolvasztandók. E határozatnak megfelelő eljárásra pénztárnok felhivatik. A fentartó egyházmegyék közgyűlése pedig e számadásról szintén értesitendő.

K. m. f. *Sulyok*, előadó.

A számadásokról szóló előterjesztéseket jóváhagyólag veszi tudomásúl közgyűlésünk s úgy a számadásokat, mint a jegyzőkönyvi kivonatokat egész terjedelemben jegyzőkönyvébe véve, Némethy Károly volt pénztárnok örököseinek, valamint Sulyok István ideiglenes pénztárnoknak, szokott fentartással a felmentvényt megadja s e határozatát az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Az 1902—1903. tanévvel kezdődő újabb 5 évre a nagyváradi leányinternátus igazgató bizottságának tagjaiúl egyházmegyénk közgyűlése Tisza Kálmánné, gróf Tisza Istvánné, Széll Kálmánné úrnőket, Széll Kálmán, gróf Tisza István és Balogh Elek urakat újból egyhangúlag megválasztja s erről az igazgató bizottság elnökét értesíteni elrendeli.

Az internátus ügyeiről szóló határozatok egyházmegyénk részéről az igazgató bizottság elnökségével ezután is közlendők.

A nagyváradi ev. ref. leányinternátus gyűjtőpénztárának számadása 1901. febr. 6-tól 1902 jan. 25-ig.

I. Bevétel.

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fill.	kor.	fill.
1	Pénztári készpénz maradvány	—	—	—	—
2	Takarék betét:				
	Gazd. és Iparbank VI/370. sz. könyvén .	3883	30	—	—
	Gazd. és Iparbank VI/532. sz. könyvén .	12282	80	16166	10
3	1901. évi bevétel:				
	Némethy K. naplója szerint	2693	62	—	—
	Sulyok István „ „	265	—	2958	62
	Összesen	—	—	19124	72

II. Kiadás.

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fill.	kor.	fill.
1	Takarék betét:				
	Gazd. és Iparbank VI/370. sz. könyvén .	3883	30	—	—
	Gazd. és Iparbank VI/532. sz. könyvén .	14482	80	—	—
	Ker. Ipar s term. bank XXI. 18678. sorsz. betétből e pénztárt illető összeg . .	676	76	19042	86
2	Tűzbiztositás	10	18		
	Befektetés	52	—		
	Posta és bélyeg	12	71	74	89
	Készpénz maradvány egyenlegül . . .	—	—	6	97
	Összesen	—	—	19124	72

Nagyváradon, 1902. évi január hó 24-én.

Felülvizsgálta:

Miskolczy Árpád s. k.,
számvevő.

Sulyok István s. k.,
ideigl. pénztárnok.

Gyűjtőpénztár állaga.

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fill.	kor.	fill.
1	Takarékbetétben	—	—	19042	86
2	Ajánlati kintlevőségekben:				
	egyszersmindenkori ajánlat . .	431	80	—	—
	évjáradékos ajánlat	2819	—	3250	80
3	Értékpapirokban:				
	1 drb regále kötvény	200	—	—	—
	1 drb Patria-nyomda részvény .	200	—	—	—
	1 drb komádii takarékp. részvény	100	—	500	—
4	Készpénz maradvány egyenlegül . . .	—	—	6	97
	Összesen	—	—	22800	63

A nagyváradi ev. ref. tanitónőképző pénztári számadása az 1901. évi julius 10-től 1902 január hó 25-ig.

I. Bevétel.

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fill.	kor.	fill.
1	1901 julius 10-iki vizsgálatkor megállapított összes bevétel takarékbetétként	—	—	9480	11
2	Némethy K. naplója szerint	1115	04		
	Sulyok István „ „	1166	10	2281	14*
	Összesen	—	—	11761	25

* *Jegyzet.* Ez összegben 1760·04 kor. évjáradék,
50·— kor. kamat.
471·10 kor. adomány foglaltatik.
2281·14 kor.

II. Kiadás.

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fill.	kor.	fill.
1	Takarékbetét:				
	N.-váradi tak. pénzt. XXXV/26453. f. sz.	200	—	—	—
	Gazd. és Iparbank VIII/10. sz. . . .	9311	20	—	—
	Keresk. Ipar-term. bank XXI 18678. sz. bet.	2035	75	—	—
	Gazd. és Iparbank VII/349. betétből . .	212	—	11758	95
2	Postaköltség	—	—	2	30
	Összesen	—	—	11761	25

Nagyváradon, 1902. évi január hó 24. napján.

Felülvizsgálta:

Miskolczy Árpád s. k.
számvevő.

Sulyok István s. k.
ideigl. pénztárnok.

Vagyon-állag.

Sorsz.	Megnevezés			korona	fill.
1	Takarékbetét			11758	95
2	Ajánlat:				
	a) egyszersmindenkori	75·—	k. . . .	—	—
	b) alap- és évjáradék	5990·—	k. . . .	6065	—
			Összesen	17823	95

és 17 ajánlati tétel, mely határozott számokban ezúttal még ki nem tüntethető.

A nagy-váradi ev. ref. leánynevelő-intézet alapítványainak pénztári számadása 1901 febr. 6-tól 1902 jan. 25-ig.

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fill.	kor.	fill.
	I. **Ritoók-alap.**				
	a) *Bevétel.*				
1	1901 február 6. vizsgálatkor megállapított tak. betét nagyváradi takarékpénztár V/2086. sz.	3089	56	3089	56
2	Folyó 1901. évi bevétel:				
	Némethy K. naplója szerint . .	70	—	—	—
	Sulyok I. „ „ . . .	26	—	96	—
	Összesen	—	—	3185	56
	b) *Kiadás.*				
1	Takarékbetét:				
	Nagyváradi takarékpénztár V/2086. sz. .	—	—	3185	56
	Összesen	—	—	3185	56
	II. **Ullman-alap.**				
	a) *Bevétel.*				
1	1901 febr. 6. vizsgálatkor megállapított betét	—	—	833	82
2	1901. évi napló szerinti bevétel . . .	—	—	200	—
	Összesen	—	—	1033	82

Sorsz.	Megnevezés	kor.	fill.	kor.	fill.
	b) *Kiadás.*				
1	Takarékbetét: N.-váradi takarékpénztár VIII/3811. f. sz.	—	—	1033	82
	Összesen	—	—	1033	82
	III. Gazd. és Iparbank-alap.				
	a) *Bevétel.*				
1	1901 febr. 6. vizsgálatkor megállapított betét	—	—	35	—
2	Folyó évi bevétel	—	—	—	—
	Összesen	—	—	35	—
	b) *Kiadás.*				
1	Takarékbetét: Gazd. és Iparbank VII/735. számú könyvén	—	—	35	—
	Összesen	—	—	35	—
	IV. Némethy K.-alap. (Uj.)				
1	Folyó évi bevétel.	—	—	100	—
	Összesen	—	—	100	—
	b) *Kiadás.*				
1	Takarékbetét: Nagyváradi takarékpénztár XII/5877. f. sz. betét	—	—	100	—
	Összesen	—	—	100	—

Jegyzet. A III. sz. a. beiktatott alapítvány, mint a Gazd. és Iparbank által az internátusnak juttatott adomány az 1901. évi febr. 6-án megejtett pénztárvizsgálat alkalmával fölvett jegyzőkönyv intézkedése szerint a „gyűjtő-pénztár“ állagába lett volna felveendő. Amennyiben azonban Némethy K. pénztárnok a megfelelő eljárást életében nem foganatosította: a tisztább elszámolás czéljából ez évben még itt hagyatott meg. — Nagyváradon, 1902. évi január hó 25.

Felülvizsgálta:

Miskolczy Árpád s. k.
számvevő.

Sulyok István s. k.
ideigl. pénztárnok.

15. Olvastatott a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1902. április hó 2-án tartott tanügyi bizottsági ülésének az egyházmegyei közgyűlésre beterjesztett következő jelentése:

Jegyzőkönyv

felvétetett Nagyszalontán, 1902 április 2-án, az egyházmegyei tanügyi bizottság rendes gyűlésén.

Jelen vannak: Széll Kálmán esperes, elnök; Böszörményi Lajos alelnök; Balog Ambrus, Nagy Imre, dr. Márk Ferencz; Síposs Imre, Hajdu Elek tanácsbírák; Bagdi János, Szondy Géza, Boross Gábor lelkészek; Mikó Márton tanító, körlátogatók; előadó: Szabó István lelkész.

Elnöklő esperes szívélyesen üdvözli a tanügyi bizottság megjelent tagjait, a gyűlést megnyitja s felhívja előadót szokásos jelentése megtételére.

Előadó felolvassa jelentését, mely is a következő:

Nagytiszteletű e. m. tanügyi bizottság!

Egyházmegyénk népiskoláinak állapotát az 1901—2. isk. év első feléről a hozzám érkezett jelentő ívek alapján van szerencsém a következőkben feltüntetni:

Az egyházmegyei körlátogatók a 8 iskolakörben meglátogattak összesen 72 iskolát; az árpádi kör iskoláinak meglátogatása az útak járhatlansága miatt ezúttal elmaradt, de a jelentő ívek beküldettek; a nagyszalontai iskolák, a hosszan tartó járvány miatt, épen a látogatás szokott idejében is zárva voltak; Ágyát és Szintyét a körlátogató lelkész — az ő tanítójának hosszas betegsége, majd halála következtében reá háramlott soknemű elfoglaltsága miatt — most nem látogathatta meg; az állami iskolákban a látogatás csak a vallás- és énektanításra szorítkozott. Szakálban, lelkésztanító hiányában az iskolázás szünetelt.

Általánosságban azt mondhatjuk iskoláinkról, hogy — az egy Szakál kivételével — mindenütt van tanító; a tanítványok száma 21 és 154 között váltakozik egy tanító vezetése alatt; a legkevesebb Nyégerfalván, a legtöbb Komádi belső I—VI. osztályú leányiskolájában van. — 100-on felül van a növendékek száma: Ant vegyes, Árpád fi és leány, Bajj v., B.-Ujlak v., B.-Böszörmény nagyobb fi., E.-Gyarak v., F.-Gyarmat fi., Komádi három iskolája, K.-Apáti v., K.-Gyán mindhárom isk., M.-Homorog v., N.-Zerind fi, Sarkad 1 fi 1 leányisk., Szentleány-

falva v., Tamásda v., Tenke v., Ugra fi és leányiskoláiban; összesen 24 iskolában.

A tanterem legtöbb helyen elég tágas és világos. Az iskola helyisége és a tanító lakása kivűl-belűl rendben és tisztán van tartva. Ürszék mindenütt van. Iskolai anyakönyvek, felvételi s mulasztási naplók vannak és rendesen vezettetnek. Az egyházkerület által kiadott vezér- és tankönyvek vannak használatban. A tantervet kellően megtartják. A tanítók módszeresen vezetik iskoláikat. A multhoz képest nehány helyen szép haladás tapasztalható; így *B.-Böszörmény* nagyobb fiiskolájában szép előhaladás van; *B.-Sebesen* az új tanító szakértelemmel, buzgósággal tanít; *Csermőn* a tanítás eredményében javulás mutatkozott; *M.-Homorogon* fejlődés van a múlthoz képest.

Járvány uralkodott: *E.-Gyarak*, *N.-Szalonta*, *Okány*, *Sarkad*, *S.-Keresztur*, *Tárkány*, *Vadász* iskoláiban, a hol vörheny, hasi hagymáz, kanyaró, mocsárláz, himlő, nyakmirigydaganat akadályozta a tanítást több-kevesebb ideig némely helyen 2—3 hónapig is.

Általános ismétlő vagy gazdasági ismétlő iskolák a legtöbb helyeken vannak; és pedig általános ismétlő van jelezve 21 helyen, gazdasági ismétlő 11 helyen. A tanítás ezekben leginkább csak a téli hónapokon keresztül tart a külső munkák szünetelése alatt. *Kivánatos volna, hogy egyházaink az általános ismétlők helyébe a több gyakorlati hasznot nyujtó gazdasági ismétlőket léptessék;* annyival is inkább, mert a gazdasági ismétlőket a községek tartják fenn s a gazdasági ismétlő iskolázás rendesebb, pontosabb, mint az általános ismétlőknél.

Ismétlő iskola nincs: *Fenesen*, *Szemlakon*, *Tárkányban*.

Mellőzve most azon iskoláknak névszerint való előszámlálását, melyek ellen a körlátogatók nagyobb kifogást nem tettek, a melyek tehát a törvényes kivánalmaknak — nehány iskola túlnépességét leszámítva — megfelelnek: áttérünk az egyes helyeken észlelt hiányok és kifogásolható esetek részletes feltüntetésére:

Árpád fiiskolájában a természetrajzi vezérkönyv s némely taneszköz hiányzik.

Bajj vegyes iskolájának tanterme túlnépes; taneszközökkel hiányosan van ellátva.

B.-Ujlakon a növendékek nincsenek kellően ellátva tankönyvekkel; nehány taneszköz hiányzik.

B.-Zerinden a vezérkönyvek közül a számtani hiányzik.

B.-Sebesen több taneszköz hiányzik.

Csermőn mulasztási napló nincs; taneszközök hiányosak.

E.-Gyarakon a múlasztás nagymérvű.

Fenes fiiskolájában a taneszközök hiányosak; a múlasztás mindkét iskolában tetemes; ismétlő iskola nincs.

Gyantán az ujonnan létesült állami iskolában az állami tanító az énektanítást nem teljesítette.

K.-Apátiban a folytonos tanítóváltozás miatt gyenge az iskola.

K.-Gyán vegyes iskola tanítójának szorgalma is, képessége is hiányos.

M.-Gyorokon a természettani vezérkönyv s némely taneszköz hiányzik.

Pankotán a természettani vezérkönyv s némely taneszköz hiányzik.

Szemlakon a vallástani vezérkönyv II. kötete, számtani, nyelvtani vezérkönyv hiányzik.

Szentleányfalván a vallástani vezérkönyvön kivül a többi mind hiányzik.

Tamásdán néhány pad beállítása okvetlen szükséges.

Tárkány fiiskolájában az űlőpadok nagyon rosszak; leányiskolája taneszközökkel nincs ellátva; ismétlő iskolája nincs, amire pedig itt nagy szükség volna.

Iskoláink most jelzett hiányainak, fogyatkozásainak orvoslása végett tanügyi bizottságunk a következő intézkedések megtételét tartja szükségesnek s ajánlja a nt. egyházmegyei közgyűlés jóváhagyó figyelmébe:

Az egyházmegyei közgyűlés felhivja és útasítja az illető presbyteriumot, hogy:

Árpádon a fiiskolában a természetrajzi vezérkönyvet s a hiányzó taneszközöket szerezze be.

Bajjon — mivel az újabb iskola s tanítóság felállítása munkában van — újabb intézkedés nem szükséges; de a hiányzó taneszközöket addig is pótolja.

B.-Ujlakon igyekezzék a tankönyveket idejében beszerezni s azokkal ellátni növendékeit; a hiányzó taneszközöket pótolja.

B.-Zerinden a számtani vezérkönyvet szerezze be.

B.-Sebesen a hiányzó taneszközöket szerezze be a tanfelügyelőséghez intézett kérvény útján.

Csermőn a mulasztási naplót a község útján szerezze be; taneszközei hiányát pótolja.

E.-Gyarakon a községi előljáróság segítségének igénybevételével a múlasztás kevesbítésére törekedjék.

Fenesen a fiiskolában hiányzó taneszközöket szerezze be; a múlasztás apasztására a községi előljáróság segélyét vegye igénybe; ismétlő iskolát állítson fel.

Gyantán gondoskodjék, hogy valamint a vallás, úgy az éneklés is kellő sikerrel taníttassék.

K.-Apátiban egy rendes tanítónak állandóan leendő megtartásával igyekezzék emelni iskolája szinvonalát.

K.-Gyánban — miután a vegyes iskola tanítója csak ideiglenesen volt alkalmazva — felhívatik a presbyterium, hogy e tanítói állás betöltéséről kellő időben gondoskodjék.

M.-Gyorokon a természettani vezérkönyvet s a hiányzó taneszközöket szerezze be.

Pankotán a természettani vezérkönyvet szerezze be s a hiányzó taneszközöket pótolja.

Szemlakon a vallástani vezérkönyv II. kötetét, a számtani s nyelvtani vezérkönyveket szerezze meg.

Szentleányfalván minden vezérkönyvet szerezzen meg.

Tamásdán — mivel a tágas iskolaterem lehetővé teszi — a szükséghez képest néhány padot állíttasson be.

Tárkányban a fiiskola rossz ülőpadjait javíttassa ki, illetve újakkal helyettesítse; leányiskoláját taneszközökkel lássa el; ismétlő iskola felállításáról okvetlen gondoskodjék.

Tanügyi bizottságunk e jelentését, illetve jegyzőkönyvét azon kéréssel terjeszti a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés elé, hogy azt jóváhagyó tudomásúl venni, a benne foglalt javaslatokat helybenhagyni és határozati erőre emelni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlésünk a tanügyi bizottság e jelentését, illetve jegyzőkönyvét teljes egészében tudomásúl veszi, a benne foglalt javaslatokat helybenhagyja és megerősíti; magát a jegyzőkönyvet hitelesítettnek nyílvánítja s azt egész terjedelmében az egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvébe igtatni s kinyomatni határozza.

16. Olvastatott a missziói bizottság következő jelentése:

„Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

A missziói működéssel egyházmegyénk terűletén hivatalosan megbízott lelkészeknek jelentése, számadása és úti-naplója nyomán a múlt 1901-ik évről a misszióügyre vonatkozó jelentésünket a következőkben van szerencsénk beterjeszteni.

I.

Az erdőhegyi missziói körben Csiha Márton erdőhegyi lelkész a gondozása alá tartozó hiveket 14 szór-

ványban, egy-egy helyen 1—6 ízben megfordulva, 40 ízben látogatta meg.

Foglalkozott: imával 24, biblia olvasással 30, biblia magyarázattal 19, vallásos beszélgetéssel 11 esetben. Esketett 1-szer; keresztelt 2-szer; temetett 1-szer; konfirmált 3-szor.

14 szórványban kimutat 393 lelket (13-al több a múlt évinél) és pedig fi 199; nő 194.

Úti-naplója teljesen rendben van.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1	1901. évi missziói segély	300	—	—	—
2	Fuvarköltség	—	—	84	—
3	Napi díj	—	—	140	—
4	Ellátás	—	—	76	—
	Összesen	300	—	300	—

II.

A boros-sebesi missziói körben Szabó József boros-sebesi lelkész a gondozása alatt levő szórványok közűl 27 különböző helyen fordult meg, egy-egy helyen 1—6 ízben.

Predikált 18-szor; keresztelt 2-szer; temetett 14-szer; Úrvacsorát osztott 5-ször. Kiosztott 4 énekes-könyvet; 1 keresztyén vallást; 107 egyéb vallásos iratot összesen 34 kor. 36 fillér értékben.

A magyar nemzeti érzést, a vallásunkhoz való meleg ragaszkodást az idegen elemek között élő hivek szívében ébren tartani és hűségesen ápolni elismerést érdemlő buzgósággal igyekezett.

A lelkek számát nem mutatja ki.

Utazási naplója rendben van.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel kor.	Bevétel fil.	Kiadás kor.	Kiadás fil.
1	1901. évi missziói segély	600	—	—	—
2	Fuvar-díj	—	—	310	—
3	Napi díj	—	—	124	—
4	Ellátás	—	—	166	—
	Összesen .	600	—	600	—

Az általa kiosztott vallásos íratok árát 34 kor. 36 fillér értékben sajátjából fedezte.

III.

A radna-lippai missziói körben Virágos Sándor radna-lippai körlelkész végezte a missziói teendőket.

Lippán, mint központon minden hónap 1-ső, 2-ik és 4-ik vasárnapján és a nagy ünnepek 1-ső napján megtartotta a rendes istenitiszteletet, délelőtt predikációval, délután kátémagyarázattal. Urvacsorát osztott a rendes 6 alkalommal.

Mácsán rendes istenitiszteletet tartott minden hónap 3-ik vasárnapján, délelőtt predikációval. Urvacsorát osztott a 3 nagyünnep 2-ik napján.

A vallás tanítást következőleg végezte:

Lippán az állami	fiú népiskolában	hetenként	2	órán
„ „ „	polg. fiúiskolában	„	2	„
„ „ „	keresk. iskolában	„	2	„
„ a róm. kath.	leányiskolában	„	2	„
„ „ „	polg. leányiskolában	„	2	„
Radnán az állami	vegyes iskolában	„	2	„
	összesen hetenként		12	órán

Ezenkivül Mácsán az egész év folyamán; Konopon az 1-ső félévben; Paulison a 2-ik félévben hetenként tartott hittani órákat.

Uti naplója tanubizonysága szerint Mácsán volt 24-szer; Konopon 7-szer; Paulison 8-szor; Hosszúaszón 2-szer; Keszinczen 1-szer; Gavosdián 1-szer; Maros-Szlatinán 4-szer; Újfaluban 1-szer; Tót-Váradon 1-szer; Soborsinban 1-szer.

Radna-Lippa központon kivül predikált 19-szer; teme-

tett 8-szor; Úrvacsorát osztott 3-szor; vallást tanított 34-szer; híveket látogatott 12-szer.

Az egész év folyamán kiosztott 20 drb énekes könyvet; 17 drb keresztyén vallástant; 12 drb egyéb vallásos íratot 36 kor. 80 fillér értékben. Ebből visszatérült 11 korona 40 fillér; nem térült vissza: 25 kor. 40 fillér.

Virágos Sándor körlelkész a radna-lippai lelkészlak kijavítására 560 kor. 07 fillért gyüjtött, melyből 48 kor. 31 fillér eljárási költség levonatván, marad 511 kor. 76 fillér. Hódmező-Vásárhelyen gyült 298 kor. 31 fillér. Gróf Károlyi Tiborné adománya 200 korona.

Virágos Sándor körlelkész fájó részvéttel való tudomásvétel czéljából bejelenti, hogy gróf Károlyi Tiborné szül. Degenfeld-Schomburg Emma grófnő 1901 decz. 22-ikén meghalt, ki úgy a hazaszeretetnek, mint különösen egyházi ügyeink előbbvitelének, átalában minden jónak és nemesnek legmelegebb lelkű támogatója volt.

A radna-lippai egyház múlt évi számadása hiánynyal zárult. A folyó évi költségelőirányzat 316 kor. 31 fillér hiányt mutat. Támogatást kér körlelkész a rendes államsegélyből.

A lelkek számát Virágos Sándor körlelkész sem mutatja ki.

Utazási naplója rendben van.

Számadása következő:

Sorszám	Megnevezés	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1	Mult évi tulkiadás (1900. évről) . . .	—	—	54	60
2	1901. évi missziói segély	800	—	—	—
3	Fuvarköltség	—	—	402	20
4	Napi díj	—	—	196	—
5	Ellátás	—	—	196	—
6	Kiosztott könyvek meg nem térült értéke	—	—	25	40
7	Tulkiadás, mint egyenleg	74	20	—	—
	Összesen:	874	20	874	20

Nagy-Szalonta, 1902 április hó 2-ik napján

Márk Ferencz, *Nagy Imre,* *Balog Ambrus.*"

Egyházmegyénk közgyűlése e jelentést általában tudomásul veszi.

a) A missziói körök gondozásával megbizott lelkészek számadását helyben hagyja.

Csiha Márton, Szabó József, Virágos Sándor lelkészek részére 1901-ik évi számadásaikra vonatkozólag, a szokott fentartással, a felmentést megadja.

b) Virágos Sándor lelkészt útasítja, hogy a számadásában előforduló 74 kor. 20 fill. tulkiadást 1902. évi számadásában tegye kiadásba.

c) Szabó József és Virágos Sándor miszsziót teljesitő lelkészeket útasítja közgyűlésünk, hogy a gondozásuk alatt álló szórványokban élő lelkek számának kimutatásáról évi jelentéseikben ne felejtkezzenek el, annyival is inkább, mert erre már a mult évben is felhivta figyelmöket közgyűlésünk.

d) A hiánynyal küzdő radna-lippai egyházat melegen ajánlja közgyűlésünk az államsegélyt kiosztó bizottság figyelmes gondoskodásába.

e) Virágos Sándor radna-lippai körlelkész *jelentését gróf Károlyi Tiborné szül. Dégenfeld-Schomburg Emma grófnő haláláról fájó részvéttel veszi tudomásul egyházmegyénk közgyűlése.* A nemes lelkületű, vallásunkhoz buzgó szívvel ragaszkodó — fájdalom már csak-néhai — grófnőnek emlékezetét jegyzőkönyvünk e szerény lapján megörökítjük.

Aki a szegényekkel annyi jót tett; aki az elhagyatottaknak mindig pártfogója volt; aki a radna-lippai körlelkésznek szerény fizetéséhez évenként jelentékeny összeggel járult; aki szívében, lelkében vallásos volt, miről cselekedetei, nem példadása, nem csüggedő áldozatkészsége tettek annyiszor fényes tanubizonyságot: *annak emlékezete legyen köztünk felejthetetlen!*

Legyen áldott minden időben!

17. Egyházmegyei képviselőkül a folyó 1902. évi egyházkerületi közgyűlésekre:

lelkészi részről: Nagy Imre főjegyző és Balog Ambrus e. m. t.-bíró;

világi részről: gróf Tisza Kálmán és Benedek László egyházmegyei tanácsbírák;

póttagokul: lelkészi részről: dr. Márk Ferencz, Böszörményi Lajos;

világi részről: dr. Balogh Elek és Hadházy Kálmán egyházmegyei tanácsbirák választatnak meg közfelkiáltással egyhangulag s részökre igazolásúl megbízólevél gyanánt e végzés jegyzőkönyvi kivonat alakjában kiadatik.

18. Olvastatott a számvevőszék következő jegyzőkönyvi jelentése:

„*Jegyzőkönyv*

felvétetett Nagyszalontán 1902 április 2-án a n.-szalontai ev. ref. egyházmegyéhez tartozó egyházak gondnokai 1901. évi számadásainak megvizsgálása tárgyában.

Jelenlevők: Kovács Károly elnök, dr. Márk Ferencz, Szikszay Lajos, Márton István, Borbély László, Bagdi János számvevőszéki tagok.

A n.-szalontai, berek-böszörményi, komádii, sarkad-kereszturi, f.-tóti, pankotai, b.-ujlaki, tárkányi, nyégerfalvai, n.-zerindi, kisházai, széplaki, b.-zerindi gondnoki és építési, m.-gyoroki gondnoki és építési, n.-harsányi, aradi, okányi, anti, f.-gyarmati, fenesi, ágyai, sarkadi, geszti, szintyei, tamásdai, ugrai, szemlaki, k.-gyáni, árpádi, cserműi, belényesi és n.-peregi egyházgondnokok számadása rendben találtatott; miért is eme számadások az egyházmegyei közgyűlés által is jóváhagyandók s az illető gondnokoknak a felmentvényt — a fentartandók fentartásával — megadandónak véleményezi a számvevőszék.

Kifogás alá esnek a következő egyházgondnoki számadások.

A tenkei egyház gondnokát Kozma Istvánt 1901. évi számadásának kötelezettsége alól a presbyterium fel nem mentette, miután 353 korona 40 fillér túlkiadással szemben, meghatározott összegben ki nem mutatott hátralékok vannak kint a lakosoknál egyházi adó czímen. Ennélfogva számvevőszékünk nevezett gondnoknak a felmentés megadását mindaddig nem javalhatja, mig első

sorban őt, a felelősség terhe alól az egyháztanács föl nem menti.

Eljárásáról az egyháztanács nagyt. esperes úrnak jelentést tegyen.

Lippa: Bevételi ellennyugták hiányzanak. Pótlás végett visszaadatik.

Bajj: Az egyházfentartási alap nyugtái és ellennyugtái hiányzanak. Pótlás végett visszaadatik.

Szentleányfalva: 100 t. sz. a. 12 kor. 20 fill. számoltatik el, a nyugta pedig csak 12 koronáról van kiállítva, 20 fill. az egyház részére visszatérítendő lesz.

Lelkész a saját hatáskörében igazitsa ki.

Gyanta: 13 t. sz. a. kiadásba tesz 9 kor. 80 fillért, a nyugta pedig 5 kor. 78 fillér kiadását igazolja. 14. t. sz. a. kiadásba hozatott 5 kor. 78 fill., nyugta pedig 9 kor. 80 fillérről van kiállítva. Ugy látszik a két összeg kicserélve lett. 21. t. sz. a. munkadíj czimen kiadásba tesz 83 koronát, a nyugták szerint tényleg kiad 104 kor. 30 fillér, gondnok javára esik 21 kor. 30 fillér.

26. t. sz. a. napi és fuvardíjak czímén elszámol 60 kor. 40 fillért, tényleg nyugta szerint kiad 88 kor. 44 fillért. Gondnok javára esik 28 kor. 04 fillér.

Lelkész az egyháztanács közbejöttével igazitsa ki a számadást s erről nt. esperes urnak jelentést tegyen.

E.-Gyarak: Az erdőgyaraki számadás azzal hagyatik jóvá, hogy a község által az egyháznak adományozott vadászati haszonbérnek ki nem fizetett részletét 84 kor. 98 fillért, az egyház gondnoka követelésbe tegye és még ez év folyamán bevételezze.

M.-Sass: Költségelőirányzat csatolva nem lett s ennélfogva a számadás vizsgálat alá vehető nem volt.

Pótlás végett visszaadatik.

Jánosfalva: Költségelőirányzatot nem csatolt, a számadás pótlás végett visszaadatik.

Zsadány: Bevétel 2. t. sz. alatt 142 kor. 08 fillér helyett 142 kor. 80 fill. vételeztetett be s így 72 fill. gondnok javára esik. A terménykiadások 85. t. sz. a. egy hl. és 16 liter buza helyett 1 hl. 92 liter tétetik számadásba, tehát 76 literrel több adatott ki, mint a mennyit a nyugta igazol. Mindkét tétel helyesbítendő s a végösszegek kiigazítandók, esetleg a 76 liter buza gondnok által megtéritendő lesz. Lelkész a saját hatáskörében gondnokkal igazitsa el s erről az esperesi hivatalnok jelentést tegyen.

Vadász: A számadás 9., 11., 15., 22., 33., 36., 42., 53., 66., 72., 81., 88., 91., 93., 100., 107., 124., 127. tételeinek

összege, nem mint a nyugtában mondatik 1758 kor. 53 fillért tesz ki, hanem csak 1758 korona 51 fillért. Ennélfogva a végösszegek is különböznek. Lelkész a presbytérium közbejöttével igazítsa ki.

M.-Homorog: Számadás 89. tételétől 92 tételig bevett 58 kor. nincs okmányolva.

Gondnoki számadás 105. tételénél törlés van, mely sem megjegyezve, sem indokolva nincs. 122 tételénél 1 kor. 53 fill. van kitüntetve kiadásként, mig a nyugta 25 kor. 53 fillérről szól. E hiba a 137. tételnél, annyiban pótoltatik, hogy ott a különbözet 24 kor. bevétel és kiadásként is fölemlítve van.

A 84. tételnél csatolt ellennyugtán az adós Tarsoly Lajos és gondnok közötti vitára vonatkozólag, a számvevőszék javaslata az, hogy Tarsoly Lajostól a hiányzó összeg gondnok által beveendő s egymásközötti dolgukat polgári bíróság előtt intézzék el.

Végül egy 47 kor. 20 fillérről kiállított ellennyugta értéke a számadásba bevétetvén, bevételezve és elszámolva nincs; ugyanis az ellennyugtán jelzett 49. és 62. t. sz. a. más ellennyugtákkal más összegek lettek elszámolva. Az egész számadás rendetlen, pótlás végett visszaadatik.

Erdőhegy: Kiadás 2-ik lap összege nem 3160 kor. 73 fill., hanem 3150 kor. 70 fillér, a végösszeg pedig nem 4160 kor. 06 fill., hanem 4140 kor. 06 fill s így a maradvány sem 7 kor. 90 fill., hanem 27 kor. 90 fill., tehát gondnok által 20 kor. megtérítendő lesz. Lelkész az egyháztanács közbejöttével igazítsa ki a számadást s eljárásáról az esperesi hivatalnak jelentést tegyen.

K.-Apáti: Az előirányzatból nem tűnik ki, hogy a lelkész javadalmazásaként mennyi és milynemű gabona fizetendő gondnok által s így az, hogy a számadás szerint állítólag neki kiszolgáltatott 120 véka buza és 120 véka árpa helyesen lett-é neki kiadva, el nem bírálható s különben is ezen terménybeli kiadások megtörténte semmivel igazolva nincs.

Továbbá a bevételek és kiadások összehasonlításánál az mondatik, hogy a bevételezett terményekből a lelkésznek kiszolgáltatott mennyiség után fentmaradt 2 és ½ véka buza és 94 véka árpa eladatott s ennek ára a bevételek 2. és 12. t. sz. alatt fordúl elő; a mennyiben pedig a bevételek 2. t. sz. a. tengeri áraként 158 kor. 68 fillért, a 12. t. sz. a. pedig maradék buza áraként 43 kor. 42 fillér van kitüntetve; miután bevételezett 122 és fél véka buzából a lelkésznek kiadatott 120 vékán felül maradó 2

és fél véka buza eladási értéke 43 kor. 42 fillért nem tehet, a bevételezett 214 véka árpából a lelkésznek kiszolgáltatott 120 vékán felülmaradt 94 véka árpa hová lett fordítása a számadásból egyáltalán ki nem tűnik; de nem tűnik ki az sem, hogy a számadás 2-ik tétele szerint állitólag 158 kor. 60 fillérért eladott tengeri honnan folyt be, mennyi volt az s mázsánként mennyiért lett eladva, mert a bevételek között tengeri egyáltalán elő nem fordul s általában a termények bevételezése s kiadványozása okmányolva nem lévén, az idevonatkozólag beterjesztett számadás el nem birálható, miért is útasítandó a gondnok, hogy a terményekre vonatkozólag úgy a bevételek, mint a kiadásokra nézve rendszeres okmányolt számadást terjesszen elő.

Pótlás végett visszaadatik.

K.-Pereg: Az alapítványi számadások okmányolva nincsenek, különösen a 183. t. sz. a. az mondatik, hogy a Tabajdi-alapítvány állaga 2295 kor. 53 fillér s mégis bevételül 2568 kor. 91 fill; kiadásúl pedig 2564 korona 10 fillér tüntettetik ki. Hogy azonban ezen többlet honnan állott elő s a kiadásúl jelentkező 2564 kor. 10 fillér hova fordíttatott, ez a számadásból ki nem tűnik, gondnok az alapitványokról rendes okmányolt számadás előterjesztésére útasítandó, melyből kitünjék, hogy mikor tétetett, mi czélra és miként gyümölcsöztetnek azok, mert az alapitványok természetével ellenkezik azon eljárás, hogy a tőke is elhasználtassék, más czélra, mint a melyre azok tétettek. Hogy pedig a számadás szerint kitüntetett kiadás mi czélra — tehát az alapitványt tevők által meghatározott czélra lettek-e felhasználva: ez a számadás adataiból ki nem tűnik, a számadás ide vonatkozó tételeinek helyes vagy helytelen volta el nem bírálható; — de általában megérteni sem lehet, ha vajon a számadás tárgyát képező alapítványok 1901. év végével megszüntek-é, vagy ezek még most is léteznek. Pótlás végett visszaadatik. A számadás ismételt beterjesztése alkalmával felvilágositó jelentés is lesz melléklendő.

Remete: Gondnok útasíttatik, hogy jövőre a költségelőirányzatot helyesebben állítsa össze s az egyház remélhető bevételei közé ne vegye fel a lelkész fizetését, mert annak csak a szükséglet rovatában lehet helye, s e hibás költségvetésnek természetes következménye aztán az, hogy míg a tulajdonképen remélhető bevétel főösszege csak 314 kor. készpénz s 10 köböl gabona, a szükséglet pedig 329 kor. készpénz és 60 köböl gabona, s így fede-

zetlen kiadásúl jelentkezik 15 kor. készpénz és 50 köböl gabona, a jelen költségelőirányzat szerint mégis 35 korona felesleg bevétel tüntettetik ki.

De hiányos a költségelőirányzat azért is, mert abban az, hogy az énektanítónak valami díjazás járna, felvéve egyáltalán nincsen; mégis a számadás 35. t. sz. a. e czímen 30 kor. kiadás tétetett.

Maga a számadás pedig annyiban hiányos, hogy abban 1901. év végével 98 kor. 42 fillér pénztári maradvány tüntettetik ki, holott az, hogy a lelkész 50 kor. készpénz, 42 és félméter tűzifa és 240 adag széna illetményét természetben vagy készpénzzel helyettesitve megkapta-é, a számadásból ki nem tűnik.

A hiányok pótlása végett a számadás visszaadandó és pedig azon útasítással, hogy a mennyiben a lelkész az itt felsorolt illetményeit megkapta volna, ez igazoltassék azon forrással együtt, a melyből ez a gondnok kezeihez befolyt.

Pótlás végett visszaadatik.

M.-Gyán: Az 1897. évi 8. számú egyházmegyei végzés értelmében a gondnok által a mező-gyáni templom-építési alapból kölcsön vett összegből 1901. évben állítólag visszafizetett 175 kor. 34 fillér kifizetése igazolva nincs, csak állíttatik, hogy az a templom-építési feleslegből fedeztetett; ilyen alap pedig a beterjesztett számadások között nincsen. Felvilágosító jelentés végett visszaadatik.

B.-Sebes: Előirányzat szerint a gondnok fizetése 40 korona s mégis e czimen 64 kor. lett neki kiadva, tehát az itt különbözetül jelentkező 24 koronára felvilágosítás adandó.

Egyházmegyei közgyűlésünk a javaslatokat határozati erőre emeli.

A jkv felolvastatott.

K. m. f.

Kovács Károly elnök.

Márk Ferencz, Szikszai Lajos, Borbély László, Márton István,

Bagdi János jegyző és előadó.

19. Beterjesztetett a folyó évi márczius 23-án megtartott szakáli lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint Nagy Sándor puszta-daróczi lelkész egyhangúlag választatott meg meghívás útján szakáli lelkésztanítóvá, — egyben Nagy Sándor p.-daróczi lelkész azon nyilatkozata, hogy megválasztatása esetén a szakáli lelkész-

tanítóságot elfogadja s annak teendőit lelkiismeretes buzgósággal végezendi.

Minthogy úgy a választás előkészítése, mint annak lefolyása az egyházi törvény rendeleteinek pontos megtartásával foganatosíttatott:

Egyházmegyei közgyűlésünk a szakáli lelkész-tanítói választást jóváhagyja s a meghívás útján választott Nagy Sándor p.-daróczi lelkészt a szakáli lelkész-tanítói állásban megerősíti.

20. A szentleányfalvai vizsgálat ügyében Fábián László tanácsbíró és Csécsi Imre aradi lelkész beterjesztik jelentésüket az egyházmegyei közgyűlés 1901. évi 84. sz. határozatában foglalt megbízás alapján. Előadják, hogy a vizsgálatot 1901 szeptember 28-án tartották meg s a beszerzett számadások, kimutatások és 1901. évi költségelőirányzat alapján a vizsgálat eredményének a főbb adatai a következők:

I. Vizsgálatot tartottak arra nézve, hogy az 1898. évi 67. sz. egyházmegyei határozatban említett 650 frt helyett 1000 frt kölcsönt vett-é fel az egyház? Meggyőződtek, hogy nem 1000, hanem csak 650 frt vétetett kölcsön az 1898. évben. Hogy mégis 1000 frtos adósságról tesz említést az egyházi előljáróságnak az egyházmegyéhez intézett kimutatása, ennek azt a magyarázatát adták a vizsgálat alkalmával megjelentek, hogy ők adósságnak számították a templomépítésre nézve a tőkesegély után esedékes évi részleteket 30 évre számítva. A 650 frtnyi kölcsön teljesen vissza van fizetve.

II. Megállapították, hogy habár az 1900. évi 27. sz. egyházmegyei határozat megtagadta az egyház által újabban engedélyezni kért 300 forint kölcsön felvételét, ennek ellenére az egyház az említett kölcsönt felvette a szentleányfalvai hitelszövetkezettől, az egyházmegyei gyűlés után 10 nappal (ápril 8.) tartott presbyteri gyűlés 12. sz. határozata alapján. Szondy Géza lelkész az 1901. junius 23-án kelt kérvényben azt állítja, hogy a kérdéses összeg sürgősen szükséges volt, mert az aradi Polg. Takarékpénztár megbukván, az egyháznak ott lejárt váltója felmondatott. Az egyházmegyéhez 1900-ban intézett kérvényben nem ez az ok, de az van említve, hogy Veres Károly templomépítő perrel fenyegeti az egyházat követeléseinek

ki nem fizetése miatt s erre hivatkoznak a későbbi presbyteri határozatban is.

Az egyház tehát nem tárta fel tisztán a helyzetet az egyházmegye előtt. Ez hiba volt. S habár az új kölcsönnel csak hitelezőt cseréltek, (mert tény, hogy minden kölcsön a templomépítésre vétetett) nem lett volna szabad addig hitelezőt változtatniok, míg az egyházmegyei jóváhagyást ki nem nyerték. Ez is hiba volt, valamint az is, hogy a Polg. Takarékpénztárnál levő tartozást kiszabott módon és időben nem törlesztették. 900 koronát csak 1899-ben fizettek vissza az intézetnek, holott ez már 1898-ban válságos helyzetbe jutott.

Az engedély nélküli kölcsön ügyében hozott presbyteri határozatot nem terjesztették egyházközségi közgyűlés elé, igy a határozatért s annak foganatosításáért a presbyterium a felelős.

III. Az 1902. évre adókulcs megállapításáról intézkedés nem történt. Az új lelkész 1901. aug. 1-én foglalta el hivatalát s nem gondolhatott arra, hogy ez ügy elintézetlen. Az egyházmegyei gyűlés határozatának vétele után felügyelő lelkésznek s a presbyteriumnak állott feladatában az adókulcsra nézve intézkedést tenni. Erre vonatkozólag azt a magyarázatot adták, hogy az iskola államosításának kérdése miatt késett úgy az előirányzat elkészítése, mint az adókulcs ügye, mert nem tudhatták, hogy az állam mikor veszi kezelés alá az iskolát s mikor szabadulhatnak meg annak terhétől.

Az 1901. évi költségvetésben a fedezetlen szükséglet 449 kor. 11 fillér. Négy nagyobb adóssága van az egyháznak: 185 kor. 78 fillér a Franklin Társulatnak könyvekért, Veres Károly építésznek (nyugták igazolása szerint) 482 kor. 80 fill., a hitelszövetkezetnek 1200 kor., örökváltsághátrálék (újabb bejelentés szerint) 672 kor. 02 fill., összesen 2540 kor. 60 fillér. — A templomépítésre 1901. nov. 24-ig bevétel volt 11,539 kor. 30 fill., kiadás 11,535 kor. 70 fillér.

Egyházmegyei közgyűlésünk, habár az elrendelt vizsgálat kétséget kizárólag felderítette azt, hogy a kérdéses 600 korona kölcsön felsőbb egyházi hatóság engedélye nélkül, sőt annak a kérést megtagadó határozata ellenére vétetett fel s az E. T. 27. §-a 14. pontja értelmében, az egyházra hátrányos intézkedés foganatosításában részt vettek, felelőssége megállapítható: mégis, tekintettel az egyház nyo-

morúságos és valóban nehéz helyzetére, melyet még nehezebbé tenni nem óhajthatunk; tekintettel arra, hogy a kérdéses kölcsön a templomépítés előre nem látott túlkiadásaira fordíttatott, ez alkalommal, a nélkül, hogy e határozatát hasonló esetekben hivatkozásra alkalmas esetté tenné, kivételesen megtorlásra vonatkozó további lépéseket nem tesz s midőn a megütközéssel tapasztalt mulasztás felett, a hátrányos intézkedésben eljárók iránt helytelenítést nyilvánít, egyszersmind elvárja, hogy a presbyterium kellő belátással, különösebben az iskola államosítása után felszabaduló tanítói fizetés felhasználásával, a saját mulasztásából eredő nehéz és tarthatatlan helyzetet mielőbb orvosolni fogja.

21. A szentleányfalvai egyház részéről Juhász Sándor lelkész és Molnár András gondnok, presbyteri és közgyűlési határozatok, valamint a kultuszminiszterium 86,149. sz. rendelete kapcsán beterjesztik elfogadás végett az iskolájuk államosítására vonatkozó következő szerződést:

Szerződés

ev. ref. hitközség által az egyházközség 1900. évi decz. 16-án, valamint 1901. évi okt. 13-án hozott s a tiszántúli ev. ref. egyházkerület által 1901. évi május havában tartott gyűlésen 15. sz. alatt, illetve ugyanazon évi nov. 13-án az egyházkerületi elnökség által 3225. sz. alatt jóváhagyott határozatok értelmében a kir. kincstárral a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnak 1901-ik évi decz. 16-án 86149. sz. alatt kelt szervező rendelete alapján az ev. ref. népiskola államosítása alkalmából köttetett.

1. A szentleányfalvai ev. ref. egyház 1903. évi január 1-től kezdődőleg átadja a kir. kincstárnak a szentleányfalvai 179. sz. telekjegyzőkönyvben 126 helyrajzi sz. alatt fölvett s a szentleányfalvai községi előljáróság által 389—1902. sz. alatt kiállított becslési bizonyítvány szerint 3500 korona becsértékű iskolaépületet, melléképületet és telket az állami elemi népiskola állandó használatába és megengedi, hogy föntjelzett ingatlanok használati joga a kir. kincstár javára telekkönyvileg bekebeleztessék azon hozzáadással, hogy a föntjelzett időtől kezdve szóban forgó

ingatlanokra kivetendő adókat és közterheket a kir. kincstár viseli s nevezett ingatlanoknak tulajdonjogát az ev. ref. egyház magának minden időre föntartja.

2. A kir. kincstár a föntnevezett ingatlanokat 1903. évi január 1-től kezdődőleg a szentleányfalvai ev. ref. egyháztól az állami elemi népiskola állandó használatába átveszi s annak használati jogát nevezett időtől kezdve magának telekkönyvileg biztosítja.

3. A szentleányfalvai ev. ref. egyháznak fentmarad az a joga, miszerint ha az egyház kedvező anyagi helyzetbe jut, felekezeti iskoláját felsőbb egyházi rendelet alapján ujból felállíthassa, a mikor is a most használatra átengedett iskolai épület, telek és összes mellékhelyiségek a kir. kincstár részéről iskolai czélokra visszaengedtetnek.

4. Azon esetben, ha az ev. ref. egyház a 3. pontban foglaltak értelmében iskoláját ujból felállitaná s azon időig, míg az bekövetkeznék, a kir. kincstár részéről az iskola telkén építkezések, vagy más beruházások eszközöltetnének: köteles lesz az ev. ref. egyház a műszaki iratok alapján eszközölt építkezések becsértékét a kir. kincstárnak megtéríteni.

5. A szentleányfalvai ev. ref. egyház kiköti, hogy az állami elemi népiskolánál az egyik tanító mindig ev. ref. vallású s kántori képesítéssel bíró legyen, a ki köteles lesz az ev. ref. egyháztól nyerendő külön díjazásért helyben és a tanórákon kivül a kántori teendőket végezni.

6. A szentleányfalvai egyház kiköti, hogy az állami elemi népiskolához, illetve annak fentartásához a föntnevezett iskolai épület és beltelek használati jogán kivül semmivel hozzá nem járul, ellenben a politikai község által fölajánlt 5%-os iskolai adónak a fizetését az egyházközség adózó tagjaira nézve kötelezőnek ismeri.

7. Végül egyetértőleg megállapíttatik, hogy a jelen szerződésből netalán eredő mindazon törvényes lépések, melyeknek megtételére a kir. kincstár, mint fölperes, jogosítva lenne, az egyedül általa szabadon választandó és az 1868. évi 54., illetve az 1881. évi 59. t.-cz. értelmében a sommás bíróságnál sommás úton tehetők folyamatba, mig azon vitás kérdések, melyeknél a kir. kincstár, mint alperes jelentkezik, csakis a kir. kincstár jogügyi igazgatósága székhelyére illetékes bíróság előtt az ügy természetének megfelelő eljárás szerint döntendők el.

8. Jelen szerződés — melynek bélyegét a szentleányfalvai ev. ref. egyház tartozik fizetni — egy eredeti és két másodlati példányban állíttatott ki s a szentleányfalvai

ev. ref. egyházra nézve a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye, illetve a tiszántúli ev. ref. egyházkerület beleegyezése, a kir. kincstárra nézve pedig csak a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr hozzájárulása után válik kötelezővé.

Kelt Szentleányfalván, 1902 március hó 23-án, a szentleányfalvai ev. ref. egyház nevében: Juhász Sándor ev. ref. lelkész, Molnár András egyházgondnok. A kir. kincstár nevében: Varjassy Árpád kir. tan. tanfelügyelő.

Miután a kedvező feltételek mellett kötött s úgy az egyház mint a kincstár nevében aláírt iskolaátadási szerződés az e tárgyban hozott 28—1901. sz. egyházmegyei, valamint a 15—1901. sz. egyházkerületi végzések által kikötött feltételeknek teljesen megfelel: közgyűlésünk, az egyház sulyos helyzetére tekintettel, azt jóváhagyja s' megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez pártolólag felterjeszti.

22. Szentleányfalvai lelkész és gondnok azon kérést terjesztik az egyházmegyei közgyűlés elé, hogy mivel a földmivelésügyi kormánytól remélt segély folytán jövedelmeik szaporodására, az iskola közeli államosítása folytán pedig kiadásaik kevesbedésére van kilátás: engedjen az egyházmegyei közgyűlés halasztást az adókulcs elkészítésére, illetve engedje meg, hogy még a folyó évben a régi adókulcs szerint szedhessék az egyházi adót. Kérik, hogy a kormánynál levő kérvényük elintézéséig, ez évi költségelőirányzatukat is függőben hagyhassák.

Egyházmegyei közgyűlésünk teljesen méltányosnak találván a szentleányfalvi egyház részéről beterjesztett kéréseket, új adókulcs készítésére kivételesen halasztást ad azzal, hogy az őszi egyházmegyei gyűlés elé adókulcstervezetet mutassanak be; továbbá megengedi, hogy az egyházi adó még ez évben a régi kulcs szerint szedessék; egyszersmind elvárja, hogy az új költségelőirányzat a lehetőség szerint mielébb beterjesztessék az esperesi hivatalhoz.

23. Juhász Sándor szentleányfalvai lelkész és Molnár András gondnok, az egyház nyomasztó helyzetére hivatkozva, egyházuk nevében azt kérik az egyházmegyei

közgyűléstől, hogy egyházukat valamelyik alapból segíteni, illetve segélyre kegyesen ajánlani méltóztassék.

Mivel egyházmegyénk segély-alappal, olyan forrással, melyből valami támogatást nyujthatna, nem rendelkezik s egyébként is a szentleányfalvi egyház csak nem régen részesült 4000 korona tőkesegélyben: a beterjesztett kérést nem teljesítheti.

24. Kisperegi lelkész és gondnok az egyház nevében bejelentik, hogy egyházuk a fent levő egyetemes egyházi költség-tartozásából 160 koronát a múlt évben lefizetett s kérik, az egyház mostani fizetésképtelen helyzetére tekintettel, hogy egyházmegyénk a még hátra levő tartozások törlesztésére egy évi halasztást engedélyezzen. Ugyanily természetű jelentés és kérés adatott be a németperegi leányegyház részéről, azon különbséggel, hogy ez egyházból az egyetemes egyházi költség-tartozás törlesztésére 50 korona fizettetett be az 1901. év folyamán.

Az egyetemes egyházi költség-tartozások teljes törlesztésére a kért egy évi halasztást úgy a kisperegi anyaegyház, mint a németperegi leányegyház részére közgyűlésünk megadja s elvárja, hogy a kérdéses tartozások törlesztése az 1902. évi deczember hó 31-ikéig nevezett egyházak által foganatosíttassék. A tartozások után október hó 1-től 6%-os kamat fizetendő.

25. Beterjesztetett az okányi egyház felekezeti iskoláinak községiekké átváltoztatása tárgyában, az egyház és község által újabban kötött szerződés 3 példányban, továbbá e szerződést jóváhagyó s f. é. február hó 20-án 6. sz. a. hozott presbyteri s f. é. márczius hó 2-án 8. sz. alatt hozott egyházközségi végzés, valamint az egyház ingatlan birtokának telekkönyvi íve. Mellékelve van, az iskolák átadása tárgyában az egyház és község között 1899 decz. 4-én létrejött átadási szerződés, valamint e szerződést feltételesen jóváhagyó 59 1899. sz. egyházmegyei, s 253 1899. sz. egyházkerületi végzés, Biharvármegye tisztifőügyészének 1900 julius 23-án 1216. sz. a. Okány község előljáróságához e szerződés tárgyában intézett nyilatkozata, s végre e nyilatkozat folytán az okányi presbyteriumnak 1901 augusztus hó 31-én 19. sz. a. hozott határozata jegyzőkönyvi kivonatban.

Egyházmegyénk közgyűlése az okányi ev. ref. egyház és Okány község között 1902 évi február 15-én a felekezeti iskoláknak községiekké változtatása tárgyában kötött átadási szerződést, mint a mely az 59/1899. sz. a. egyházmegyei s 253/1899. sz. egyházkerületi végzések figyelembevételével készült, a maga részéről jóváhagyja, s végmegerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez az összes idevonatkozó ügyiratok csatolásával fölterjeszti.

26. A komádii presbyterium f. 1902. év márczius 23-án 3. sz. a. hozott végzésében két új iskola felállítását határozta el és pedig oly módon, hogy a belső fiú-iskola telkén egy tanterem és egy szoba, a külső nagyobb fiú-iskola nagy telkének egy részén a községtől hozzá adandó terület felhasználásával egy egész iskolai épület tanítói rendes lakással ellátva még ez évben felépíttessék — az egyháztagok újabb megterhelése nélkül — s a két tanító 800—800 korona évi javadalmazásából az egyház 100—100, vagy legfeljebb 200—200 korona fizetését teljesítené, a hiányzó összegek évenkénti fedezésére állami hozzájárulást kérne az egyház. Kérik e határozat jóváhagyását azzal, hogy egyházmegyénk közgyűlése hatalmazza fel az esperest az egyház által még ezután beterjesztendő építési tervrajz és költségvetés megerősítésére s az építkezések engedélyezésére, engedje meg, hogy építkező egyház a községi segélyt elfogadhassa, iskolai czélokra a tanítói fizetések állami kiegészítését kérhesse s hatalmazza fel esperest az egyháznak e tárgyú indokolt fölterjesztése alapján, a jóváhagyás megadhatására.

Egyházmegyénk közgyűlése — a komádii presbyterium beterjesztett határozatának jóváhagyásával megengedi, hogy az egyház — a hívek újabb megterheltetése nélkül — két új iskolát állíthasson fel s e czélból a község segélyét elfogadhassa, sőt a tanítói fizetések állami kiegészítése tárgyában az 1893. évi XXVI. t.-cz. értelmében kérelmezhessen: megbízván és fölhatalmazván esperest, hogy a komádii egyház által hozzá beterjesztendő építkezési tervrajzokat és költségvetéseket megbírálva jóváhagyhassa, az építkezésekre az engedélyt megadhassa, másfelől az egyház

által beterjesztendő tanítói díjj-leveleket is az egyházmegye nevében jóváhagyhassa s a főt. egyházkerület közgyűléséhez fölterjeszthesse.

27. Az ágyai presbytérium a 47/1901. sz. egyházmegyei végzés meghagyása folytán 1901. évi november hó 24-én tartott gyűlésében új adókulcsot készített s ezen adókulcs alapján fedezetet talált az egyház és iskola egész szükséglete s az 1901. évi decz. hó 1-ső napján tartott egyházközségi közgyűlés is elfogadta azt.

1901. évi decz. hó 11. napján azonban ezen adókulcs ellen az esperesi hivatalhoz Mészár Lajos és társai ágyai lakosok száznál több aláírással kérvényt adtak be s kérvényükben az új adót a szegényebb osztályra elviselhetetlennek mondják, mivel ez a régi egyházi adót majdnem kétszeresre emeli fel s kérik, hogy ez ügyben vizsgálat rendeltessék el s annak folytán a tűrhetetlen helyzet megszüntetésével a régi adókulcs állíttassék vissza.

Az esperesi hivatal a kérvényt az ágyai presbytériumnak azzal adta ki, hogy a kedélyek megnyugtatása czéljából kisérelje meg más adókulcsot készíteni, olyat, mely a szegényebb néposztály terhén lehetőleg könnyitsen s az adókulcs készítésére módozatokat is ajánlott.

A presbytérium 1902. évi január hó 9-én tartott gyűlésében tárgyalás alá vette az esperesi hivatal által ajánlott módozatokat s azok figyelembe vételével új adókulcsot állapított meg.

Ezen gyűlésre lelkész kimutatást állított össze, melyből kitűnik, hogy 72 szegényebb sorsú egyháztagnak az 1901. évi nov. hó 24-én elfogadott adókulcs alapján a multhoz viszonyitva nem lett volna nagyobb az adóterhe, sőt ezek között a nagyobb rész olyan, a kinek a terhén könnyített az új adókulcs, míg ellenben a földdel birók ezen új adókulcs alapján az eddig fizetett 2 kor. 40 fillér családadó helyett 3 kor. 60 fillért fizettek volna, az osztályadót pedig az állami adó növekedéséhez képest csökkenő fokozatokban állapították meg, tehát az egyházi törvény szellemében jártak el.

A presbytérium ezen 1902. évi január hó 9-én tartott gyűlésében az előbbihez hasonló, az egyházi törvény szellemével megegyező, az esperesi hivatal által is ajánlott olyan adókulcsot fogadott el, a mely a szükségletet szintén fedezi s kimondotta egyszersmind, hogy ha az egyházközségi közgyűlés azt sem fogadná el, a régi adókulcsot tartja fenn, ha az az évről-évre ismétlődő elégületlenség

és zavargás elkerülése tekintetéből a lehetőség szerint világossá, megérthetővé tétetik s az egyháznak eddig fedezetlenül maradt szükségletéhez képest módosíttatik, illetőleg az arány megtartásával ezen fedezetlen szükséglet is kivettetni fog.

Az 1902. évi febr. 9-én tartott egyházközségi közgyűlés elé terjesztetvén a január hó 9-én alkotott új adókulcs, azt az egyházközségi közgyűlés nagy többséggel elvetette.

Mészár Lajos és 9 társa 1902 február 11-én újabb kérvénynyel s adókulcs tervezettel jelentek meg az esperesi hivatalnál s annak tekintetbe vételét, a nép akarata érvényesítését kérték.

Az esperesi hivatal ezen beadványt az ágyai presbytériummal azzal közölte, hogy a közmegnyugtatás elérése czéljából az ajánlott adókulcs tervezet alapján tegyenek számítást, vajjon fedezné-e az a törvényszerű szükségletet s felhivta egybe a presbytériumot nyilatkozat tételre, vajjon nem tartanák-e czélra vezetőnek vagy épen szükségesnek, hogy ezen ügyben egyházmegyei küldöttség járjon el a helyszinén.

Az esperesi hivatal ezen átirata folytán elkészittetett s beterjesztetett a panaszosok tervezete alapján az egyházi adó újabb kulcsa s úgy a lelkész, mint a presbytérium egyházmegyei küldöttség kirendelését kérték.

Ezen adókulcs, a mellett, hogy a szükségletet nem fedezi, a földdel bírókra elviselhetetlen terhet róna. Minden hold földet 8½ liter búzával, ugyanannyi tengerivel megterhelni javasolták.

Az egyházmegye elnöksége ad. 74 902. sz. a Böszörményi Lajos és Hadházy Kálmán tanácsbirákat a helyszinére Ágya községbe kiküldötte.

A küldöttség 1902. évi márczius hó 13-án megjelent Ágya községében s a presbytériumot oly adókulcs elfogadására hívta fel, mely azon kivül, hogy az egyház rendes szükségletének fedezésére elégséges, a felizgatott kedélyek megnyugtatására is alkalmas lesz.

A presbytérium az 1902. évi január 9-én tartott gyűlésében elfogadott, a régi adókulcs alapján tervezett javaslatot, melyet az egyháztagok már ismernek s megszoktak fogadta el 13 szavazattal 2 ellenében.

Ezen javaslat a régi adókulcstól abban különbözik, hogy abban az eddig fedezetlenül maradt szükséglet is kielégitést talál s családadó czimén az eddigi pénzbeli kivetést ½ résszel 50%-kal emeli s azt megérthetővé teszi.

Az egyházmegyei küldöttség a presbyterium ezen gyűlésére Mészár Lajos és 9 társát is meghívta, őket meghallgatta s a presbyterium javaslatának elfogadására és netaláni panaszaik előterjesztésére felhivta.

Mészár Lajos és társai kijelentették, hogy sem a javaslatot el nem fogadják, sem a templom és lelkészlak építésére felvett kölcsön törlesztéséhez, sem az elköltött Vida Mária alapítvány visszatérítéséhez nem járulnak.

A küldöttség más nap márcz 14-én az előre összehívott egyházközségi közgyűlést is megtartotta s ott a presbytérium előző napi határozatával elfogadott adókulcsot felolvasta, megmagyarázta s bár az egyházgondnoki számadások alapján kimutatta, hogy az egyház rendes bevételei a kiadásokat eddig sem fedezték, s megértetni kivánta a gyülekezettel, hogy a magyar földhitel intézeti kölcsön fizetési kötelezettsége s úgy a Vida Mária alapítvány visszatérítési kötelezettsége is az egyházközséget terheli, mivel az 1898. évi ápril hó 3-án és 8-án hozott egyházhatóságilag is megerősített presbytériumi és egyházközségi közgyűlési határozatok („Ha bármikor, bármi ok miatt a felajánlott földek jövedelme az évi törlesztési részletet nem fedezné, azt rovatal utján pótolja." Presbyteri gy. jkv. 1898. April 3-án, 25. sz. egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyv 1898. ápril 8-án 30. sz.) erre az egyház minden tagját kötelezik, a népes egyházközségi közgyűlés a presbyteriumi javaslatot el nem fogadta s igy a küldöttség fáradozása az óhajtott sikerre nem vezetett.

A küldöttség felemlítette az egyházközségi közgyűlésben azt is, hogy Ágya községében ingyen iskoláztatás van már 3 évtized óta, hogy a szülők gyermekeikért tandíjat nem fizetnek s igy az egyházi közterhet inkább a vagyonosak viselik.

A presbytérium 1902. évi márczius hó 13-án tartott gyűlésében elfogadott adókulcs, A) család adó, B) birtokadóból, utóbbi a) pénz és b) terményből áll.

> Mivel az egyházközségi közgyűlés a régi adókulcs megváltoztatására vonatkozó presbytériumi javaslatot el nem fogadta, egyházmegyénk közgyűlése ezen régi illetőleg most érvényben levő adókulcsot további intézkedésig hatályában fentartja s kötelezővé teszi és mivel az egyház eddigi bevételei a szükségletek olyan tételeit nem fedezik, a melyek a korábbi, egyházhatóságilag egyházmegye, egyházkerület által megerősített presbyteriumi

és egyházközségi közgyűlési végzés értelmében rovatal utján fedezendők, elrendeli egyházmegyénk közgyűlése, hogy az érvényben levő adókulcs alapján kizárólag a családi adó 50 %-kal felemeltessék az ágyai presbytérium 1898. évi ápril 3-án hozott 25. sz., s az ágyai egyházközségi közgyűlés 1898. évi ápril 8-án hozott 30. sz. azon határozata alapján, amely elrendeli, „Ha bármikor bármi ok miatt a felajánlott földek jövedelme az évi törlesztési részletet nem fedezné, azt rovatal utján pótolja."

28. Anti lelkész beterjeszti a presbytérium 1902. évi január hó 13-án tartott gyűléséből III. sz. a. s az egyházközségi közgyűlésből 1902. évi február hó 2-ik napjáról kelt határozatokat.

Adókulcsukat, mely már 12 év óta van érvényben újabb 3 évi időtartamra minden változtatás nélkül elfogadták s azt megerősíttetni kérik.

Egyházmegyénk közgyűlése az anti egyházi adókulcsot, mely a következő:

1. minden házaspár vagyonossága vagy vagyontalánságára tekintet nélkül fizet 4 koronát, — özvegyek annak felét fizetik;

2. a földdel bírók minden hold föld után fizetnek 3 liter buzát 2 és fél liter alj gabonát;

3. a házzal bírók minden sorszám után fizetnek 8 liter buzát, 5 liter alj gabonát;

4. a vagyontalan lakók fizetnek 5 liter buzát, 5 liter alj gabonát, — mivel ezen adókulcs ellen felszólalás egyáltalán nem történt, az egyházi törvény 253. §-a értelmében ujabb 3 évi időtartamra végérvényesen jóváhagyja.

29. A szemlaki presbyterium az 1901. évi decz. hó 7-én tartott gyűlésében új adókulcsot állapít meg s az egyházközségi közgyűlés 1902. évi január 12-én tartott gyűlésében egyhangulag hozzájárult a presbytériumi határozathoz.

Az eddig érvényben volt adókulcsot nem tartották igazságosnak s az új adókulcs míg egyfelől a szükséglet fedezésére teljesen elégséges kivetést biztosít, másfelől, bár a földek után követelhető terményadónál nem ismer véghatárt, a vagyonosabbak által is elviselhetőnek van jelezve, míg ellenben a szegényebb sorsú egyháztagokra tetemes könnyebbítéssel jár.

Ezen adókulcs szerint a legkisebb teher 2 korona és 50 liter buzából, s a legnagyobb teher 2 kor. és 175 liter buzából áll.

Egyházmegyénk közgyűlése a szemlaki presbyterium és egyházközségi közgyűlés által egyhangúlag elfogadott adókulcsot, — mely a következő:

1. minden pár fizet személyadó czímen 2 koronát és 50 liter buzát, özvegy vagy félpár ennek felét fizeti;

2. minden ház és minden láncz föld után fizetendő külön-külön 5—5 liter buza, — az 1902. évtől kezdve, az egyházi törvény 253. §-a értelmében, (3) három évre végérvényesen jóváhagyja.

30. Mezőgyáni lelkész és gondnok a presbyterium 1902. évi február hó 2-án l., s az egyházközségi közgyűlés 1902. évi február 16-án II. sz. a. hozott megegyező határozatai mellett adásvételi szerződéseket terjesztenek be jóváhagyás végett.

Az egyházmegyei közgyűlés 33—1890. sz. végzésével kikötve lett, hogy az eladott fáskertből befolyt vételár föld vételre fordítandó, mert alkalma volt az egyháznak földje mellett eső szomszédos földeket megvásárolni, s ezt lehetőnek találták anélkül, hogy e czélú tőkéjüket felhasználnák, a vett földek vételárát a községben egyesektől felveendő 7%-es kölcsönből kívánják kifizetni s ezen tartozást az e czélú tőke kamataiból és a vett föld jövedelméből törlesztik le 5 év alatt.

Megvették Gaál Lajosnak a mezőgyáni 549. sz. tlkvi betétben 2063. hrsz., s Bugyi Lajosnak a m.-gyáni 548. sz. tlkvi betétben 2062. hrsz. a. foglalt földjeit.

Jóváhagyni kérik a vételi szerződéseket s felhatalmazást arra, hogy az 1200 kor. vételárat 7%-es kölcsönből kifizethessék.

A vételt úgy a presbytárium, mint az egyházközségi közgyűlés egyhangúlag helyesnek és jónak elfogadta.

Egyházmegyénk közgyűlése készséggel adja meg a jóváhagyást úgy a vételre, mint a vételár kifizetése czéljából felveendő kölcsönre nézve, s pártolólag terjeszti fel az íratokat az adásvételi ügy végmegerősítése végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre.

31. Sarkadi lelkész és gondnok beterjesztik a presbytérium 1901. évi szept. hó 29-án 33. sz. a.-s az egyházközségi közgyűlés 1901 nov hó 17-én 4. sz. a. hozott megegyező határozataikat s ezzel kapcsolatban a sarkadi 1143. sz. tlkvi betétben 3644. hrsz. a. foglalt ingatlanra vonatkozó vételi szerződést.

Az ősi pusztai iskola és tanitó lakás czéljára vásároltak telket és házat 1000 kor. vételárért s a vételárat a két egyház takarékmagtárából fizetik ki.

Kérik a határozatoknak és a vételi szerződésnek jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett presbytériumi, egyházközségi közgyűlési határozatokat s a Sarkad ősi pusztai iskola czéljára szolgáló telek és ház vételére vonatkozó adásvevési szerződést jóváhagyja s végmegerősítés végett pártolólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre.

32. Bajji lelkész beterjeszti a presbyterium és egyházközségi közgyűlés azon határozatait, amelyekkel eleget teendő e. megyénk közgyűlése 1901. évi 83. sz. végzésének, a második iskola és tanítói lakás czéljára telkeket vásárolt.

Bemutatja a presbytérium 1902. évi febr. hó 18. napján 2. sz. a. az egyházközségi közgyűlés 1902. évi márcz 22. napján 1. sz. a. hozott végzései alapján a bajji 51. sz. tlkvi betétben A. I. 1—2. sor 217., 218. hrsz. a. foglalt beltelek és azon épült 96 sorszámú ház vételére vonatkozó Semsei József telekkönyvi tulajdonossal kötött adásvevési szerződést, a telekkönyvi betét hiteles kivonatát.

Bemutatja a presbyterium 1902. évi márcz. 22-én 4. sz. a. hozott határozatát, a melyhez az egyházközségi közgyűlés ugyane napon fenti számú végzésével hozzájárult, a bajji 52. sz. tlkvi betétben A. + 1. sor 204/2. hrsz. a. foglalt beltelek vételére vonatkozólag Semsei Kálmánnal kötött adásvevési szerződést, a telekkönyvi betét hiteles kivonatát.

A megvett beltelkeket az egyház 1903. évi ápril 24-én jogosult birtokba veszi.

Kéri a vételi szerződések jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése a bajji presbytérium és egyházközségi közgyűlés beterjesztett határozatait s azok alapján megkötött adásvevési szerződéseket jóváhagyja s vég-

megerősítés végett pártolólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

33. Szondi Géza kisperegi lelkész, a német-peregi leányegyház előljárósága nevében kérvényt terjeszt be, mely szerint új templomot és tornyot akarnak 16844 kor. és 10 fillér költségvetéssel építeni, mivel az iskola helyiség, melyet eddig templomul használtak, szűk és hogy egyházuk népessége szaporodni fog. Csatolja a tervet, költségvetést és az azt elfogadó presbyteri és egyházközségi gyűlés jegyzőkönyvét.

Kérvényökben előadják, hogy a 16844 korona és 10 fillért akként vélik előállítani, hogy az országos közalaptól 6000 korona tőkesegélyt, a földmivelésügyi minisztériumtól pedig, — mint telepes község lakosai 6000 korona segélyt kérnek; az ekként remélhetőleg nyerendő segélyösszegen felül szükséges 4844 korona 10 fillért az egyháztagokra vetik ki egyházi adó arányában és hogy a templom és torony építése akkor foganatosíttatik, amikor a pénz a megjelölt forrásból együtt lesz. Kérik a terv jóváhagyását és a 6000 korona tőkesegélyért beadott kérvényök pártoló felterjesztését.

A beterjesztett terv és költségvetést Veress Károly egyházmegyei szakértő felülvizsgálta és véleménye szerint a templomterv csak gyökeres javítás és pótlásokkal fogadható el, a torony-terv pedig egészen újonnan készítendő, mire tervezetet is csatol.

Egyházmegyei közgyűlésünk méltányló elismeréssel veszi tudomásul a német-peregi leányegyház azon szándékát, hogy új templomot és tornyot óhajt építeni. Mivel azonban az általa bemutatott terv jelen alakjában el nem fogadható, azt a szakértői vélemény értelmében leendő pótlás és illetőleg újonnan készítés végett visszaadja a német-peregi leányegyháznak.

Egyben felhivja a német-peregi leányegyházat, hogy mivel közalapi tőkesegélyért csak is az egyetemes konvent által kiadott útasítás értelmében kiállított kérvénynyel lehet folyamodni, íly módon kiállított, szabályszerűen felszerelt kérvényét egyházmegyénk nyári közgyűlésére adja be, a mikor is azt a tiszántuli egyházkerület útján az egyetemes

konvent 1903. évi űlésére pártolólag fogja felterjeszteni.

Javasolja egyházmegyei közgyűlésünk, hogy a magyar kir. földmivelésügyi minisztériumhoz segélykérés iránti kérvényét a német-peregi leányegyház a maga útján mielőbb terjessze föl;

és végül kijelenti, hogy a czélba vett templom és torony-épitésre vonatkozó hatósági engedélyt csak akkor adja meg, mikor az elfogadható épitési terv, költségvetés és annak biztosított fedezete hozzá beterjesztetik.

34. A kisperegi egyház beterjeszti Nagy Ferencz vegyesiskola tanítójának állami hozzájárúlással fizetéskiegészítés iránti kérvényét, mellékelve a presbyterium január 26-án 3. sz. e felterjesztés tárgyában hozott határozatát, az egyház f. 1902. évre készített költségelőirányzatát s a vegyesiskola tanítói díjjlevelet.

A kérvényt, összes mellékleteivel együtt vissza teszi egyházmegyénk közgyűlése a kisperegi egyház presbyteriumához azzal, hogy miután az 1893. XXVI. t.-cz. értelmében, a tanítói fizetés kiegészítésére államsegélyt magok az iskolafenntartók kötelesek kérni és pedig a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz, az illetékes megyei közigazgatási bizottság útján fölterjesztett s szabályszerűen felszerelt kérvényben: folyamodó egyház e törvény értelmében járjon el s fölterjesztendő kérvénye mellékleteiként egyebek közt a díjjlevelet, az egyházi és iskolai költségvetést, esperesi megerősítéssel, a tanítónak esperes által hitelesített szolgálati bizonyítványát s a püspöki beleegyezést is csatolja.

35. Nagy Lajos nagyzerindi vegyes isk. tanító állásában végleges megerősítést kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk Nagy Lajos nagy-zerindi vegyes isk. tanítót beterjesztett okmányai alapján állásában végleg azon kikötéssel erősíti meg, hogy az 57/892. számú egyházmegyei végzés értelmében az egyházmegyei tanítói gyámintézetbe és az egyházmegyei tanítói-egyletbe belépni tartozik.

36. Nagy Lajos nagy-zerindi tanítót, miután hivatali állásában végleg megerősíttetett, fölhivja elnöklő esperes az egyházi törvény 427. §-a értelmében a kötelező hivatali eskü letételére.

Nagy Lajos n.-zerindi tanító az egyházkerület 433/1898. sz. határozatában megszabott forma szerint, leteszi az esküt az egyházmegyei közgyűlés színe előtt, s elnöklő esperes által buzdító szavakkal s áldáskívánattal bocsáttatik el. Részére a hivatolt egyházkerületi végzés értelmében bizonyítvány adandó.

37. A jegyzőkönyv hitelesítésére,

Széll Kálmán esperes elnöklete alatt s a jegyzők közbenjöttével Dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos és Hadházy Kálmán Nagy-Szalontán lakó tanácsbírák fölkéretnek.

A 15. 18. számokat hitelesítette maga a közgyűlés.

Az 1—13, 16, 17, 19, 25, 26, 33—37. számokat 1902. április 9-én, a 14. 20—24., 27—32. számokat 1902. április 13-án hitelesítették N.-Szalontán: Széll Kálmán esperes, Böszörményi Lajos, dr. Balogh Elek, Hadházy Kálmán egyházmegyei tanácsbírák.

Az 1—8., 10—12., 16., 17., 25., 26., 34., 36., 37. számok jegyzője: Nagy Imre lelkészi főjegyző.

A 14., 20—24. számok jegyzője: Csécsi Imre lelkészi aljegyző.

A 27—32. számok jegyzője: Hadházy Kálmán világi főjegyző.

A 9., 13., 19., 33., 35. számok jegyzője: Sütő Antal világi aljegyző.

A 15. szám jegyzője: Szabó István tanügyi bizottsági jegyző.

A 18. szám jegyzője: Bagdi János számvevőszéki jegyző.

Mindezen számoknak, a 4. sz. kivételével, az illető jegyzők előadói is voltak.

(I.)

Tárgymutató.

Imádság és a gyűlés megnyitása után:

1. Gyűlési képviselők igazolása. N. I.
2. Jelentés a meg nem jelent tagokról. N. I.
3. Tanácskozás sorrendjének megállapítása. N. I.
4. **Tisza Kálmán** egyházmegyei gondnok hálála felett fájdalmunk kifejezése. N. I.
5. Az egyházmegyei gondnokságra szavazás elrendelése. N. I.
6. Esperesi jelentés az egyházmegye vallás-erkölcsi és anyagi állapotáról. N. I.
7. Esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről. N. I.
8. „ „ a scontro ügyekről. N. I.
9. „ számadás az általa továbbított pénzekről. S. A.
10. Lelkészi gyámintézet számadása. N. I.
11. Lelkészi gyámintézet választmányának fölterjesztése. N. I.
12. Számadás az egyházmegyei közigazgatási pénztárról. N. I.
13. Közalapi bizottság jelentése. S. A.
14. Nagyváradi internátus ügye. Cs. I.
15. Tanügyi bizottság jelentése. Sz. I.
16. Missziói bizottság jelentése. N. I.
17. Egyházkerületi képviselők választása. N. I.
18. Számvevőszék jelentése. B. J.
19. Szakáli lelkészválasztás. S. A.
20. Jelentés a szentleányfalvai vizsgálatról. Cs. I.
21. Szentleányfalvai iskola. Cs. I.
22. Szentleányfalvai egyházi adókulcs. Cs. I.
23. Szentleányfalvai segélykérvény. Cs. I.
24. Kisperegi és németperegi egyház kérvénye. Cs. I.
25. Az okányi iskola ügye. N. I.
26. Komádi uj iskolák. N. I.
27. Ágyai egyházi adóügy. H. K.
28. Anti egyházi adókulcs. H. K.
29. Szemlaki egyházi adókulcs. H. K.

30. Mezőgyáni földvétel és kölcsön. H. K.
31. Sarkadi telekvétel. H. K.
32. Bajji ház- és telekvétel. H. K.
33. Németperegi templom toronyépítés ügye. S. A.
34. Nagy Ferencz kisperegi tanító kérvénye. N. I.
35. Nagy Lajos nagyzerindi tanító végmegerősítést kér. S. A.
36. Nagy Lajos „ „ fölesketése. N. I.
37. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság. N. I.